

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **ÉSZI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 irt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A fazekasmester szobra.

Budapest, március 24.

(L.) Pécs piacán fog állani a fazekasmester szobra. Talán abból az elemekkel dacoló agyagból, amelynek ő volt mestere. Akkor stilszerű lesz, mert az emlékezete is ehhez a föld-matériához tapad és tüzzálló, vizálló és feledés-álló lesz ez is. De bármiből csinálják: szobra lesz a mesterembernek s ő lesz az első kézműves ezen a magyar földön, akit megmintáztak a közvélemény. Rendszeresen csak nagy királyoknak, nagy lantosoknak és apró politikusoknak juttatnak monumentumot, az előbbieknél közadakozásból, az utóbbiaknak hivatalos költségen. Rangot jelent a szobor s ha a nagy tömegek adományaikkal hozzá a bronz-anyagot fillérek formájában, akkor jelentősége magasabb minden más emberi dicséretnél. Olyasvalamit mond, hogy akiknek sorából a föld alá költözött, azok itt akarják őt marasztalni, kiemelik a hantok alól, hogy gyermekeik gyermekei is társaloghassanak vele szobor-nyelven. Óh, dicsőség az, ha a nép emel valakinek szobrot; százaszoros és ezereszeres, ha az a valaki semmi más, mint agyaggyuró kézműves!

Egyéb titulusa nem volt. Ő magát fazekasmesternek nevezte, amikor egyszer a király fogadta. Rangja, címe, predikátuma ebben az egy szóban foglaltatott: Zsolnay. Senki nagyobb nem mondhat róla, mint ha nevével nevezi. Igaz, hogy az a családjáról szállott rá, de ő tette névvé. És amit apró, ranglistákon tovatekergő stréberek egy élet fáradságán árán sem tudnak elérni, azt akaratán kívül elérte ő: a nagyvilág elítje megsüvegezte ezt a nevet. A magyar fazekasmester világhírű lett. Azért, mert ő volt a világ legkitünőbb

fazekasa. A napi élet jelenvoltjai, akiket ma még szorgalmasan kinyomtatnak az újságok, egy kissé meghökkenhetnek. Rossz idő kezd a felfújt kiváltságokra járnai. Az összekoldult és szimóniás rangok és kitüntetések kezdik hidegen hagyni az embereket. Az ordó és titulus kezd szélesebb körökben veszteni a varázsát. Ugy látszik, nem mindenütt elégséges már a hatásra, ha egy előkelően szabott frakköltözethe beledugnak egy névjegyet. Az emberek kezdenek embert követelni a ruhába és lehet, hogy lassankint majd egészen elengedik a frakkot és azt a csöpp háromsoros kartónpapirost. Maradjon meg az ember, ha igen erős és nagy a szíve. Még ha fazekasmester is. Sőt ha olyan csudás varázsszal tud különleges életet lehelni agyagába és érzelmeket pengtet ki a faienceből, mint az öreg Zsolnay, akkor még szobrot is kap.

Világhódító volt az öreg ur. Messzi kontinensekre toltta előre katonáit s mindenütt ütközetet nyert. Az agyag fegyver lett a kezében, szebb uniformist pedig még nem kapott katonája, mint a Zsolnay csudás ércfényben lángoló lüszterei. Vékonyka szívárványszerű lehet a törékeny faience-testen: agyag, amely érccepirul. De minő művészet van ebben a föld-átalakításban! Széretlett akkora teremtőtalentummá Zsolnay, mert elméjével egészen mélyen belehatolt a természet materiáiba s urrá lett felettük. Hasonló győzelmet csak kevés ember arat. És mégsem babérból vetette az ágát, hogy rajta re bene gesta elpihenjen. Kötényt kötött maga elé a pécsi fazekas, beállott a korongok és az agyagtömegek közé, kezébe vette a mintázófát, kavargatta zománctégelyeit, szította a fűzet nagy kőhóiban. Munkásművész volt, nem zsúr-művész. Egy diadalmas ember, aki szent naivsággal csak úgy tud élni, hogy egyre mimeli a nagy teremtőt.

Ez hatalmas, isteni munka. Ennek a munkának szabad szobrot emelni. Mert a szobor reményt is jelent.

Annyit panaszkodunk a miatt, hogy a magyar élet az áldemokrácia köntösébe bujt. Ha legalább antidemokrácia volna társadalmunk, még hagyján. Elv az is, szabad és szép vele három tussra kiállani. De az áldemokrácia csunya hazugság, áltatás, pöz, terméketlen. Az áldemokrácia alkalmi csuha, amelyben az emberek kiállanak a piacra Isten fiát játszani. Szemfényvesztés, rakéta-eregetés, amely után csak hamu marad. Lassankint beleszoktak az emberek. Hozzásimult a kritika és a társadalmi élet pusztaságai fölött délibáb-nagyságokat csillogtat. A derék emberek, akik cselekvésükkel országos művet végeznek, egészen eltűnnek a Potemkin-falvak kulisszái mögött.

Egy pár jel némi reménnyel vigasztal: talán még sem lesz mindig így. Nemrégiben például nagyon őszintén ünnepeletek egy munkásembert, aki megnevesítette a magyar selymet évtizedeken át tartó zajtalan és ingyen munkával. A selyemhernyó-embert most az agyagember követi. Sőt ennek már szobra is lesz. Adnak rá pénzt innen is, onnan is: nem hivatalos emlékmű lesz belőle, hanem igazi. Akik így a holt mester köré gyülekeznek, öntudatlanul vezetik a többi az emberbecsülés és a munkabecsülés felé. Igaz, hogy odáig még messze van, de egyszer talán mégis csak kikötünk ott.

Ugy szeretném a nagy magyar fazekasmester szobrát készen látni, megállani előtte s úgy nézni sokáig ezt a boldog embert. Ne csináljanak neki cifra monumentumot: egyszerűen álljon ott, munkához szokott ruhájában és minden ízéből csak az sugározzék ki, hogy becsületos egyszerűséggel fordította

T Á R C A.

Szent Antal.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: Szabóné Nogáll Janka.

Szerdán történt. A kilencedik kedd után következőd szerdán, mikor is odalenn, az örökké szükkülő, kunyoráló és telhetetlen földön befejezték egy divatos imádkozó ciklust az asszonyok. Szent Antal becsengette fehér felhőkkel kárpitozott, tömjénillatú legényszobájába az ő szolgálattelvő angyalát és így szólt:

— Hozsd be, fiaeskmám, a fonográfot és igazítsd a messzelátónkat a két persely felé. Hadd lássuk, törődik-e még velünk a világ?

— Veled, szentséges atyám, jobban mint valaha. Természetesen csakis az asszonyokról szólok. Ezek mai nap buzgóbban imádkoznak, mint bármikor. A férfiak, megkövetlek alásán, inkább csak emlegetik a szentek nevet.

— Igaz, igaz — szól a pátronus és úgy morzsolgatta állán a szakállát, mint azok szokták, kiket kellemes emlékek árasztottak el. — Az asszonyok mindig nagy tisztelettel ragaszkodtak az égiekhez.

Az angyal közbe szólt:

— Leginkább pedig azokhoz, kik még a fellegekön túl is az erősebb nemhez tartoznak. Én nem tudom miért, de a diesűlt asszonyok közül bizony alig-alig jut tisztelet még Szent Ceciliának is. Így kell lenni, mert különben kevesebbet zongoráznának az asszonyok. Hanem, ami a glóriás férfiakat illeti és köztük tégedet, szentséges atyám, a ragaszkodásból, az áhitatból és a könyörgésből annyi száll feléd...

— Elég, elég — szól közbe Szent Antal. Hozsd be a fonográfot, aztán nézzük meg a perselyeket is.

Az angyal pukedlizett, elrepült, Szent Antal pedig oda ment a nyitott ablakhoz, melyen valóban nehéz áradatban tödült be a hervadt virágok illata. A földről szállt fel ide. A szobrai és képei előtt odalenn halomra hordva hervadtak a bokrátk és koszorok. Drága orchideák mellett, melyeket üvegházból küldtek elegáns hölgyek, menta és bazsalikum a szegény özvegyek ablakaiból.

Szent Antal azzal a részrehajlatlansággal szította be ezt a vegyes illatot, amelyre igazán csak egy szent képes. Aztán elfordult az ablaktól és járkálni kezdett a puha, szürke fellegeken.

Nagyon szép szent volt. Olyan szép, amelyet képzélni vagy teremteni nem, csak pingálni lehet. A szakálla sárga, mint a szinarany, a szeme kék, a szája ives, piros, és piros a két orcája is. Rózsaszínű kaftánja, hosszú, kék palástja és fején a széles arany glória nem egy asszony-szív álmát bolygatta meg odalenn a földön.

Szent Antal ugyanis néhány év előtt határozottan divatba jött és népszerűsége mai nap is csak növekedik. Hogy jutott ennyire menybéli testvérei között éppen csak ő, olyan megfoghatatlan titok, amelyet igazán nem tudhat a szent se. Uri asszonyok azzal indokolják, hogy a glóriás Antal jó családból származik. Míg a földön járt, Pádovában élt, hová csak a jobb körök utazgatnak mai napig is. Olasz grótok voltak a rokonai. Illő tehát, hogy inkább ennek az egynek a képe előtt boruljunk le, mint például Szent József előtt, ki a földön ácsmester volt, s csak azóta érintkezik felsőbb körökkel, mióta megdicsőült. A szegény asszonyok nem indokolnak semmit. Én istenem, az indokolás időbe kerül, s az embernek annyi kényszerítője van a menybéli szószólójától, hogy e miatt alaposabban még csak meg sem ismerkedhetik vele.

Az uri asszonyok úgy vélik, hogy ha már az embernek van saját köre, saját parfümjé, bizonyos színe, kedvence írója, festője, muzsikusa,

hát legyen választott szentje is. A szegény asszonyok nem vének semmit, mert ez is időbe kerül, hanem ha már nem lehet saját parfümjök és saját muzsikukok, választanak legalább szentet, mert ez a legkevésbé kerül. Ezen felül az ismerettség mindig némi földi javak reményével is kecsgetet. Kérni olyan sokat szabad! S miután a fentebb elsorolt indokoknál fogva az uri asszonyok éppen Szent Antalt tüntetik ki, a szegény asszonyok szintén csak ehhez csatlakoznak, mert, istenem, csatlakozni is mindig kevesebbe kerül, mint választani.

Hogy éppen ezt az egy szentet miért választották, úgy vélem, továbbra is meglehetősen érthetetlen marad, mint majdnem minden asszonyi kegy. De hogy Szent Antalt választván, szeretik, imádják is, tagadhatlan. Szeretik azzal a nagy, szívs ragaszkodással, az utolsóval, melyen nem foghat ki a muló idő, s mely leginkább akkor emeli fel a magasság felé az asszonyi szívet, mikor már ideleln elhagytak benűnkét azok az Antalok, kiket egykor szintén szerettünk, ha nem is voltak éppen mindig szentek.

Mikor aztán így ebbe a szeretetbe fogadták, az uri asszonyok mindjárt meg is határozták a Szent Antal zsúrját. Neki adták a keddi napot, hogy titkos és bizalmas suttogásaikat meghallgassa. A szegény asszonyok megint csak nem határozottak semmit, hanem egyszerűen akkor tolazkodtak ők is, mikor a pátronus képei előtt ugyanis nagy gyülekezés volt. Végül pedig: az uri asszonyok bevállván és a szegények tapasztalván, hogy az egyszeri, kétszeri, sőt háromszori kérdés még a közelben sem ér semmit, kilenc audienciát szántak a könyörgésre. Három alkalmatlanokdás minden valamirevaló misztérnek is kijár. Kilencet kaphat a védőszentünk, aki valamivel mégis messzebb van. Hozzá adták ehhez azt a rejtelmes kis babonát is, mely a kilences számot úgy is némi varázssal vonja be asszonyi

nagy tehetségét arra, amit legnemesebbnek tudott megalkotni. Az az áldott jó magyar fazekasmester álljon ott, akinek öreg kezei közül a legpoétikusabb magyar alkotások kerültek ki.

Ez a szobor azonban nemcsak az ő szobra lesz. Hanem talán bizonyos tekintetben az ébredeznél látszó magyar demokráciáé is. Mert lehetséges, hogy a pécsi emlékmű nemcsak a műtörténelemben jelent valamit, hanem a mi társadalmunkban is. Talán mégis jobbakká, becsületesebbekké kezdenek válni az emberek.

Plósz napja.

Budapest, március 24.

Egyszerűen, frázis nélkül mondta el ma Plósz Sándor igazságügyminiszter, hogy mit dolgozott egy év óta és mit szándékozik tenni a legközelebbi jövőben. Ez a cikornyátlan beszéd csupa értékes tartalom. Ezt az értékes tartalmat kár is lett volna szónoki ékítmenyekkel megterhelni. Plósz Sándor munkás-bluzban állott a parlament elé, nem szónoki tógában és ez a külső legjobban illik az ő komoly, dologtevő egyéniségéhez. És ennek az igénytelen, páthosz nélkül és színezés nélkül való beszédnek azért is volt nagy és mély hatása, mert harmónikus volt és őszinteségével erősen meggyőző.

Egy esztendei minisztersége szakadatlan hasznos munkában telt el és programja ennek a munkának termékeny folytatását ígéri. A multnak beváltott ígéretei garantálják a jövőre szóló ígéreteket. Egy csomó megkezdett nagy alkotás befejezésére nyitnak kilátást ezek az ígérek. Bepillantást engednek abba a kohóba, amelyben jogrendünk teljes kiépítésének reformáló munkája folyik lázas buzgalommal, de nyugodt körültekintéssel, bölcs megfontolással is egyzsersmind.

A sok becses részlet közül, amelyet az igazságügyminiszter nagyszabású expozéja egybefoglalt, kiemeljük mindenekelőtt a polgári törvénykönyv megalkotását és a törvénykezési eljárás reformjának kiegészítését. Nagy, szerves munka mind a kettő; befejezésére évek óta vár a jogászvilág és a jogkereső közönség. És bizonyára örömmel, megnagyvással fogadják a közvélemény Plósz Sándornak azt a kijelentését, hogy a magyar polgári törvénykönyv első tervezete már a

nyárra elkészül és a nyilvánosság bírálata elé kerül. A perjog teljes megalkotására nézve is megígérte a miniszter, hogy sürgősnek tartja és ez a kijelentése megnyugtathat mindenkit a felől, hogy egy nappal sem fogunk tovább várni rá, mint a mennyi idő arra szükséges, hogy egy ilyen nagyméretű reform a kellő előkészítés után kerüljön a megvalósítás stádiumába.

A perjogi reform keretében szolt a miniszter a *törsdebíróági* eljárás reformjáról is. Amit erről a sokat firtatott kérdéstről mondott, az meggyőzhet mindenkit arról, hogy Plósz Sándor a megoldásnak a leghelyesebb módját választotta. Nem engedte magát agrárius részről kidobott jelszavak által megtántorítottatni, hanem megelégedett a reformnak azzal a mértékével, amely valóságos orvoslást jelent és nem áldoz fel semmit azokból az igazi előnyökből, amelyeket a börze választott bíróságának gyors és egyszerű eljárása az üzleti forgalomra nézve jelent.

Széles körökben fog megelégedést kelteni a *telekkönyvi reform* ígérete, amely arra a reményre jogosít, hogy a telekkönyv ezentúl igazi hivatását igazán fogja teljesíteni. Nem csupán jogi kérdés ez, hanem nagy, társadalmi kérdés is, amelynek kielégítő rendezését méltán vállalhatja egy igazságügyminiszter elsőrendű ambíciójának. A *büntető novelláról* mondott megnyugtató nyilatkozataival és még egy sereg kisebb részletekértés tömör feltárással egészítette ki Plósz Sándor azokat a kecsgető ígéreteket, a melyeknek beváltását bizalommal várja tőle a magyar közvélemény. A *bűnvádi perrendtartásról* szóló beszámolója és mindaz, amit az igazságügyi adminisztrációról elmondott, még fokozták a figyelmes hallgatóság tetszését és elismerését, amelynek holnap bizonyára egyértelmű visszhangja kél majd országsszerte.

A miniszter beszéde után — melyet hosszas, meleg éljenzés jutalmazott — megszavazta a Ház az igazságügyi budget első tételét, s azután gyorsan pergett le a részletes vita. A *kuria* tételénél *Komjáthy Béla*, *Polónyi Géza* és a miniszter szoltak röviden; a *törvényeszek* és *járásbíróságok* tételénél *Bernáth Béla* a tokaji járásbírósgot védte az ellen, hogy *Tolesvára* helyezték át; *Komjáthy Béla* az *unyvári* törvényszék megszüntetése miatt tett panaszt; *Nagy Mihály* a kecskeméti bírósági tisztviselők szálláspénzének a fölemelését kérte, szimpatikusan védte egy szimpatikus ügyet; *Molnár Béla* pedig megnyugtatta *Bernáthot*, hogy *Tolesva* kért ugyan járás-

bíróságot, de nem akarja Tokajtól elvenni az övét: és végre a miniszter valamennyi felszólalónak megnyugtató választ adott. A téma többi tételénél nem volt felszólalás és néhány perc múlva zajos éljenzés jelentette az igazságügyi költségvetés tárgyalásának a befejezését.

Hétfőn a *honvédelmi* téma kerül sorra.

A képviselőház ülése március 24-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: *Perczel Dezso*.

A *kormány részéről jelen vannak:* *Szöll Kálmán* miniszterelnök, *Plósz Sándor* igazságügyminiszter, *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter, *Cseh Ervin* horvát miniszter.

Elnök jelenti, hogy gróf *Zichy Jenő* hat heti szabadságot kér. A Ház a kért szabadságot megadja, **Dedovich** jegyző jelenti, hogy *Visonai Soma* indítványt nyújtott be az ügyvédek nyugdíjának törvény úján leendő rendezése tárgyában.

(A kvótábizottság.)

Elnök: Elrendeli a szavazást a kvótábizottság tagjaira. Megválasztottak: Gróf *Apponyi Albert*, *Buzáth Ferenc*, gróf *Csáky Albin*, *Falk Miksa*, *Horánszky Nándor*, *Láng Lajos*, *Matlekovics Sándor*, *Pulszky Ágost*, *Tisza Kálmán*, *Tomasich Miklós*.

(Az igazságügyminiszter beszéde.)

Elnök: Következik az igazságügyi költségvetés tárgyalásának folytatása. A miniszter kíván szólni.

Plósz Sándor igazságügyminiszter: Mindenekelőtt a *polgári törvénykönyv* elkészítéséről szolt, amelyet sürgősnek és főként fontosnak tart, különösen a jogegység szempontjából; ezt a munkátat azonban nem lehet máról-holnapra nagy gyorsasággal elkészíteni, mert ez messze kiható időre szolt munkátat lesz. A polgári törvénykönyv egy bizottság szerkesztése alatt áll, amely tényleg működik. A bizottság egyes tagjai már majdnem egészen — eszékel kivételével elektintve — beszolgáltatták a polgári törvénykönyvnek egyes részeit és most szeptember óta folyik a munka, hogy e részek egy egészben egyesíttessenek. Reméli, hogy a nyár folyamán a polgári törvénykönyvnek első szerkezete közé tehető lesz, amikor azután az a nyilvános bírálathoz fog kitétetni és újabb tanácskozás alá vétik. (Élénk helyeslés jobbról.) A második fontos feladat a teljes polgári perrendtartásnak elkészítése. Azt az állapotot, hogy a polgári perek különböző nemeiben különböző eljárás legyen érvényes, nem tartja helyesnek és senkinek tarthatja annak, az bővebb kifejtésre nem szorult, mert habár már a sommas eljárás is kiterjesztő bizonyítékok szabad mérlejeletét a rendes eljárásra, és habár ez igen üdvös hatással van, mégis kétségtelen, hogy az anyagi igazság kiderítésének számos eszköze hiányzik a rendes eljárásban, amely a sommas eljárásban rendelkezésünkre áll. Azon lesz, hogy a munkátat minél előbb befejezze és azt mint törvényjavaslatot bemutassa. (Élénk helyeslés jobbról.) A polgári perrendtartásban szándékozik a fizetési megphyagási eljárásról szolt törvenyt is revizió alá

szemek előtt. Ilyenféléképpen eshetett, hogy megszabták a kilenc keddből álló imádkozó ciklust, melynek folyamán egy-egy kérelem érdekében a védőszentet felkeresik.

Egy ilyen imádkozó ciklus végződött be éppen odalenn a földön, mikor Szent Antal megparancsolta, hogy hozzák be a fonográf és vizsgálják meg a perselyeket is. A fonográf rendszeren a patrónus hajléka előtt volt. Ebben fogták fel szolgálattevő angyalkái az imádságokat. A perselyek, egy a koronáknak, egy a filléreknek, Szent Antal képe előtt voltak. Jámbor egyházközi tették oda, hogy azokba gyűjtse a könyöradományokat. Minden imádsághoz ugyanis kijár a nyomós bizonyíték is: önkényteljelenlalt alamizna a koldusoknak, szűkölködőknek, kik a menybélit zsuron kívül is folyton szoltgatják és keserítik.

A szolgálattevő angyal csakhamar jelentette, hogy minden rendben van. Szent Antal elhelyezkedett az asztala előtt, kezébe vette a ceruzáját és intett, hogy müködtesse a zengő lapokat.

— Ah dicső, fenséges szentem, — szolt aztán egy finom, fáradt hang, azzal a könnyedén tovassikló lendüléssel, mintha inkább azt mondta volna: hallja, Tóni, valamit akarok.

A patrónus azonnal megismerte.
— Ah, ah, megint az öreg hercegné. Sokszor felkeres, bár én igazán nem segíthetek rajta. Közbenjárásomat ilyenfajta ügyekben, melyekkel ő foglalkozik, az Atya nem fogadja szívesen. De azért nem utasíthatom el; szegényeimről mindig pazar ígérekkel emlékezik meg. Halljuk csak, fiacskám, mit akar?

— Csak ismétli az előbbi ciklusok könyör-

géseit, — felelt az angyal. Unokájának egy amerikai nábob-leányt kér, magának pedig örök ifjúságot. Minden egyébbel, azt mondja, ami ezzel jár. Viszonzásul felajánl ezer koronát...

A patrónus szeme megcsillant és élénken intett:

— Pergesd csak, fiam, tovább.

— Ah, édes, aranyos kis szent Antalkám, — motyogott a fonográf és a patrónus kegyesen intett felé. — Na nézd, az öreg Kuczoráné. Ő is itt van már megint.

A kezét hátratarította, még a fapapucses lábait is eldugta, mert ebben a hangban benne volt az is, hogy az öreg Kuczoráné kezét-lábát csókolja az ő aranyos Antalkájának.

— Halljuk csak fiam, mit akar?

— A lányának egy kis segítséget. Férjhez menne, de nincsen még csak koszorura valója sem. Magának pedig békeséges, nyugodalmas, szép temetést, mindennel, ami ehhez jár. Valamit, azt mondja, a temetkezési egylet is ad, de a muzsikát meg a hat omnibuszt töled kéri, szent-séges atyám. Viszonzásul felajánl husz fillért egy darabban és tizedt egyenkint, ha a fia megkapja annak a cipőnek az árát, melyet egy nagyságos jogász urnak készítet, ámbár két pár talpalás is fenn van még...

— Elég, elég, — szolt közbe Szent Antal. Tedd el délutánra a fonográfot. Ezt a két első imádságot pedig ebben az órában elintézem.

A szolgálattevő angyal nagyot nézett:

— A hercegné megkapja a nábob-leányt és az örök ifjúságot?

— Szó sincs róla, buksi. Tudhatnád, hogy

az ilyen kéréseket mi utóljára is Luciferhez szoktuk leteenni. Hanem igenis megkapja Kuczoráné az ezer koronát, melyet a hercegné felajánlott. Szerencse, hogy kis lutri helyett leg-alább temetkezési egyletek vannak még a világon. Ez által tehetünk valamit. Lehet, hogy a pénzátarossal eksperimentálunk. Egyszer valamiképpen úgy történik, hogy a biztosított fél javára könyvelnek el hasznos hibát. Hiszen, ha jól vesszük, mi égiek a csodákkal is rendelkezhetünk. Szóval, sikerülni fog. Egy vagy más módon, neked semmi közöd hozzá, Kuczoráné kapja meg az ezer koronát.

Már ragyogott az örömtől. Jött, ment a szobájában, összecsapta a kezét, még bokázott is. A glóriáját hátra szoritotta a tarkójáig. Meglőditotta az angyalkát:

— Nosza, fiam, vizsgálj meg a perselyeket. Gyönyörűség, dicsőség, gyerekjáték kegyes, adakozó szentnek lenni, ha odalenn a földön segítségünkre vannak a gazdag emberek. Előre fiam, az ezer koronáért!

Az angyal felhuzta a szárnyait, lohajtotta a fejét és csak nem mozdult.

— Nos? Nem vizsgálod meg a perselyeket?

— Am vizsgálj meg magad, szent-séges atyám, ha hü kis szolgádnak nem hiszol. Kilencszer kilenc hét óta nézegetek én le a messzilátónkkal, de nem mondhatok neked örvendetést. A filléres perselyben még csak megcsörren olykor egy kis apróné, hanem a koronás perselyben nem látam én soha ezüstöt, még csak egyetlen egy rossz régi huszkrajaerost sem.

Az Én Ujságom

október havában a tizedik évfolyamába lépett. Meséivel, verseivel, elbeszéléseivel, gazdag, változatos, mulattató tartalmával, gyönyörű képeivel a legszebb, legjobb képes heti magyar gyermeklap. Szerkeszti Pósa bácsi. — Negyedévre csak 1 frt.

Kiadóhivatal: **Budapesten, Andrássy-ut 10. szám.**

venni. Egyidejűleg a polgári perrendtartási javaslatjal együtt szándékozik annak életbevitelét törvényét is benyújtani és ez életbevitelét törvényben fog a községi bírósági eljárás is szabályozást nyerni. Erre nézve röviden jelzi az elveket. Ugyazint az életbevitelét törvényben fog a *törszébirósági eljárás*, illetőleg a *törszébiróság hatásköre szabályozást találni*, (Helyeslés balfelől) amelyre nézve az a nézete, hogy azt minden esetre a szakbírók kell szorítani, amelyeknek tulajdonképpen szakbíróvága. (Helyeslés balfelől.) A polgári perrendtartási tervezetnek elkövetésével egyidejűleg gondja lesz, hogy az ügykezelés, az ügyvitel is rendeztessek, hogy ha a törvény elkészül, az ügyvitelre vonatkozó munkát is készen legyen.

Atter a *telekknönyvek rendezésére*. A főbaj a telekknönyvi intézményről az, hogy a telekknönyvek nem felelnek meg a tényleges állapotnak, (Igaz! Ugy van! a jobb- és baloldalon.) hogy a birtokviszonyoknak olyan duplicitása állott be, amely felelté káros; káros különösen azokra nézve, akik kellő műveltség hiányában nem tudnak dolgaimkat utána nézni. (Általános helyeslés.) A törvényhozás már 1886-ban sejtette őhajtot ezen a bajon, az u. n. betétszerkesztési törvényben, amelyhez időközben két novella is keletkezett 1889-ben és 1891-ben.

E törvények sok tekintetben nem váltak be. Az eredmény, amelyet a betétszerkesztés felmutat, nem elégséges. Eddig ugyanis 800 községgel készültünk el 12 év alatt. Ez olyan munka, amelyet így folytatni nem lehet, mert így 150 év alatt sem leszünk készen. E mellett az a betétszerkesztés elég sokba kerül, csak az igazságügyi tárcát mintegy 300 ezer forint terbeli meg, és ehhez járulnak még a községi költségek.

A hibák, amelyek a betétszerkesztésnél felmerültek, a következők. Először is a birtokállapotnak a kataszterrel való összhangba hozatalának, a birtokállapot felvételének az a szabály érvényesül, hogy csak ott lehet a betétszerkesztést megindítani, ahol a részletes kataszteri felmérés megtörtént. Ez a munka részint szakértők hiányában igen lassan ment, részint pedig egyéb nehézségek is merültek fel, főleg pénzügyi akadályok miatt, mert ez a munka igen sokba kerül. De ennél nagyobb baj az, hogy a betétszerkesztések s a kataszteri munkálatoknak különféle vezérszempontjai vannak, amelyek ut-n indulnak. A kataszter oda fog menni, ahol az adóügyek rendezése szempontjából ez az államan leginkább érdekében áll: ez esetben igazságügyi szempontból a telekknönyvet főleg ott kell elkészíteni, ahol a birtokviszonyok zavartak. (Általános helyeslés) ahol a szegény és az olyan nép lakik, amely rászorul arra, hogy a telekknönyv jótéteményekben részesülhessen. (Ugy van! jobboldal.) Nem elegendők továbbá azok a könnyítések, amelyeket a törvény a tényleges birtokállapot megállapítására felállít. Egy további baj az, hogy semmiféle kényszer nincs arra, hogy a csakugyan tényleges állapotnak megfelelő állapot be is vezetessék a telekknönyvbe. Ha a fél akár tudatlanságból, akár hanyagságból, vagy pedig más okból nem jelentkezik: marad a régi telekknönyvi állapot. Hozzájárul ehhez, hogy a telekknönyvi tulajdonos egyszerű ellenmonnással visszaállíthatja az előbbi telekknönyvi állapotokat. További baj, hogy lassu az eljárás, még pedig főleg azért, mert nincs meg a kellő felügyelet és a kellő ellenőrzés. Ezeknek a bajoknak elejét veszi, de csak kis részben az 1892-ben alkotott helyesbítési törvény.

A fővére nézve akként kell a bajon segíteni, hogy mindenekelőtt megartjuk azt az alapelvet, hogy a kataszter és a telekknönyv között összhang létesítessék. (Helyeslés.) azonban elterünk attól, hogy csak ott fogjuk a betéteket szerkeszteni, ahol a részletes felmérés megtörtént, hanem megteszszük ott, ahol a konkrét felmérés megtörtént, a nyilvántartás ki lett igazítva. (Helyeslés.) Ha azután azokban a helyeken meg fog történni a részletes felmérés, a részletes felmérésnek megfelelőleg könnyű lesz a betéteket átalkítani, ez csupán irodai munka lesz, hogy az azonosítás véghezvittessék. Szükséges az összhangnak ez a lenntartása, mert a kataszter és a telekknönyv igen sokszor érintkezik egymással és a félre nézve felelté fontos, hogy a telekknönyv a kataszterrel összhangban álljon. (Helyeslés.) Meg kell továbbá könnyíteni azt, hogy a tényleges birtokos a betéte bejuttathasson, azután hivatalból kell arra ügyelni, hogy a tényleges birtokos csakugyan be is vezetessék, ha pedig ellenmondás történik a telekknönyvi tulajdonos részéről, hivatalból meg kell indítani az eljárást, akár a peron kívüli eljárást, akár e perre utasítással. (Élénk helyeslés.) Ehhez járul, hogy a betétszerkesztést gyorsítani kell, egyszerűsíteni kell az egész eljárást, a felügyeletet és ellenőrzést pedig hatályosabbá tenni. (Helyeslés.) E mellett természetesen feleslegessé vaikk azután a helyesbítési eljárás, mert mindenütt el lehet rendelni a betétszerkesztést, ahol a konkrét felmérés megtörtént. Egy további feladat lesz a *büntető-novellának elkészítése*. Erre nézve már megvannak az előmunkálatok. Már *szilgyi* Dezső mint igazságügyminiszter nyújtott volt egy tervezetet, amelyet Erdély Sándor visszavont és átdolgoztatott. Ezt ismét át akarja dolgoztatni és erre már szakértőket is hívott össze. Főcélja az lesz, hogy mindazon hiányok és visszasságok, amelyek a gyakorlati életben felmerültek, orvosolassanak. Itt lesz a helyen az is, hogy a család büntette és vétségének köre kiterjesztessék különösen abban az irányban, amelyet a modern élet felszínre hozott és hogy a visszasságok megartólassanak. Lesznek itt to-

vábbá egyéb feladatok is, például igen sürögő lesz a leánykereskedés tekintetében intézkedni s azt megartólni. Itt lesz helyén a feltételes elítélésről is szólaní és itt lesz helyén azon kérdések a megvitatása is, amelyről Visontai Soma szólt, t. i. a *büntetések minimumának* leszállítása. A büntetési minimumokat teljesen eltörölni nem volna helyes. Ebben jóformán egyedül állnánk a törvényhozások terén. Ehhez fognak azután járulni egyéb törvények is. Így a *biztosítási novella* munkában van, a *gabona-üzorszá* tárgyában egy tervezet szintén elkészült, a *résztulajtelekről* hasonlóképpen munkában van egy tervezet, épp úgy a *család üzlet-átvételre* nézve szintén készítették egy tervezetet. E mellett egyéb munkálatok is fognak tolni, így nevezetesen a *végrehajtási törvény revíziója*, valamint az *ügyvédi rendtartás*, habár az ügyvédi rendtartás módosítása összefügg az eljárások reformjával és legelőszérűbb lesz azt akkorra hagyni. (Ellentmondások a szélsőbaloldalon.) Ami egyébként az ügyvédi rendtartás kérdését illeti, megjegyzem, hogy a *numerus clausus* nem hiva (Helyeslés) és nagyon megfontolandónak tartja, hogy az avoué és avocat szerinti megkülönböztetés valami hasznót hajtana-e? (Helyeslés.) Az *ügyvédi nyugdíjintézet* alapszabályait jóváhagyólag tudomásul nem vette, s ebben tökéletesen a törvény értelmében járt el. Az ügyvédi rendtartás nem nyujt arra alapot, hogy az ügyvédi kamara a maga tagaira oly illeteket vessen ki, melyeket egy rendszeres, általános nyugdíjazás követel. (Ugy van! Ugy van! Helyeslés a jobboldalon.) Az ügyvédi rendtartás szellemével ellenkeznek, ha ilyen nyugdíjárulékot tennők függővé az ügyvédekédtől. Még kevésbé hagyhatná jóvá az ügyvédi nyugdíjintézetre vonatkozó tervezet abban az alakban, amelyben az elé volt tervezve. Mert míg az ügyvédi kamara egy részről abból indult ki, hogy a nyugdíjkérdés kamarai feladat, hogy az a kamara tagjai erkölcsi tekintélynek megővására-oz tartozik, addig másrészt olyan szervezettel akart létesíteni, mely a kamarán kívül áll, amely az ügyvédi rendtartásban semmi alappal nem bír, t. i. az ügyvédi rendtartás szerint külön álló kamarák helyett akart egy kamarát kiküldöttekből alakult közös hatóságot létesíteni.

Ami Visontai javaslatát illeti, azt mindenesetre megfontolás tárgyává fogja tenni, de okvetlenül szükséges, hogy az érdektel ügyvédi kamarákat erre nézve meghallgassa. Foglalkozik ezután a miniszter a *bányatörvény* tervezetével, amelynek kidolgozása célból a pénzügyminiszterrel egyetértőleg vegyes bizottságot küldött ki; majd atter a *büntető perrendtartásra*, amelyről azt hiszi, hogy egészen jól be fog valni s hogy azok az aggodalmak, amelyek felmerültek, nem valnak tényvé s különösen örvendő, hogy annak a sok sürgetésnek, amely a személyszállítás érdekében hozzá intéztetett, nem tett eleget. Kérdés, hogy egyáltalában szükség lesz-e és szükséges-e oly nagy mértékben a személyszállításra. Ma még korai arról a kérdésről beszélni, hogy hol lesznek hibák és hol lesz majd szükséges javítani a bányavadi perrendtartást. Minden új törvény életbevitelése alkalmával fordulnak elő nehézségek. Itt aranylag elég kevés nehézség fordult elő.

Fölhozzak itt a nyomozat körül fölmerült nehézségeket. Teny az, hogy a közigazgatási hatóságok néhol nagyon nehezen győzik a nyomozat teendőit. De ennek többféle oka van. Először van egy olyan oka, amelyen változtatni nem is kell, t. i. hogy az új törvény nagyobb súlyt helyez a nyomozatra, mint a régi törvény. Az új törvénynek e részben célja az, hogy az ügyek, amennyire lehetséges, a nyomozat által előkészítessenek és ez alapon vitessenek azután tárgyalásra. Ez a bűnvádi eljárás gyorsaságának és olcsóságának érdekében is van. A másik oka, amelyen változtatni lehet és amelyre nézve változás fog beállni, az, hogy az új eljárás a közigazgatási közegek előtt nem ismeretlen, bizonyos nehézségeket okoz annak tényleges alkalmazása, de ez napról-napra javul. Egy harmadik ok az, hogy még nem állott helyre a nyomozat és vizsgálat közötti helyes egyensúly. A napokban kibocsátandó fölügyézi körrendeletben szándékozik e részben intézkedni, és felhívni az ügyészségek figyelmét arra, hogy a nyomozást igénybe vegyék ugyan, de mégis ott, ahol előrelátható, hogy akár az ügynek természeténél, akár a törvény rendelkezésénél fogva vizsgálatra lesz szükség a nyomozatot a lehető legszűkebbre szorítsák, úgy hogy ez csak addig terjedjen, hogy ennek alapján azután a vizsgálatot elrendelni lehessen. (Helyeslés.) Arról is szándékozik gondoskodni, hogy a csendőrség közreműködése nagyobb mértékben vételessé igyék.

Az esküdtiségi intézmény megváltoztatása egyáltalában nem áll céljában. Azonban már most gondot fordít arra, hogy a bűnvádi perrendtartás gyakorlati alkalmazása körül előtörülő nehézségek nyilvántartassanak, hogy arra az esetre, hogyha netalán szükség lesz valamely novellaris törvényt alkotni, az anyag készen legyen. (Helyeslés.) Kétségtelen, hogy az ügyészségi megbízottak intézményének vannak bizonyos nehézségei; az ügyészségi megbízottak nem mindenütt állnak rendelkezésre. Az ügyészségi megbízottak legnagyobb része az ügyvédek közül kerül ki, a mellett közigazgatási tisztviselőkből is vehetők. Ezeket lehetőleg ritkán vesszük igénybe, mert egy is nagyon el vannak foglalva a közigazgatással, és teljesen mellőzni ónatjana ezeket ott, ahol ez lenetséges. Azt a módozatot, hogy több járásbíró-ság egyesítessék és így ügyészségek szerveztesse-nek, semmi esetre sem tartja elfogadhatónak.

Többen foglalkoztak a bírósági tisztviselőknék és a bíróknak sanvaru anyagi helyzetével. Ismeri ezeket a panaszokat, amelyekkel különösen a telekknönyvezetők fellépnek. Eltekintve az általános fizetésjavítás kérdésétől, mely nagyrészt az állam pénzügyi helyzetével és az állambizartás egyensúlyának fenntartásával függ össze, az igazságügyi budget keretében itt az által lehetne némileg segíteni, ha a telekknönyvezetők létszáma a szerételekknönyvezetőkkel szemben szaporítatnék, úgy hogy a segédtelekknönyvezetői állás inkább csak átmeneti állás legyen és nagyobb kitátság legyen az előléptetésre. Még nagyobb visszasság van az irnokokra nézve. Csak a törvényszékeknek és járásbíró-ságok-nál 1900 és néhány irnok van felvéve, és 500, 600, 700 korona fizetés mellett vannak alkalmazva. Ezekkel szemben csak 154 irodatiszti állás van. Előmenetelük tehát nagyon csekély. Pedig a jó kezelő nagy suly fektetendő.

Tehát nem pusztán az emberiségi szempont, hanem a közérdek is magával hozza, hogy túrhétőten dotált kezelői állások kreáltassanak. (Helyeslés jobboldal.) Hogy ez lehetséges legyen, eltekintve ismét az általános fizetésemelésről, erre mindenekelőtt az által kell törekednünk, hogy az eljárás, az ügykezelés lehetőleg egyszerűsítessék; hogy minden, ami nem okvetlenül szükséges, mellőztessék, hogy így a személyzeti létszámban megtakarításokat érhesünk el és ezt a megtakarítást azután magasabban dotált állásokra fordíthatjuk. (Helyeslés jobboldal.) A másik az, amire nézve kísérletet tesz, hogy a díjnoki állányból megakarításokat eszközölhessen és pedig ismét nem azáltal, hogy a díjnokok javadalmazásából vonjon el valamit; hanem ellenkezőleg, hogy ezeket is jobban dotáljuk. (Helyeslés jobboldal.) Az egyik kísérlet erre nézve az irógépek használatának behozatala.

Szintén elégtelenek az albirói fizetések is. Az, hogy ki alkalmazatik járásbíróknak, nem olyan kérdés, amely a fokozat szerint volna elintézhető. (Helyeslés a jobboldalon.) Épp úgy nem lehetséges, hogy mikor a törvényszékhez szaporítás szükséges, akkor az neveztessek ki, aki a fokozat szerint következik. Oly erőt kell kinevezni, aki a törvényszéknek csakugyan hasznára van, és a törvényszék nivóját emeli. De talán lehetséges lesz az albirák sorsán is segíteni, ha szaporítjuk a másodjárásbírák számát. Ezekbe az állásokba azután bejutnának azok, akik kellő szorgalom fejtének ki, de tehetségüknel fogva nem arra valók, hogy önálló vezetéssel bízassanak meg, vagy hogy egy törvényszéket megerősítsenek.

Már az idei budget keretébe, amennyiben a bűnvádi perrendtartás életbevitelése szempontjából nem lesz szükséges az összes állások igénybevétele, gondoskodni akar arról, hogy mindenekelőtt csak a bírói állások töltessenek be és az albirói állások csak akkor, ha ezekre szükség lesz. Arra nézve, hogy a táblásítás gyakrabban történjék, ki kell jelentenie, hogy ez nem lehetséges, mert az 1891: XVII. törvényekik megszabja, hogy a bíráknak csak 10 százaleki ruházható fel táblabírói címmel és jelleggel és ezt a 92-iki törvény is tenntartja. Atter a *viszonosság kérdésre Ausztriával*. Ez a kérdés ugy áll, hogy a törvény értelmében az 1868: LIV. törvény-cikk, valamint a végrehajtási törvény értelmében is Ausztriával a mi bíróságaink közvetlenül érintkeznek. Ez az érintkezés pedig történik a mi részünkről magyar nyelven, az osztrákok részéről német nyelven.

Ez az állapot hátrányos reánk nézve, nem jogi szempontból, mert jogi szempontból nincs baj, de tényleg hátrány van, mert a mi megkereséseink lassabban intézettek el rendszerint, mint az osztrák átiratok itt, ezen változtatni óhajjt. Meg fogja indítani a tárgyalásokat az osztrák igazságügyi kormánylyal, hogy oly módszer találassék, amely érdekeinket megóvja.

Horvátországra nézve ugyanezt hozták fel. A dolog ugy áll, hogy a horvát bíróságok horvát átiratokat intéznek hozzá. Bűnügyekben a határozatok a félnek mindig fordítással kézbesítettek, polgári ügyekben azonban fordítás nélkül, kivéve, ha a fél kívánja, mert ekkor nem lehet neki horvátul kézbesíteni. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: *De mégis kézbesítik! Kijággasztik!*) Hát ne méltóztassék elfogadni a kézbesítéseket.

Visontai Soma: A horvát is ur, az osztrák is ur, csak a magyar nem ur! (Zaj. Halljuk! Halljuk!) Pless Sándor igazságügyminiszter: Ami az igazsághygi építkezéseket illeti, már megindította a pénzügyminiszterrel a tárgyalásokat, hogy a szükséges pénz rendelkezésre álljon, hogy az építkezések szakadatlanul folytathassanak. Nem egyszerre valamennyi, hanem fokozottan készülnek el a törvényszéki épületek. Ami különösen Nyitrát illeti, ezt már a jövő évi költségvetésbe szándékozik felvenni. Nagy nehézség merült fel itt azonban a telkekre nézve.

Ami a járásbíró-ságoknak telekknönyvi hatósággal való felruházását illeti, ez sem történik önkényszerűen. Ez idő szerint még 43 járásbíró-ság van, amely nincs felruházva telekknönyvi hatósággal, eltekintve a törvényszék helyen levő járásbíró-ságotól, 11 ilyen járásbíró-ságra nézve a tárgyalások folyamatban vannak. Végül *Polonyival* szemben hivatkozik a miniszteri rendeletekre, amelyeknek célja a hazai ipar pártolása az igazságügyi intézmények szükségleteiben. Kéri a költségvetés megszavazását. (Élénk helyeslés és élenezés.)

Elnök: Felteszi a kérdést. A többség a tételt elfogadja.

MOLL SEIDLITZ POR MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ és SÓ

Legjobb fajtadomesillapító bedörzsölés, csuz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plembirt) üvegekben 80 krajcárával kapható, MOLL készítmény kérendő.

(Részletes tárgyalás.)

A kir. Kuria tételenél

Komjáthy Béla: Egy fővárosi lap olyképpen értelmezte Barta Odón beszédének egy részét, hogy ő a bírói kart megvesztegetéssel vádolta. Barta nevében kijelenti, hogy ez a vád nem az egész bírói karra, hanem csupán sporadikus esetekre vonatkozik.

Polónyi Géza: A pótbírói intézményt, amelynek eltűlését hozsánával fogadták, most a kisegitő bíró formájában a Kuria bírói karába csempészték be. Ez által megtörténik, hogy a főbb évig kisegitő bírók mint működő bíróval nem tudnak mit csinálni. Így áll elő a bírói szervezeti alakadabrára. Ezen csak egy törvényjavaslattal lehetne segíteni.

Plósz Sándor igazságügyminiszter a kisegitő bírói intézményt helyesnek nem találja, de addig, amíg a kuriai bírák létszáma törvény útján megváltoztatható nem lesz, addig ezen a bajon segíteni nem lehet. De a közel jövőben törvény útján intézkedni fog.

A törvényeszek és járásbírók tételenél:

Bernáth Béla kéri a minisztert, álljon el azon szándékától, melylyel Tokaj városából a járásbírósgót áthelyezni akarja.

Komjáthy Béla felhívja a miniszter figyelmét azon igazságtalanságra, hogy az ungvári törvényeszeket megszüntette. Annak visszahelyezését kéri.

Nagy Mihály a kecskeméti bírói tisztviselők lakberének felmelését sürgeti. Ezelőtt 3 évvel felemelték ugyan őket egy magasabb lakb. osztályba, de rövid idő múlva ismét beszűntették a kedvezményüket.

Molnár Béla reflektálva Bernáth felszólására, kijelenti, hogy Tolcsa város köldöttiségét, mely járásbírósgót kért, ő vezette a miniszterhez, a miniszter megígérte, hogy esetleges szaporítás esetén Tolcsának is juttat járásbírósgót, de azt nem mondta, hogy Tokajról helyezi át.

Plósz Sándor igazságügyminiszter kijelenti, hogy Tokajról a járásbírósgót elvenni nem szándékozik. Komjáthynak felvele elismeri Ungvár város kérésének jogosultságát s rajta lesz, hogy teljesítse azt. Nagy Mihály kérelmét is figyelembe fogja venni.

Tomosányi László szintén Ungvár sérelmét teszi szóvá és megnyugvással fogadja a miniszter nyilatkozatát.

Elnök: Az igazságügyi tárca költségvetése megszavaztatott. (Éljenzés jobbtól.) A legközelebbi ülés napirendjére a honvédelmi tárca költségvetését tűzi ki. Az ülés egy órákor végződik.

BELFÖLD.

A miniszterelnök Bécsben. *Széll* Kálmán miniszterelnök ma délután Bécsbe utazott s hétfőn reggel érkezik vissza Budapestre. A miniszterelnök holnap megteszi ő felségének a folyó ügyekről szóló előterjesztéseket; értekezni fog továbbá gróf *Goluchowski* külügyminiszterrel a delegációk egybehívásának idejéről. *Körber* osztrák miniszterelnökkel pedig az utabb kvótatárgyalással összefüggő kérdésekről. Képviselői körökben elterjedt hír szerint a miniszterelnök mostani bécsi útja alkalmával előterjesztést fog tenni a koronának a harmadik országgyűlési ülészak berekesztése és a negyedik ülészak egybehívása dolgában is.

Bécsi tudósítónk táviratozza, hogy a magyar miniszterelnök ma este hét órákor odaérkezett. *Széll* Kálmán holnap délelőtt fogja fogadni ő felsége. A miniszterelnök utazása, mint itteni politikai körökben beszélik, főképpen személyi kérdésekkel van kapcsolatban. Nyilván az ő felsége személye körüli miniszternek és a belügyminisztérium államtitkár állásban való személyváltásról lesz szó a holnap délelőtti kihallgatáson. Ez utóbbi állásra *Gullner* Gyulát fogja proponálni a miniszterelnök. Az audienca után *Széll* Kálmán tanácskozik a gróf *Goluchowski*-val a delegációk egybehívásáról és *Körber* miniszterelnökkel a kvóta-küldöttségek ülésezei dolgában.

A püspöki kar és a katolikus autonómia. Illetékes meghatalmazás alapján jelenti a *Politikai Értesítő*:

Megbízható forrásból értesülünk, hogy a katolikus püspöki kar serényen foglalkozik annak az álláspontnak megállapításával, melyet a katolikus önkormányzati szervezetre vonatkozólag elfoglalni szándékozik és így semmi kétség nem foroghat fenn aziránt, hogy az a feltevés, melyet annak idején némelyek hangoztattak, hogy t. i. a Horánszky-féle indítvány, — melyet a kongresszus elfogadott — a katolikus önkormányzat megállapításának előadását jelentené, avagy az alatt ez a célzat lappangana, semmi alappal nem bír, sőt ellenkezőleg jogosult az a remény, hogy a püspöki kar megállapodásai a husvéti ünnepek után a 27-es bizottság rendelkezésére bocsájtván, azzal a kongresszusnak ez a bizottsága haladéktalanul foglalkozhatik.

A harmadik egyetem. Szeged városa részéről legközelebb nagy küldöttség tiszteleg a közoktatási kormánynál a harmadik egyetem létesítése ügyében. A küldöttséget *Lázár* György országgyűlési képviselő fogja vezélni.

A szászok klubja. A *Budapesti Tudósító* ezt a nyilatkozatot közli:

Tisztelt szerkesztőség! A következő nyilatkozat szives közlését kérem: A pártokon kívül álló szász országgyűlési képviselők klubjának alakulása még 1898. január havában történt, tehát oly időben, amikor még báró *Bánffy* Dezső volt a miniszterelnök. Dr. *Bruckner* Vilmos, s. k.

Ehhez a nyilatkozathoz most már kevés szavunk van. A főudvarmester sajtója azt a tételelt állította fel, hogy az a miniszterelnök, akinek a kormányzata lehetővé tette a külön szász nemzetiségi párt megalakulását, árulója a nemzeti ügynek. Most a szász klub elnöke kijelenti, ez a miniszterelnök báró *Bánffy* Dezső volt. Kiváncsiak vagyunk, hogy e nyilatkozat után is fenntartja-e lesújtó ítéletét a főudvarmesteri sajtó?

Pártértekezlet. A függetlenségi és 48-as párt ma délután 6 órákor *Kossuth* Ferenc elnöklésével értekezletet tartott a honvédelmi tárca költségvetési előirányzata dolgában, melynek részleteit *Kossuth* Ferenc ismertette. A párt elvi álláspontjánál fogva a költségvetést nem foradja el és álláspontjának a Házban való kifejtésével *Komjáthy* Belát bízta meg. Elnök ismét emlékeztette a pártot, hogy a párttagok holnap, vasárnap délután fél három órákor gyűlekezzenek a kör helyiségében, hogy testületileg kivonuljanak *Kossuth* Lajos sírjához.

KÜLFÖLD.

Revertera odahagyja Rómát. Az osztrák kormány egy idő óta azt tapasztalta, hogy a Vatikán vallási ürügek alatt nagyon sűrűn és nagyon hathatósan végzi politikai fondorlatait Ausztriában. Ez különösen az utóbbi időben, a *Losron Rom* jelszó nyomásán alatt arra bírta a külügyminisztert, hogy egy kissé meghuzza a gyeplőt. Revertera-Salandra gróf, Ausztria-Magyarország vatikáni nagykövete azonban nem mutatott elég erélyt a *Propaganda Fidei*vel szemben s azért most visszahívásának kérdése aktuális lett. Hír szerint Revertera nem sokára megváltik római állásától. A Vatikánnal akkreditált diplomácia benne doyenjét veszti.

A háború.

Budapest, március 24.

Az angol hivatalos tudósítások tagadják ugyan a gyámoltalan Gatacre tábornok vereségét, de elismerik, hogy *Olivier* boer tábornok akadálytalanul vonul csapataival és trainjével *Ladybrand* felé. A 4000 boer elfogásáról, mit a múlt héten kilátásba helyeztek, szó sincs tehát. Épp így kevésbé van szó arról, hogy *Lord Kitchener* Mafekingből Pretoriába nyomuljon. Egy mai távirat csupán azt konstatalja, hogy *Kitchener* nek sikerült elnyomnia Priescában a lázadást, de hozzáteszi, hogy ennek utána *Kitchener* visszatér *Lord Roberts* főhadvezérhez. Mafekinget tehát sorsára hagyják s egyelőre lemondanak arról, hogy szétforgácsolják az angol haderőt, amelynek, ugylátszik, együttesen elég dolga lesz az újonnan szervezett ellenállással, amely a transvaali határon reá vár.

Mai tudósításaink a következők:

London, március 24.

A *Times*-nak jelenti *Lourenco-Marquezból* 19-iki kelettel: Félhivatalos jelentés szerint azért küldtek Transvaal határára portugáliai csapatokat, mert Gatacre földön zavargás támadt. Hír szerint egy csapat bennszülött Transvaalból betört Gatacre földre s ott egy nagy törzsszel vízályba keveredett. A kormányzó, aki nem volt képes a lázadást loverni, sürgősen segítséget kért. Egy csapat gyalogságot és lovasságot küldtek oda két ágyuval.

London, március 24.

Itt semmit sem tudnak Gatacre vereségéről s a boer híreket egyáltalában nem veszik komolyan. *Olivier* seregével *Ladybrand*ba indult. *Bloemfontein*ből jelenti: *Kitchener* megerősítette lovaságát s vissza fog térni *Roberts*hez.

Milner kormányzó Dordrechtbe érkezett.

London, március 24.

*Bloemfontein*ből jelenti: *Lord Kitchener* Priescában elfojtatta a lázadást és visszatér *Roberts* tábornagyhoz.

London, március 24.

A Reuter-ügynökség jelenti *Kronstadtból*: A kormány ragaszkodik az elszánt ellenálláshoz. A kommandókat nagy számmal mozósítják. A burgherek

elszántabbak, mint valaha. *Steyn* elnök proklamációt bocsátott ki, amelyben felszólítja a burghereket, hogy a fegyverre hívásnak engedelmesskedjenek, az angoloknak semmiképpen segítségünkre ne legyenek, a fegyvert le ne tegyék, ha csak a végső szükség nem kényszeríti rá őket. Aki ez ellen vét, azt mint hazárdulót a legszigorubbán fogják büntetni.

Warrenton, március 24.

Az ellenség tegnap a hid őrsége ellen heves puskatüzletet kezdett, amelyre az angolok időről időre feleltek. A tűzérség nem lépett akcióba. Valószínű, hogy a folyón való átkelés elkeseredett harcra fog jární. Ideérkezett hírek szerint az Oranje visszaknyugati határan lakó farmereket, akik már visszatértek otthonukba, visszarendelték és utasították, hogy a folyón át Transvaalba menjenek.

Bécs, március 24.

A *Pol. Corr.* értesülése szerint a dél-afrikai köztársaságok nemrég kapták meg a berlini kormány útján az osztrák-magyar külügyminisztérium választ arra a megkeresésre, amelyet Németország útján a béke helyreállítása érdekében való közbenjárás dolgában Ausztria-Magyarországhoz intéztek. A válasz, amely épp úgy, mint Németország és Svájc válasza, visszautasító, lényegében ezt mondja:

Ausztria-Magyarország élénken óhajtaná, hogy a dél-afrikai vérontás véget érjen és hogy a béke helyreálljon, és szívesen volna hajlandó a cél elérésében közreműködni. Közvetítő akció azonban csak az esetben lenne lehetséges, ha mind a két hadviselő fél hajlandó volna a közvetítést elfogadni. Minthogy azonban ez a feltétel nincs meg, Ausztria-Magyarország nem teljesítheti a dél-afrikai köztársaságok kívánságát.

London, március 24.

A Reuter-ügynökségnek jelenti *Maszeruból* 23-iki kelettel: Az utolsó 48 óra alatt a kormány hivatalnokai az angol csapatokat, amelyek innen 50 mérföldnyire állanak, heliográffal állandóan értesítették a néhány száz főnyi boer csapatok minden mozdulatáról. A boerok körülbelül tíz mérföldnyire *Báztótföld* határa mentén észak felé vonulnak. Összeütközés minden pillanatban várható. Száznál több oranjei boer megadta magát a báztótföldi hatóságoknak. Ugyanez történik a határ mentén más pontokon is, de egész csöndben, mert a boerok többsége még nem akarja meghódolását nyilvánosan beismerni.

London, március 24.

Mafeking helyzetéről jelenti: A boerok több kisebb táborban vonták meg magukat az asszonyokkal, s gyermekekkel együtt és négy ágyuból tüzelnek az angolokra.

Nagy visszatetszést kelt, hogy *Roberts* nem küldött erősebb csapatot *Mafeking*be, s ebből azt következtetik, hogy *Bloemfontein* körül mégsem olyan rózsásak a viszonyok, mint jelentették. A *Morning Post*-nak táviratozzák is *Bloemfontein*ből, hogy az angol sereg a fárszót utat csak nehezen heveri ki, s pacifikálásról még szó sincs.

London, március 24.

A Reuter-ügynökség jelenti *Springfontein*ből e hó 23-áról: Ide érkezett hírek szerint a *Fauresmith*-nél *Vanderpost* parancsnoksága alatt 500 boerból álló hadosztály el van határozva, hogy a végsőig harcol. *Olivier* parancsnok, akit *Brabant* tábornok megvert, *Sandriver* irányában 300 emberrel és 70 kocsival menekül. Csapatainak legnagyobb része már előbb eszerben hagyta. *Olivier* helyzete aggasztó.

Róma, március 24.

A képviselőház mai ülésén *Paisnak* arra a kérdésére, hogy a kormány most, mikor Anglia hadi presztízse Dél-Afrikában helyreállt, nem tartaná-e célszerűnek, hogy Olaszország felajánlja közbenjárását a hadviselő feleknek, *Visconti-Venosta* külügyminiszter ismételte korábbi kijelentését és hozzá tette, hogy az angol kormány legutóbbi nyilatkozata, amely szerint nem hajlandó valamely idegen hatalom közvetítését elfogadni, csak megerősíti azt a fíltvést, hogy e tekintetben minden diplomáciai akció hiábavaló lenne.

Brüsszel, március 24.

Egy pretóriai távirat szerint *Roberts* serege után van *Kronstad* ellen.

Leyds Delcassé külügyminiszter meghívására utazik Párisba.

Köln, március 24.

*London*ből jelenti, hogy nem igaz az a hír, mintha *Gatacre* és vezérkara fogságba jutott volna. *Gatacre* még tegnapelőtt *Kronstad*ban volt.

A *Daily News* közli, hogy a hadügyminisztérium jelentést kapott *Mafeking* felszabadításáról, de nem publikálja, mert valószínű, hogy tévedésen alapul ez a jelentés.

HIREK.

Március végén.

Már nyílnak a völgyben a kerti virágok,
Már zöldök a szegze rügyektől a fák;
Elhagyva e rémteli kriptá világot,
Hozzád Miramárba röpít el a vágy.
Még ifjú szívedben a lángsugarú nyár,
Még benne virít az egész kikelet, —
De ime a szívem örökre kihült már,
Nem élheti át e tavaszt teveled!

Elhullt a virág, eliramlott az élet. . .
És özvegyem ah! sohasem feledtél,
Hű gyászban a szíve megest szívemé lett, —
De gyöttri a holtat e hű szeretet.
Hisz máshova hívta a téveteg élet,
Nem töled orozta el őt a halál, —
Hült ajkain üdv-ima most az itélet,
Hogy özvegye, mint ara, másra talál.

Hogy eldöböd ime! az özvegyi fátólt,
Feifamra sötét lobogóul akaszd,
S én feljövök érte a siri világból
Az éj közepén s oda leviszem azt:
Megtörlni véle szemem, mely ugy éget,
Hogy mostan utószor a multba mered,
S e szív sebeit bekötözni, ki téged
Immár nyugalomban örökre szeret!

(G-ly.)

Budapest, március 24.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Március 15-én új előfizetés és nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul köldhessük tovább.

Mint hogy január 1-jén a kötelező koronaszámítás lépett életbe, és a posta csak olyan utalványokat fogad el, amelyeken a pénzösszeg koronákban van megjelölve, kérjük tisztelt előfizetőinket, hogy az utalványokon az előfizetési díjat ezentul ne forint és krajcárban, hanem koronákban és fillérekben méltóztatassanak feltüntetni.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délelőtt jelenik meg.

— Személyi hír. Dr. Kautz Gyula, az osztrák-magyar bank kormányzója Görzbe utazik üdülésre.

— Ferdinánd fejedelem házassága. Szófiában az a hír kering, mint egy táviratunk jelenti, hogy egy idő óta Pétervár és Szófia között titokban tárgyalás folyik. Allitól az arról van szó, hogy Ferdinánd fejedelem el fog venni egy orosz nagyhercegnőt. Már arról is beszélnek, hogy Ferdinánd fejedelem át fog térni az orosz orthodox vallásra.

— Udvari ebéd. A bécsi palotában tartott mai udvari ebédén a többek között az osztrák képviselőház mindkét alelnöke Prade és Začek és Baernreiter, valamint Ludvigsdorf képviselők vettek részt.

— Fejedelmi eljegyzés. Karlsruhéból táviratozzák: Hivatalos udvari jelentés szerint Miksa badeni herceg tegnap Bécsben jegyet váltott Mária Luíza cumberlandi hercegnővel.

Bécsből táviratozzák, hogy a király ma délelőtt 11 órakor Penzingbe a Cumberland palotába hajtatott és személyesen gratulált a Cumberland hercegi párnak leányuk eljegyzése alkalmából.

— Kossuth emléke. Az egyetemi kör lelkes felhívást bocsátott ki, amelyben Kossuth Lajos emlékének megünneplésére buzdítja az ifjúságot. A felhívás szerint március 25-ikén délelőtt tíz órakor gyülekeznek az egyetemi polgárok, azután kivonulnak a temetőbe. Kossuth siránál Benárd Ágost költeményt szaval. Brázovay Kálmán pedig emlékbeszédet mond. Felkeresik Kossuth egyik legbizalmasabb emberének, Szent-István koronája megmentőjének, Bónis Samuelnek sírját is, ahol Móra Ferenc mond beszédet.

— A római zárandoklat. Schlauch Lőrinc bíbornok körlevelet adott ki, melyben utasítja egyházmegyéje papságát, hogy a zárandoklatot a szószékéről hirdessék. A központi bizottság nevében a főrendező Könyg Gusztáv Rómában járt és ott tárgyalta az illetékes közegekkel a részletekről. A pápai audiencia napját a főudvarmesteri hivatal tüzi ki, Vanutelli bíbornok pedig a zárandoklatot dispensálta a négy főtemplom tiszteri látogatása alól és így a magyar zárandokok csak kétszer tartoznak a bazilikákat látogatni. Ennél fogva elegendő, ha öt napot töltenek Rómában. Rendkívül fényes lesz a lateráni magyar istentisztelet, amelyen Vaszary Kólos hercegprímás fogja bemutatni a hálaadó istentiszteletet és az ott eltemetett II. Szilveszter pápa sírjára koszorút helyez. A zárandokok elhelyezéséről Rómában gondoskodva van. A zárandokok Rómában együttes gyónást és áldozást végeznek a Szent-Péter templomban és a bizottság gondoskodik, hogy a négy főtemplom látogatásánál kiváló magyar szónokok hirdessék az Isten ígétét.

— Apponyi A bert előadása. Az Otthon és a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökei a következő meghívót teszik közzé:

A béke és nemzetközi biráskodás sajtószövegsége cím alatt gróf Apponyi Albert e hó 26-án hétfőn délután 4 órakor, előadást fog tartani az Otthon írók és hírlapírók körének helyiségében. A nagyérdemű előadásra egyesületünk minden tagját tisztelettel meghívjuk.

Rákosi Jenő Vészi József
az Otthon írók és hírlapírók a Budapesti Újságírók
körének elnöke. Egyesületének elnöke.

— Magyarország a párisi kiállításon. A párisi kiállítás magyar történelmi palotája teljesen elkészült. Radics Jenő, az iparművészeti muzeum igazgatója, dr. Csobor Béla egyetemi tanár és dr. Szendrei János miniszteri titkár, a végrehajtott bizottság tagjai tegnap gyorsvonattal Párisba utaztak, hogy a történelmi kiállítás rendezését megkezdjék.

— Az első eredmény. Sokat gonyolódta a hágai békekonferencián, amelyet nyomban követett az elkecseregett angol-boer háború. Azt mondták, hogy írott malaszt biz az, amit Hágában a diplomata urak elhatároztak. Hát van ebben valami igazság. A nagy háborút sem megakadályozni, sem csillapítani a konferencia egy paragrafusára sem volt képes. De mégis van egy hőkönnvi gyümölcse: elsimított egy kisebb háborúságot. Békés választott bíróság fog dönteni a hágai konferencia szerint a felett, hogy Románia-e avagy Bolgárország-e az Esek-Ada szigetecské, amely a két ország határán fekszik. Ed-dig mind a két hatalom tartott ott katonákat. Nemrég azonban a románok visszakertgették a bolgárokat. Ebből jegyzékvaltság támadt, amelynek során mindkét hatalom választott bíróság elé viszi az ügyet. Ez a hágai konferencia első eredménye.

— Majláth Béla. Majláth Béla, a Nemzeti Múzeum nyugalmazott könyvtár-őre, az Akadémia tagja hatvanhárom éves korában meghalt. Az öreg ur már régóta beteg feküdt rákosi lakásán, ahol tegnap utólért a halál. Az eset hírére a Nemzeti Múzeum és az Akadémia kitűzték a gyászlobogót. A főváros tanácsa ma érdemei elismerésül sírhelyet szavazott meg Majláth Belának.

Majláth Béla Andrásfalván született 1831. június 18-án. Részt vett a szabadságharcban és a pesti 13. honvédszázalékban hadnagyi rangot nyert. 1861-ben Liptóvármegye főjegyzője lett, de állásáról a provizórium alatt lemondott. 1867-ben újra főjegyzővé választották. 1875-től 1877-ig Liptóvármegye alispánja volt. 1879-ben a Széchenyi-család a Nemzeti Múzeum könyvtárának őrévé nevezték ki és mint ilyen 1894-ben ment nyugalmába. Mint magyar történeti forrás-gyűjtő és földolgozó nagy munkásságot fejtett ki, a minnek elismerésül az Akadémia 1880-ban levelező tagul választotta. A tudományos folyóiratokban közölt számos értekezésén kívül a következő munkái jelentek meg: Liptóvármegye őstermelése; A szónyi béke okmánytára; gróf Széchenyi levelei; Maylád István és Liptóvármegye törzsköcs családai.

— Dumba halála. Dumba Miklós holtestét ma délután fél négy órakor szentelték be sógorának, Joannovics György nyugalmazott államtitkárnak lakásán. A koporsót szebbnél-szebb koszorúk borították. A beszentelésen nagyszámu előkelő közönség volt jelen, ott voltak a görög egyház hívei majdnem teljes számmal. A beszentelést dr. Trojánosz Germános görög nem egyesült arhimandrita végezte dr. Nedelkovic Velimir szerb esperes-plébános és Georgiadisz János macedon-plébános segédletével.

Bécsből táviratozzák: Dumba holtestét holnap hozzák ide. A holtestet hétfő estig a lakásban marad ravatalon, azután a görög templomba viszik, ahonnan kedden délelőtt örök nyugalomra helyezik. — A király gróf Paar főhadsegéddel részvétét fejeztette ki Dumba özvegyének.

— Gróf Lónyay Elemérné — Jókai Mórhoz. A miramarei esküvő napján Jókai Mór is üdvözölte Stefánia főhercegnőt, akivel éveken át együtt működött Rudolf trónörökös irodalmi vállalatánál. Üdvözletére az immár magyar grófnévá lett főhercegeasszonytól Miramareban ma déli 12 óra 60 percekor feladott következő táviratot kapta.

— Jókai Mór 6 méltóságának Budapestén. Hálás köszönetemet szives megemlékezéséért.
Stefánia.

— A császár udvarias. A német császár megint hallat magáról. Ez a nagy ügyekben utazó császár, nagy dolgokban utazó ember is. Nemesek a népet emeli fel magához, de leszáll a néphez. Leszáll a szó szoros értelmében. És azonfelül leszáll arról a paripáról is, amelyről az igen nagy urak nézték eddig a komédiásokat. Vilmos császár a tegnapi sétalovaglás közben egy hölgyet intett magához, leszállt a lováról, kezét fogott a hölgyével s udvariasan beszélgetni kezdett vele. A kitüntetett hölgy Lingner Amanda kisasszony, az udvari színház tagja volt, akinek a császár gratulált jubileumához.

— Koszoru Baross Gábor szobrán. Ma délután hatalmas babékoszort tettek Baross Gábor szobrának talapzatára. Fekete szalagján ezzel a felirással: „Kezveletos megemlékezésük jeléül a Baross-család tagjai“. Mint e felirat elárulja, a Baross-család kegyeleto koszoruzta meg a nagy halott szobrát. Ma délelőtt Gábor napján megjelentek az emlékműnél a boldogult államférfi özvegye, gyermekei, valamint a Baross család sok tagja és ott a család szeniora Baross Pál kegyeleto szavak kíséretében letette a szobor talapzatára a szép babékoszort. Az ünnepepély után a megjelentek közös vacsorára gyűltek össze a Hungária-szállóban.

— A tifusz Bécsben. Az osztrák császár-városban nagy rémületet keltek az utóbbi napokban sürűn előforduló tifusz esetek. Ma hivatalosan jelentik, hogy a helyzet már nem aggasztó és járvány nincsen.

— A Heltai-Polónyi-affér. A főváros pénzügyi bizottságának tegnapi ülésén keletkezett Heltai-Polónyi affér ma békésen elintézték. A békés elintéztést Heltai Ferenc és Polónyi Géza országgyűlési képviselőkkel Heltai megbízottai a következőkkel tudatták:

Nagyságos dr. Heltai Ferenc országos képviselő urnak helyben.

Tisztelt barátunk! Megbizásod folytán ma a képviselőházban telkerestük Polónyi Géza urat, hogy nevedben tőle a közzétett tegnap a székesfővárosi pénzügyi bizottság ülésében főnnforgott szóvaltás tárgyában fölvilágosítsat, eszeleg lovagias elégtétel kerüljön. Polónyi Géza ur utalva egyben a lapokban megjelent közlésekre is, ismételte előttünk, hogy már tegnap, mikor Heltai magatartásából azt a benyomást szerezte, hogy Heltai magát általa gyanúsítva látja, a bizottság nyílt ülésében tiltakozott az ellen, mintha ő Heltai Ferencet a legutólabbról is gyanúsítani akarta volna; már tegnap hozzá tette egyuttal, hogyha ennek dacára a bizottságok egyetlen tagja az ő magatartásában Heltai Ferenc ellen gyanúsítást látja, késznék nyilatkozik tőle a bizottság előtt férfisan bocsánatot is kérni. Alulírottak, e nyilatkozat után részéről konstátáluk, hogy Polónyi ur magatartását illetőleg félreértés forgott fann. Ennek a félreértésnek főnnforgását Polónyi Géza urnak főnti nyilatkozata után előtte részéről is kifejeztük, azzal, hogy az általa használt kifejezések Polónyi Géza ur magatartásának félreértéséből eredtek. Aminek folytán Polónyi Géza ur előttünk azt a kijelentést tette, hogy a veled szemben használt kifejezések is az általa történt félreértésnek leven folyományai, azokat szintén meg nem törtenteknek kívánja tekinteni. A dolgok ilyen állásában a főnnforgott félreértés és az abból támadt kölcsönös összehozálalkozás tárgyában, s mután a sörtes szándéka sem egyoldalú, sem kölcsönösen fönn nem tartott, semminemű további intézkedést nem tartunk szükségesnek.

Megjegyezvén, hogy e levelünk tartalmát Polónyi Géza urral is közöltük, fogadd kiváló nagyrabecülésünk és barátságunk kifejezését.

Budapestén, 1900. március 24.

Gajári Ödön s. k.,

Molnár Béla s. k.

Kivanatra szivesen szolgálók mintázott ajánlatokkal.

FROMMER A. HERRMAN *
* * * **ÚTODA STEINER ARMIN**
magyar kereskedése Budapestén.

Ajánlatok jutalmasság áron

államilag

ólmazárolt

lőhere- és

Lucerna-

Magyaimat,

* * * valaminél *
Kiváló minőségű

répa és fü-

Magyaimat.

nem beszinte, se nem — bocsnát: csak a szójáték kedvéért mondom — becsület. Ennyit Szent Fiacrius memoárjának helyreigazításaképpen.

(H—u.)

SZINHÁZ, ZENE.

**** Jászai Mari első fellépése a Víg-színházban.** A Víg-színház vezetésétől ma kaptuk az első hivatalos kommunikét, amely Jászai Mari fellépését jelenti. A kommuniké így szól:

Phaedra, Racine híres darabja, jövő hó közpe táján kerül színre a Víg-színházban. *Phaedra* szerepét Jászai Mari játssza, aki a jövő hó elején lép, mint ujon szerződött tag a Víg-színház kötelékébe. Az igazgatóság ez alkalomra a világhírű darabot *Ábrányi* Emil által újra lefordította. A jeles költő irodalmi nyereségnek tekinthető szép fordítását ma nyújtotta be az igazgatóságnak.

**** A Nemzeti Színház újdonsága.** A Nemzeti Színházban *Thury* Zoltán tegnap bemutatásra került *Asszonyok* című színműve után következő újdonsága *Molnár* Gyula *Homok-zátanyok* című vígjátéka lesz, melynek első előadását április első felében tartják meg. A főszerepeket *Csillag* Teréz, *Cs. Alszegey* Irma, *Helvey* Laura, *Ujházy*, *Dezso*, *Ivánfi*, *Náday* és *Zilahy* játszzák.

**** Az Országos Színész-Egyesület a miniszterelnöknél.** *Molnár* László, az Országos Színész-Egyesület elnöke és *Márkus* József, a központi tanács tagja, az egyesület tanácsának a megbízásából ma délelőtt *Szell* Kálmán miniszterelnöknél tisztelegtek a *poszonyi* kétnyelvű színdarab ügyében. A küldöttség, mint értesülünk, kedvező fogadtatásra talált a miniszterelnöknél és eljárása remélhetőleg eredményes is lesz.

**** Hírek a Nemzeti Színházról.** A Nemzeti Színházban március 27-ikén, kedden, felelevenítik *Somló* Sándor *Fra-Girolamo* című Telemi pályadíjjal jutalmazott verses tragédiáját, melyet 1898. február hóban adtak utoljára. A főszerepeket *Márkus* Emilia, *R. Maróthy* Margit, *Boer* Hermin, *Gyenes*, *Ivánfi*, *Bercényi*, *Dezso*, *Gabányi*, *Mihályfi*, *Szacsavay*, *Pálffy* és *Hordvít* játszzák. — *Thury* Zoltán „Asszonyok” című színműve, szerdán, 28-án kerül színre negyedszer. Ez alkalommal az estét *Almásy* Tihámér *Elváltat-lanok* című egy felvonásos vígjátékával kezdik.

**** Opera.** Az Operaházban ma este *A medve-bőrös* előadása *Kertész* rekedege miatt elmaradt s helyette *A csempészek* kerül színre bérletszünetben *Vasquez* grófné, *Diósgyőri*, *Arányi*, *Takáts*, *Beck*, *Hegedűs* szereplésével. Az operát *A piros cipő* követi *Schmidke* Gizellával a főszerepben. Az Operaház igazgatóságának sikerült *Signorini* Ferenc tenoristát néhány vendég-szerepre megnyerni. A művész első fellépése 20-dikén lesz a Hugonottokban *Raoul* szerepében, másodsor április 1-én fog fellépni a *Bajazzók* Canio szerepében, amelyet annak idején ő kreált nálunk.

**** Hírek a Víg-színházról.** Holnap, vasárnap délután a nagy népszerűségű *Mozgó fényképek* című bohózatot adják az új kinematografikus képekkel, melyek közül kiemelendők: *A regattaverseny*, *Gésák tánc*, *Bikaviadal*, *A jégkirály*. — Jövő vasárnap, április 1-én délután *Feydeau* nagy sikert aratott bohózata *A Pajkos férjek* először kerül színre, délutáni előadásban, mérsékelt helyárakkal. Ez a kacagató bohózat, melynek nagy sikere a közönség nagy érdeklődésében mutatkozott, egyelőre még csak kétszer fog színre kerülni esti előadásban, miután a mulatságos bohózatot csütörtökön a Víg-színház új darabja *A Valton-család* (*Catherine*) váltja fel; *A Pajkos férjek* holnap, vasárnap és szerdán este kerül még színre. — Hétfőn, folyó hó 20-án *A férj vadászni jár* és kedden 27-én a *Napoleon öcsém* című kedvelt műsordarabok kerülnek előadásra.

**** Cyrano de Bergerac Budán.** *Makó* Lajos, a Fővárosi Nyári Színház ambiciózus igazgatója, mint egy ízben már említettük, megszerezte a Nemzeti Színházról kiltűzött *Cyrano de Bergerac*ot, *Rostand* híres darabját. *Makó* igazgató ezzel a darabbal nyitja meg május tizenötödikén a budai színházat. *Cyrano* *Pethes* Imre fogja játszani, akiről az hírlik, hogy ez időszerep a legjelesebb tagja a vidéki színészetnek. A szegedi igazgató ma Budapesten járt a végből, hogy *A Cyrano de Bergerac* színpadi berendezése dolgában már most megtegye az intézkedéseket.

**** A Magyar Színház új operettje.** A Magyar Színház legközelebbi operett-újdonsága, miut értesülünk, *Messagernek* *Feronique* című operettje lesz *Le-döfsky* Gizellával a fő szerepben.

**** Hírek a Népszínházról.** *Szentgyörgyi* István, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja kiváló művésze, kedden, 27-én és csütörtökön, 9-én fog fellépni, még pedig két olyan szerepben, amelyet a budapesti közönség még nem ismer, kedden a *Piros bugyellár*-ban *Peták* káplárt, csütörtökön pedig *A feleskei nótáriusban* *Zajlay* Istvánt játssza. — Szombaton, március 31-ikén, kerül színre a Népszínházban új szereposztással *Konti* József *Eleven ördög* című operettje, amely már hosszabb idő óta nem volt műsoron. Ez-uttal fog először fellépni *Amon* Margit, a szegedi színház primadonnája, mint szerződött tag. Az előadást *première-béreltben* tartják meg.

**** Bárkány Mária Párisban.** *Bárkány* Mária, a magyar származású német tragika, egy berlini újság szerint, *Párisba* ment, hogy ott tiz estére színházat bérleljen, amelyben a kiállítás tartama alatt előadásokat akar rendezni. A tragika erre a célra pár hónappal ezelőtt már kibérelte a *Gymnase*-színházat, de minthogy a *Theatre Français* égése miatt a *Gymnase*-színházat az *Odeon* társulata foglalta el, *Bárkány* Mária huszezer frank kárpótlást kapott a *Gymnase*-tól.

**** A Valton-család.** *Henri Lavedan* színműve, *A Valton-család* (*Catherine*) március 29-ikén, csütörtökön kerül bemutatásra a Víg-színházban. *Lavedan* e négy felvonásos színműve rendkívüli sikerrel került színre és jelenleg is műsoron maradt a párisi *Theatre français*ban. A darabban *Szerény* G., *Hunyady* M., *B. Lenkei* H., *Nógrádi* J., *Varsányi* J., *R. Rostagni* J., *Fenyvesi*, *Balassa*, *Gál* és *Szerény* játszzák a főbb szerepeket. A sokat emlegetett darab bemutatója iránt nagy érdeklődés mutatkozik és az első négy előadásra már is sok előjegyzés történt.

**** Bendiner Mándor hangversenye.** *Bendiner* Mándor, a kitűnő fiatal magyar zongoraművész, *Busoni* Feruccio legkiválóbb tanítványát pénteken, 30-dikán rendezi önálló hangversenyt a Royal nagytermében. Az egyes számokat a 72 tagú nagy honvédeknek kíséri, *dezséri* *Bachó* István karnagy vezénylete alatt. A hangverseny iránt óriási érdeklődés mutatkozik. A jegyek *Zipser* és *Fönig* zeneműkereskedésében (*Andrássy-ut 4*) kaphatók.

**** Párisi premér.** A párisi *Theâtre du Palais Royal*ban tegnap mutatták be *Léon Gandillot*, a *Teknősbéka* és a *Gabi villa* szerzőjének új bohózatát. A darab címe *Zigomar*; tartalma a francia bohózatok közös tartalma: egy vidéki ügyvéd *Zigomar* álnév alatt kicsit kirug a hámból Párisban, és mikor kelepőbe kerül, az apósa névjegyét nyújtja át a rendőrbiztosnak. A jámbor apóst két hosszú felvonáson át üldözik a félreértések, míg végre minden kiderül és a függöny legördül. — A darab a kritikák után itélve megbukott.

**** Shakespeare.** Ilyen című öt felvonásos verses korpét fogadott el a Nemzeti Színház igazgatósága *Zigány* Árpádtól. A darab, amelynek két főalakja maga Shakespeare és Erzsébet angol királynő, április 27-ikén kerül bemutatásra. Ápril 23-án a költő születésének és halálának napján előadák *Romeo* és *Julia*t, amelynek első előadása és sikere *Zigány* színművének második felvonását alkotja. *Zigány* darabjának harmadik előadása után pedig a brit költő *Hamlet*jét adják elő, melynek tervével *Zigány* darabjának hőse már foglalkozik. *Shakespeare* *Gyenes* László, *Erzsébet* K. Hegyesi Mari, *Ketty* színésznő P. *Márkus* E. fogja játszani. A színműhöz, amelyet szerző korpének nevez, az igazgatóság új diszleteket és korhű elmezeket készített.

**** Szecesszió-lengyelke.** Ezzel a címmel *Oblat* Béla csinos, tülbemásozó zenéjű lengyelkét szerzett zongorára. Ára 1 korona 50 fillér.

**** A Magyar Színház premérese.** A Magyar Színházban március 30-ikán, pénteken, lesz a bemutatója *Géczy* István új népszínművének: *Az anyaföld* nek, amelyhez *Mocsáry* Imre andornaki földbírtokos irt zenét. A darabban *L. Komáromi* Mariska, *Csetényi* Juliska, *Ráskai* Emilia, *Dóry* Margit, *Gombaszögi* Margit, *Láng* Etel, *Molnár*, *Rózsahegy*, *Vidor*, *Füredi*, *Boross*, *Mátrai* és *Dajka* játszanak.

**** Hangverseny a boerok fölsegítésére.** Valamelyik okos impresszárió a boerok fölsegítésére hangversenyt rendezett *Fiumében*. A közönség azonban a boerok könnyeit nem akarta megszikkalva letörölni és a boer-koncert egy krajcárt sem juttatott az öze-gyeknek és az árváknak.

**** Állandó német színház Pétervárot.** Az orosz fővárosban tervbe vett állandó német színház a *Petersburger Herald* szerint, az idei őszön csakugyan megnyílik. A színház társulata már szervezve is van s a *Neues Deutsches Theater* nevet fogja viselni.

**** Girardi az An der Wien-színházban.** *Girardi* évek óta tartó haragja *Schönerer* kiasszony ellen elpárolgott s a művész visszatér az An der Wien-színházhoz, ahol első diadalait aratta.

**** Az Auróra** iroalmi és színpártoló kör folyó hó 28-án, szerdán este tartja a szezonban utolsó estélyét a Nemzeti Szállóda dísztermében. Az estélyen, mely igen nagyszabásúnak ígérkezik, több fővárosi színház előkelő tagja működik közre. *Ábrányi* Emil egy ez alkalomra irt költeményét fogja elszavalni.

**** Premier Debrecenben.** Ma este volt a bemutatója a debreceni színházban *Lovassy* Ankor *Kis püspök* című vígjátékának, amelyet a Csokonai-Kör Telegy-pályázatán a nyolcszáz koronás díjjal tün-tettek ki. A darabnak nagy sikere volt, a szerzőt minden felvonás után többször a lámpák elé hívták. Ma délután volt különben a Csokonai-Kör díszítése, este a pályanyertes szerző tiszteletére pedig banketet rendeztek.

**** Színházak műsora.** Nemzeti Színház. Hétfőn: *Házi béka*. Kedden: *Fra Girolamo*. Szerdán: *Elváltatlanok*. Asszonyok. Csütörtökön: *Vasgyörgy*. Pénteken: *Széchy Mária*. Szombaton: *Ósi napuár*. *A kis marquisné*. Vasárnap délután: *Menyem*. Este: *Fra Girolamo*.

Magyar királyi Opera: Hétfőn nincs előadás. Kedden: *Figaro* *Hokolalma*. Szerdán: nincs előadás. Csütörtökön: *A Hugonották* (*Signorini* Ferenc felléptével). Pénteken nincs előadás. Szombaton: *A csempészek*. Nap és Föld. Vasárnap: *Bajazzók* (*Signorini* Ferenc felléptével).

Várszínház. Csütörtökön: *Rafael*. Víg-színház. Vasárnap délután: *Mozgó fényképek*. Este: *Pajkos férjek*. Hétfőn: *A férj vadászni jár*. Kedden: *Napoleon öcsém*. Szerdán: *Pajkos férjek*. Csütörtökön: *A Valton-család* (*Catherine*) (először). Pénteken: *A Valton-család* (*Catherine*) (másodsor). Szombaton: *A Valton-család* (*Catherine*) (harmadsor). Vasárnap délután: *Pajkos férjek*. Este: *A Valton-család* (*Catherine*).

Népszínház. Vasárnap délután: *Lili*. Este: *1848: Hadak útja*. Hétfőn: *Kis szökevény*. Kedden: *A piros bugyellár* (*Szentgyörgyi* István mint vendég). Szerdán: *Szép Heléna*. Csütörtökön: *A feleskei nótárius* (*Szentgyörgyi* István mint vendég). Pénteken: *A kadétkis-asszony*. Szombaton: *Eleven ördög* (új szereposztással először, *Amon* Margit első felléptével). Vasárnap délután: *Kurucfurfang*. Este: *Eleven ördög* (új szereposztással másodsor, *Amon* Margit felléptével).

Magyar Színház. Vasárnap délután: *Szulmit*. Este: *Kleopatra* (*Ábrányiné*-Wein Margit vendégfelléptével). Hétfőn: *New York szépe*. Kedden, szerdán, csütörtökön: *Kleopatra* (*Ábrányiné*-Wein Margit vendégfelléptével). Pénteken: *Az anyaföld* (először), Szombaton: *Az anyaföld* (másodsor). Vasárnap délután: *New York szépe*. Este: *Az anyaföld*.

Urania Magyar Tudományos Színház. Vasárnap délután fél 8 órakor mérsékelt helyárakkal: *A Rajna*, *Transvaal*. Délután fél 5 órakor rendes helyárakkal: *Spangyország*. Este fél 8 órakor rendes helyárakkal: *A gotthardi alagut*. Hétfőn: *A gotthardi alagut*. Kedden: *A gotthardi alagut*. Szerdán: *Spangyország*. Csütörtökön: *A gotthardi alagut*. Pénteken: *A gotthardi alagut*. Szombaton: *Spangyország*.

**** A Telefon Hirmondó vasárnapja.** A Telefon Hirmondó ma vasárnap délután színelmeti fog, s csak este 7 órakor kezdi meg újból működését, mikor is közvetíteni fogja a nagy kir. Operaház előadását. Az operai előadások ottton való végigbálgathatását egyedül a budapesti publikum teheti meg, mert a világ egy városában sincs ilyen fajta vállalat, kivéve talán Páris, ahol a *Teatrophon* közvetíti ugyan az opera comique előadását, de az oly primitív, hogy nem is ezért, de mert még drága, fizetnek elő rája. Ma este a Hirmondóban a *Bahnert* komponált *Csempészek* dalmű, utána pedig a *Piros cipő* ballet zenéje lesz hallható. Az operai előadás után pedig még katonai és cigányzene átvitel lesz hallható a kagylókon keresztül 11 óráig.

MŰVÉSZET.

□ Magyar művészek a külföldön. A berlini *Keller* und *Reiner* műkereskedő cég kiállítást rendezett magyar művészek műveiből. A berlini lapok közül a *Berliner Tageblatt* nyilatkozott megállapítja, hogy ez a kis kiállítás nem mutatja be a magyar művészetet hanem annak csak néhány képviselőjét:

— Nagyobbára fiatal festők műveit látjuk ott, akiket csak bizonyos tekintetben lehet szecesszionistáknak nevezni. A Nyugaton tanultak festeni s csak az ímént kezdték meg, vagy még csak ezután fogják megkezdni tudásukat otthon értékesíteni. Hiányzik róluk a nemzeti zamat, ami érdekessé tenné őket előttünk. A legtöbb itt kiállított képet egy fiatal német vagy egy fiatal francia festő is épp így megfestette volna. Csak hogy ezek a fiatal magyarok ügyesebbek amazoknál. Van rá képességük, hogy nagyobb vásznakat is bizonyos könnyedséggel be tudnak festeni, ami hiányzik a németeknél. Kérdés, hogy ez fejlődésük előnyére fog-e válni, ha majd igazán elmélyednek hazájuk természetébe. Egyelőre bizonyos varazst ad ezeknek a képeknek, sőt erőtebbeknek tünteti fel, mint amilyenek. Kissé komikusan hat, hogy sok képnél ráösmerni azokra a művekre, amelyek nyoman a festők dolgoztak.

Maager Vilmos-féle valódi tisztított DORSCH májolóaj

gyári raktárban: MAAGER VILMOS-nál Bécs III/3., Henmarkt 3. és minden gyógyszerárban.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltot és könyvi omisszithetőségű fogva gyermeknek is különösen ajánlatos és ren-dőltetik mindama esetekben, melyekben az orvos az egész testi szervezet, különösen a máj és tüdő tisztítását, a vastagbélnek gyengéd tisztítását, valamint általában a vér tisztítását akarja elérni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a

Alig van a modern művészetnek olyan iránya, amelyből ne látnánk itt példát: Igy *Olagay*nak nagy fákkal ékes, kék egz tájképe a worpswedeiekre emlékeztet, *Ferenczy* női arcképe (fekete ruhában, fehér csipkékendővel), továbbá *Mihalik* ősi tájképe skót izü, *Kernstok* hamis Extert ad, *Vaszary* Thomát utánozza s így tovább. Igazi belső jelentőségük csak báró *Médnyánszky* téli tájképeinek van. Ezekből a szép képekből művészi egyéniség szól hozzánk, amely komolyan veszi a mai művészet elveit és céljait. Kedvesek *Pállya* szerény apró képei.

□ **Háborúság egy festmény körül.** Furcsa összeállítás támadt Bécsben egy falfestmény miatt, hasonló ahhoz, mint amilyen nemrégiben volt Berlinben a reichsrath falfestménye körül. A bécsi egyetem tanárai ma kérvényt intéztek a közoktatásügyi miniszterhez, hogy a *Filozófia* című festményt, *Klimt* művét, amely a bécsi szecesszió-kiallításban van most s a bécsi egyetem aulájának plafond falára van szánuva, ne alkalmazzák oda. A kérvényezők kifejtik, hogy sem esztétikai, sem eikai szempontokból nem való az a festmény az egyetemre. Ez az összetűzés művész körökben nagy port vert fel. Megjegyzendő, hogy *Klimt* műve a mostani bécsi szecessziós kiállítás legszebb darabja, de persze nem akadémikus gyomornak való.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **A Magyar Paegozial Társaság** ma délután öt órakor *Henriek* Gusztáv elnöksége alatt ülést tartott, melynek első pontja *Geócze* Sarolta felolvasása volt *Ruskin* mint nevelő címmel. Utána *A viládkiallításoknak nemzetközi iskolája* címmel *Kemény* Ferenc két kulturális ujdonságot ismertetett és kritizált, amelyeknek elsősorban szorosabb kapcsolatban áll a külsővilághoz lévő párisi kiállítással. Ez a kiállítási iskola, melynek tervezői egyetemes és műszaki előadásokat akarnak szervezni. A másik ujdonság egy francia részről megrendített nemzetközi szövetség, a tudományok, művészetek és nevelésügy előmozdítására. Ez az előadót közelebbről érdekli, mert mintegy két évtized óta ő maga is egy *Világakadémia* tervezetén dolgozik, melyet *Académie Universelle* et *Internationale* címmel több párisi tudományos kongresszusra bejelentett. Végül *Kovács* János olvasta fel *A polgári iskola kérdéséhez* című értekezését, amelyben azt bizonyította, hogy a polgári iskolában nincs hely a szakoktatásnak.

□ **Telivérek.** Májusban, amikor a telivérek küzdelme megkezdődik, *Telivérek* címmel *Ósi* Kornél kollegáinknak egy érdekes kötete hagyja el a sajtót. Rajzok, elbeszélések a sportéletből; alakjai telivéralakjai a turnak, a lövésversenyek eleve, színes világának. Irodalmunkban járatan ut eddig, — mondja előfőtési felhívásában a szerző — de biztat ezen az uton az az érdeklődés, amelylyel a magyar közönség a sportot felkarolja s az a szeretet, amelylyel a sport-szerű közönség lapokban, a *Sportéletben* megjelenő novelláimat részesíti. A kötet igen díszes kiállítású lesz, gyönyörű illusztrációkkal, amelyeknek három igen kiváló illusztrátorunk, *Goró* Lajos, *Koszhól* Jenő és *Lének* Lajos a mesterük. Ha az olvasóközönség is úgy akarja, a *Telivérek* a Királydíj idején minden tavasszal megjelenik a startnál. A kötet ára 3 korona, diszkiadása 7 korona. Az aláírási ívek vagy előfizetési pénzek április 15-ikéig a „Sportélet” szerkesztőségébe (Budapest, VII., Kerepesi-ut 70. szám) küldendők.

□ **A Pallas Nagy Lexikonának XVII. és XVIII. kötete.** Most jelent meg a nagy munka két pótkötete. Az az elismerés, melyben e munkát a közönség részesítette, fölszövege teszi, hogy hasznosságát, fontosságát bizonyítsuk s érdemeit felsoroljuk. A pótkötetek méltó kiegészítői a nagy vállalatnak. Méltók, mert kiállításra, gondra, tartalomra, belétre képp oly becsesek és díszesek, mint az egész nagy műnek bármely kötete. Szükségesek is, egyrészt mert ily nagy műnél lehetetlen elérni egyes kisebb hiányokat, tévedéseket, melyek pótlásra, helyreigazításra szorulnak; másrészt mert a Lexikon anyaga, amelybe az egész élet beletartozik, sohasem lehet kész és befejezett. A Lexikon tárgya folyton bővül, nő; új emberek lépnek elő, új események történnek; új költők, írók, államférfiak, tudósok támadnak, a régiéi új műveket, új felfedezéseket tesznek; a történelmi élet évenként bővül. Sok idő telt el azóta, mióta az I. kötet megjelent és sok idő alatt sok minden történt. Ez a sok minden mind megvan a pótkötetekben, melyekben benne van már Erzsébet királyné halála, a legújabbak közül benne Széll Kálmán, Hegedűs Sándor, Wlassics Gyula reformjai; s egy nagybecsű cikkben Marczali tollából Bánffy életrajza és politikájának jellemzése. Megismerjük belőle Chamberlain gyarmat-felkészítési politikáját, Joubert életét, Roberts működését. Benne van a Zola-fele pör, Dreyfus, Labori. Marconi drónékiú tavrása, a sürített és osepptolyós levegő felhasználása,

legújabb villamossági felfedezések eleve képekben jelennek meg előttünk. A tudományos néprajz köréből Nansen, Andrée, Biró Lajos expediciójáról ír tájékoztatón. Szükséges kiegészítője ez a 16 kötetes nagy vállalatnak s az oly hiányos a pótkötetek nélkül. Mintha csak bármely más két kötetet vennék el belőle. Ára a két kötetnek díszes felbőrötésben 24 korona.

□ **A honvédség 1891—1898-ban.** Két testes kötetben számol be a honvédelmi minisztérium az 1891—1898. években kifejtett működéséről. Folytatása ez a nyolc évvel ezelőtti kibocsátott jelentésnek, amelynek 1877—1890. évek tevékenységét ismerteti. Az utolsó évtized, amelyet a most kibocsátott művek felölelnek, a honvédség fejlődésére igen fontos, sőt korszakalkotó, az intézmények és törvényhozásai alkotások hosszu sora létesült ez idő alatt, amelyek mind hozzájárultak a mi derék honvédségünk mai magas színvonalához. E jelentés nemcsak híven tünteti fel a honvédelmi minisztérium működését, hanem egyúttal teljes képet nyújt a honvédség állapotáról és azokról a nagyszabású intézményekről, amelyek meggyőzően tanuskodnak a népszerű honvédelmi miniszter mindenre kiterjedő gondoskodásáról és ritka szervező képességéről.

□ **A repüléskört** tart felolvasást folyó hó 27-én délután 4 órakor *Bicskey* Béla, az Otthon írók és hírlapírók köre helyiségében.

□ **Apró komédiák.** *Kovács* Dezső ilyen címmel adta ki novelláit. A novellák között van néhány figyelemreméltó. A csinos kötet ára 2 korona 40 fillér.

□ **Szólómvelési politikák** címmel *Baross* Károly, a *Borászati Lapok* szerkesztője tollából egy aktuális tárgyú füzet hagyta el a sajtót. A füzetet az érdeklődőknek díjtalanul küldi meg a *Borászati Lapok* szerkesztősége.

□ **A metszés kérdése.** Tokaj-Hegyalja szempontjából rendkívül praktikus és érdekesen tárgyalja a szőlőövek metszésének a kérdését *László* László könyve. A szőlőgazdák haszonnal forgathatják ezt a munkát, amelynek ára egy korona.

□ **Szociálpolitikai tanulmányok** cím alatt dr. *Somogyi* Manó 17 kisebb-nagyobb esszét gyűjtött össze egy kötetbe, amely *Kilian* Frigyes utóda egyetemi könyvkereskedő kiadásában jelent meg. A kötet ára 5 korona.

□ **Különös történetek.** Ily cím alatt jelent meg a Magyar Könyvtár legújabb füzete, amely *Tábori* Róbert újabb novelláit foglalja magában. A szerző kalandosan kieszelt, felfurcsosított történeteket ír le, amelyeknek okos magvát mulatságos, bizarr, rendkívüli események fogják körül. Csupa fantasztikus, pontos történetke, frissen, könnyedén odavetve. A füzet ára 30 fillér. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadóhivatalában.

□ **A tanácsjegyző teendői a kir. törvény-szék és ítélőtábla ülésein** cím alatt dr. *Lalás* Elemér budapesti kir. alügyésznek a bírósági joggyakorlatok, alügyezők, jegyzők s ítélőtábla tanácsjegyzők használatára irt kézikönyve a napokban második kiadásban hagyta el a sajtót. A 256 lapra terjedő munka, melyet az Athenaeum igen csinos, vászonba kötött zsebkönyv alakjában adott ki, jó szolgálatokat van hivatva tenni a bírósági tanácsjegyzői kar kezében. Ára kötvé 4 korona.

EGYESÜLETEK.

(A Szabad Líceumban) a IV. kerületi községi főreléiskolában március 24-ikén délután öt órakor dr. *Lázár* tart felolvasást a *művészi képzésről*. Hat órakor ugyanitt dr. *Jancsó* Benedek tart felolvasást ezzel a címmel: *A nemzetiségi mozgalmak története hazánkban.*

(A Szent István-társulat ünnepe.) A Szent István-társulat fényes ünnepre készül, új otthonának fölavató ünnepére, melylyel kapcsolatban megtartja évi rendes közgyűlést. Az ünnep március 29-én, csütörtökön lesz. Ezen a napon reggel 9 órakor ünnepi istentiszteletet tartanak a *Jézus szent szive* templomában. A gyülekezet innen a Szentkirályi-utca 28. szám alá, a Szent István-társulat u. palotájába megy, melynek ünnepélyes megáldását *Vaszary* Kolos bibor herceggel fogja vezetni. Fölvatás után közpövekezik a társulat közgyűlése, melyen a herceggel meggyőzően beszédel mond.

(A terézvárosi kaszinó) ma este 7 órakor tartotta évi rendes közgyűlést saját helyiségében. A választmányi jelentése után, amely beszámolt az egyesület múlt évi működéséről, az alapszabályokat módosították. Ezután a tisztikar válasza következett. Megválasztották: elnöknek *Pucher* József, alelnöknek *Radozsa* János és *Rák* Péter, főtitkárnak dr. *Felék* Béla. A közgyűlés után társasvacsora következett, amelyen az első felkászintó: *Pucher* József elnök mondta a kaszinó tagjaira. *Radozsa* János, *Havass* Károly kuriai bíró, *Lengyel* Sándor, *Odal* János és *Steier* Vince plebános mondtak még felkaszintókat, mindannyian összetartásra buzdítva a Terézvárosi polgárságát. A kedélyes lakoma tíz óra tájban ért véget.

(A Magyar Inkola Egyesület) felügyelő bizottsága ma délután ülést tartott *Gerlóczy* Károly királyi tanácsos elnöksége mellett. Köszönettel fogadta a felügyelő bizottság a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatóságának azt az ajánlatát, hogy az egyesületnek 100.400 koronára rugó 4 százalékos értékpapírokat beszereli 4 1/2 százalékos községi kölcsönkötvényekkel. Ez az egyesületnek 1069 korona évi jövelem-többletet fog szerezni.

Az idei költségvetés mintegy 24.000 korona bevétellel és kiadással van megállapítva. Bejelentette az elnök, hogy *Kláh* István udvari tanácsos 80 koronát küldött az egyesület céljaira, az Első Magyar Gyapjamos-Intézet részéről. A küldeményt köszönettel vették.

Göcz József bejelentette, hogy özv. *Pfeiffer* Mihályné szül. Herb Anna 2000 koronát hagyományozott az Orsz. Magyar Inkola Egyesületnek azaz a kivansággal, hogy ennek az összegnek a kamatait a magyar kultúra fejlesztésére használják föl. Az adomány annál becsesebb, mert olyan németajku nőtől való, aki egy szót is alig tudott magyarul.

Elhatározták, hogy az idén december 1-én részt vesznek a székesehérvári *Vörösmarty* ünnepen. Egyszermind *Göcz* József indványára elnatorzta a felügyelő bizottság, hogy a kápolnás-nyéki iskola legjobban szavaló tanulójának a jutalmazására 500 koronás alapítványt gyűjt. Ezt a jutalmat már az idén kiadják.

Egyhangulag elhatározták, hogy az idén az egyesület *Andrássy-érmét* *Tatái* Adolfnak adják ki, azokért az érdemekért, amelyekért a III. kerületi munkás-kaszinó szervezése és föntartása körül szerzett.

(A katolikus kör közgyűlése.) A katolikus kör ma délután 6 órakor rendkívüli közgyűlést tartott melynek tárgya a kör palotájának a *Katolikus kör házépítő r. t.-től* való átvétele volt. A molnár-utcai palota, melyet eddig csak bére birt a kör, mai napon ment át a kör tulajdonába. A közgyűlés közönetet szavazott gróf *Wenckheim* Frigyesnek, aki támogatásával lehetővé tette, hogy a kör sajátjának vallhassa ezt a házat.

(Az Országos Honvédség-Égylet) ma tartotta évi rendes közgyűlést a képviselőház egyik termében báró *Bohus* Zsigmond elnöksége alatt. A gyűlésen részt vettek: báró *Fodmaniczky* Frigyes, báró *Harkányi* Frigyes, *Thaisz* Péter, *Nedeczky* István és mások. A nagy gondal szerkesztett elnöki jelentést *Déry* Béla, az egyesület ügybizodó titkára olvasta fel.

Az elnöki jelentés az 1899. évi egyleti működésről kiemeli, hogy 1899-ben 2196 ügydarab érkezett be. Ezek közül a múlt év utolsó napjára 2111 ügydarab intézettel el. Hátralék 85 darab. Segélyt adott az egyesület 1587 esetben 11.356 forint 51 krajcárt és pedig felügyelő-bizottsági szavazással 962 esetben 9914 forint 51 krajcárt, a kezelő hivatal főnöke sürgős esetekben 625 félnek adott rögtönki segélyként 1442 forintot. Megjegyzendő, hogy a segélyek nem azonosok a honvédségügyiakkal, melyek 600.000 forintot meghaladnak évenként. Az egyesületnek a Magyar Földhitelintézetnél elhelyezett vagyona kitesz 272.400 forintot. A pénztárnoki számvizsgálói bizottsági jelentések elfogadása után a közgyűlés a felmentvényeket megadta. Végül még bejelentette az elnöki jelentés a közgyűlésnek, hogy október 6-án, az aradi vértanuk halálának 50-dik évfordulóján az országos honvédség-égylet közöret küldött le Aradra, melyet ott Arad város polgármestere helyezett el a megdicsőült vértanuk emlékszóbrán.

A közgyűlés a jelentést elfogadta s a pénztárnoknak a felmentvényt megadta, köszönetet szavazván *Nedeczky* Istvánnak és *Déry* Bélának fáradságtalan működésükért. Közgyűlés után a felügyelő-bizottság ülésezett és száz segélyt kéro honvéd és honvédség-egyetek juttatott segítségét.

(A Belvárosi Polgári Kör) ma tartotta *Láng* Lajos elnöksége alatt rendes közgyűlést. Az igazgatóság jelentés tudomásul vétele után az igazgatói állásokra megválasztották *Görgey* István, *Jeney* Lajos, *B. Horváth* János és *Mössner* József, a masod ház-nagy állásra pedig *Püspöky* Góza.

SPORT.

* **E nemzeti lovarda-egylet közgyűlése.** A nemzeti lovarda-egylet ma délután 4 órakor tartotta gróf *Károlyi* István elnöksége alatt rendes évi közgyűlést. *Ilk* Minály egyleti titkár bemutatta az egylet múlt évi működéséről szóló jelentést, mely szerint az 1899. év en a lovagló iskolát 3404 lovas látogatta, kik között volt 693 hölgy és 2711 ur. A számadások szerint az 1899. évi bevétele 42.062 frt, a kiadás 27.147 frt s így a pénztármaradvány 14.915 frt. Elhatározták, hogy a tervebe volt bérházipiésti mindaddig elhalasztják, míg a pénzügyviszonyokban előnyösebb változás nem áll be. Azután a választásokot eljeltte meg a közgyűlés, mely alkalommal szakos egyleti tag felszólalása után sikerült gróf *Károlyi* István — aki már 12 év óta vezeti az intézet ügyeit — lemondó szándékának visszavételére birni s így

elnökké ismét gróf Károlyi István, alelnökké gróf Wenckheim Frigyes, a választmány tagává pedig gróf Andrássy Géza, gróf Csontos Endre, gróf Nádasdy Ferenc, dr. Neuhöfer János, dr. Piusich Frigyes és gróf Szapáry Pál választottak meg.

••• A bookmakerek szívtartója. Fejedelmeknek, koronás főknök sinos olyan drága cigarettatárca, mint amilyen a Horner bécsi bookmakeré, amelyet báró Könyvszenter Hermannól kapott. 290.000 forintjába került, ennyit fizetett ki Pardon tulajdonosának a tavalyi Derby után egyetlen nyert tikketre, amely az egész év legszenzációsabb fogadása volt. Báró Könyvszenter cserében szinaranyból csinált cigarettatárca-keveskedett a vesztes bookmakereknek, rajta ezzel a fehrással:

— Az 1899-iki Derby emlékére — Pardon.

Az elmés sportsman ezzel a második szívtartókat csinálta a nemes telivérrel, először akkor, amikor pardont kért, hogy a lovát *Petőfi* névre keresztelte, jött pedig a bookmakertől kér bocsánatot, hogy elnyerte tőle a pénzt. Horner ezek után bizonyára sokáig meg fogja emlegetni a Pardon-Derbyt.

••• A rákosi gátverseny résztvevői. Az alagi első versenynap szenzációja a 10.000 koronás rákosi gátverseny iránt már is nagy az érdeklődés sportsman-körökben. Legalább tíz fő részvétele vehető bizonyosra, ezek: *Kissasznay, Sylvester, Formosa, Junius, Eregy, Bokhara, Bokros, Szeszély II, Ladro és Grimaldi*. A bookmakerek listáján *Janusz és Sylvester* a favorit, de pártolják *Eregy* is, a többi nagy outsider. Sőt ezáltal a szerencsés Geiszt-istálló crackjeire fogadnak legkevesebbé. Nem valószínű, hogy az első nagy verseny meglepetéssel fog végződni, mert ugy *Kissasznay*, mint *Formosa* olyan kiváló klasszisl képviselnek, hogy az egészen állnak a starthoz, könnyen verhetik a favoritokat. Az alagi nagy akadályversenynek *Aspasia* és *May be* a favoritja, de itt sincs kizárva, hogy az outsider *Cokompak*, mely még sohasem futott, leront minden reális kombinációt.

••• Díjlovaglás. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Földművelésügyi miniszter, a főváros és a Tattersall Társaság közreműködésével május 24-én délután rendezi VI. díjlovaglását a Tattersall versenypályán. A rendező-bizottság, amelynek élén csépeit *Zoltán Elek* nyugalmazott altábornagy áll, már szétküldte a díjlovaglás tervezetét. Lesz díjlovaglás, díjgátlás és jujo de barre, amelyeken értékes díjakat osztanak ki. A nevezések csak a rendező bizottság által kiadott bejelentési íveken május 16-án délután 2 óráig nyújtandók be az Országos Magyar Gazdasági egyesület titkári hivatalához (Üllői-ut, Köztelek), ahol minden telvilágosítással készséggel szolgálnak.

••• Pályázat egy treple evertre. A *Sportélet* mai számában treple evertre tűz ki 300 koronás pályázatot: annak, aki a háromévesek nagy handikapjának, a Trialstakének és a Nemzeti Hazafidjúnak a győztesét kitalálja. A Przedswit-handikap—Rákosi-díj pályázat kényes eredménye után a treple event pályázat számítat a sportsmanek érdeklődésére. A pályázatban mindenki részt vehet a *Sportélet*ben közölt blankettán.

••• A Kriketerek Budapesten. Sportkőreink ritka érdeklődéssel várják a vasárnapi football-mérkőzést, melyen a bécsi Kriketerek kiváló klasszisi csapata fog a *Műegyetemi Football Club* első csapatával szemben állni. A M. F. C. mint egyenragu fél fog a magyar részről eddig veretlen Kriketerekkel kiállni.

••• A nemzetközi ektállítás. A május hónapban Budapesten tartandó ektállításnak lesz egy külön osztálya, melyben a kutyákra vonatkozó irodalmi, művészeti és ipari termékek fognak helyet találni. Kíváncs lenne, ha állatfeszítéssel foglalkozó művészeink közül egynéhányan kiállítanak e tárgyra vonatkozó képeiket ez osztályban; ugyszintén szivesen veszi a kiállítást rendező Országos Magyar Ebtényezői Egyesület, ha híresebb kutyák képmásait, ha nem is eredetiben, de legalább metszetekben, másolatokban kiállítanak. Az utóbbi időben sok tiszteletdíj — 27 darab érkezett a kiállítás irodájába (Üllői-ut 23), melyek a kitűzött pénzdíjak mellett kerülnek kiosztásra. E tiszteletdíjak közül sok érkezett a külföldi egyesületektől, ami újabb bizonyítéka a külföld érdeklődésének a kiállítás iránt.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A megfett pokol. Az ezredévi kiállítás alatt egy részvénytársaság a tulboldog emberiség mulattatására nem tudott okosabb látványosságot kifundálni, mint a poklot, melyet az Aréna-uti körképében Dante költeménye után festetett meg. Mism természetesebb, minthogy ez a vállalat megbukott,

de mivel a poklot senki fia el nem tűnteti egészen a világból, megmaradt belőle egy kis rágalmazási per, melyet ma tárgyaltak a budapesti büntetőtörvényszék előtt. A megrágalmazott ember *Komáromy István* pénzügyi titkár, aki a kiállítás idején a hetedik kerületi adókövető bizottság előadója volt, s akiről azt híresztelték, hogy a poklosok megvesztegettek ötven forinttal, hogy a poklosa kevesebb adót rójjon ki. Ez a híresztelés csakhamar eljutott *Cserna Károly* pénzügyi titkár füléhez is, aki legott megtette a füljelentést *Komáromy* ellen. Az elrendelt vizsgálat folyamán hamarosan kintűnt, hogy az ördög munkája volt az egész dolog s hogy *Komáromy István*nak semmi köze sincs a poklosok ötven forintjához. A törvényszék kutatta a hír terjesztőjét, illetve azt a Belzebubot, aki a hirt kitalálta s rájött arra, hogy *Csillag Máté*, a szegénygyermekkert egyesület titkára ajánkozott arra, hogy ötven forintért megpuhítja *Komáromy* t. Ez a poklosba tévedt *Csillag* azonban soha sem adta át az ötven forintot a megrágalmazott *Komáromynak*. Az ügyesség a rágalmazás megtorlása miatt *Csillag Máté* ellen büntető pört indított, aki ma a tárgyaláson határozatlan tagadta, hogy *Komáromy* megvesztegetésére a Poklotól kapott volna ötven forintot. Csak *Gausz Viktor*, a Pokol akkori titkára vallotta, hogy amikor ő és *Hartmann Sándor*, a Pokol jogtanácsosa az adótárgyalásra mentek, *Csillag Máté*, aki abban a házban lakott, ahol a bizottság tárgyalt, megszólította őket s azt mondta, ha pénzt adnak *Komáromynak*, akkor kevesebb lesz az adó. *Gausz* az ötven forintot átadta *Csillag Máténak*. A bizonyítás befejeztével *Schneider Gábor* alügyész elejtette a vádat s beszédében azt hangsúlyozta, hogy míg a lefolytatott tárgyalás beigazolta, hogy *Komáromy* alaptalanul rágalmazták, máig is homály borítja a bujdosó ötvenest. Hogy kinek a kezén maradt, senki sem tudja, csak az bizonyos, hogy *Komáromy Sándor* nem kapta. A törvényszék az ügyész beszéde után kihirdette végzését, mely szerint *Csillag Máté* ellen a további eljárást beszüntette.

§§ Megragalmazott. A mai postával kaptuk a következő nyilatkozatot: A *Budapesti Naplónak* szerdai számában *Megrágalmazott* cím alatt a nyilvánosságunk átadott közlemény nem biven, nem a valóságnak megfelelőleg bocsátottam rendelkezésük alá. A közleményben ugyanis az van mondva, hogy a vizsgálat rendén az derült ki, miként *Bodnár herkedő panaszát én önállóan diktáltam írkokomnak*. A dolog nem úgy van, mert *Bodnár* — amint a vizsgálat rendén beismerte — maga fogalmazta a panaszt s én csak stílárts hibáit javítottam ki a fogalmazványának. Igaz ugyan, hogy *Bodnár* e vallomását a vég-tárgyalás rendén megváltoztatta s azt mondta, hogy a *Schuller* elleni panaszt az ő folytonos jelenlétében én diktáltam az írkokomnak tollba s ő ezen fogalmazványt irodamból elvitte s azt *Spieler Márton* által a városban leíratta, két tanuval aláíratta s ő maga is sajátkezűleg aláírva, személyesen beadta a helyi kir. tabla elnökéhez, a nélkül, hogy leírás után nekem azt bemutatta volna. Én, ezen irodámon kívül tisztázott panaszt sohasem láttam és azt soha ellen nem jegyeztem. Ez az igaz története az inkriminált s rágalmazásnak minősített panasznak. Ezen, az ügyet megvilágosító nyilatkozatomhoz csak azon véleményem fűzőm hozzá, hogy ilyen jogi felfogás mellett nagy Magyarországnak egyetlen ügyvédje sincs, aki elmondhatná, hogy számára a börtön, fognáz, vagy fegyház ajtaja meg nem nyitott, ügyvédi jogos gyakorlatiért. Ez ügyben azonban a büntetőperrendtartás 446. §-a alapján *urafelvételi* jogorvoslattal éltem. *Falfy* ügyvéd és a *Közérdekek* szerkesztője.

§§ Egy pangérmán diák megbüntetése. *Perjessy Lajos* állami főreáliskolai tanárnak *Wettel* bécsi technikus elleni ügyében ma volt a tárgyalás a verscei büntető járásbíró előtt. *Wettel* tudvalevőleg a Bécsben tanuló magyarországi német diákok egyesületének az elnöke, aki azt az ismeretes hazaáruló felhívást intézte a magyarországi németekhez. Ezt a tettét *Perjessy* értelenségnak mondta. *Wettel* ezért *Perjessy* t azzal fenyegette meg, hogy megveri. E fenyegetése miatt kellett ma törvényt állania. A tárgyaláson, amely nagy érdeklődés mellett folyt le, *Wettel* igen helytűn viselkedett. Vonakodott egyetlen szót is magyarul beszélni, azt állítván, hogy nem tud magyarul, habár rábizonyították az ellenkezőt: és így tolmács utján kellett kihallgatni. *Wettel* a tárgyalás elhalasztását kérte, de a bíróság kérésének nem adott helyett. A vádlott semmit sem tudott felhozni védelmére, hogy miért ígert verést *Perjessy*nek, ki közel negyedszázad óta tanárokodik és magának *Wettel*nek is hat évig volt tanára. *Perjessy* a flu néhai atyjával is jó viszonyban volt, s a vádlott iránt, míg Bécsben meg nem mételeyezték, mindenkor szeretettel viseltetett. *Wettel* nagy felelősséggel mentegte magát, s mikor fölmelítették előtte az egyetemi-kör határozatát, egy-

szerűen vállalt vont. A bíróság a *Perjessy*hez intézett levélben foglaltak alapján becsületesítés miatt *Wettel* 200 korona bírságra, esetleg 20 napi elzárásra ítélte. *Perjessy* belenyugodott az ítéletbe, a vádlott ellenben fölebezést jelentett be.

§§ Az agrár tulkapások. Tizenegy napi vég-tárgyalás után ma dőlt el a *Paul* Sándor temes-kubini gabonakereskedő ellen indított pör, aki ellen gabona-uzsora miatt tettek feljelentést. A vég-tárgyalás dr. *Pescha* Miklós törvényszéki bíró elnökléte alatt folyt le, a vádat dr. *Szenttamási* kir. alügyész képviselte, míg a védelmet dr. *Ladányi* Gyula budapesti ügyvéd vezette, akinek dr. *Greiner* Ferenc temes-kubini ügyvéd segédkezett. A törvényszék felmentő ítéletet hozott azzal a megokolással, hogy a vádlott rendes adásvételi üzleteket kötött és hogy ellene semmi büntető cselekmény tényállaléka megállapítható nem volt. Dél-Magyarországon ugy a mezőgazdasági, mint a kereskedői körök a vizsgálat, nemkülönben a vég-tárgyalás lefolyását a legnagyobb érdeklődéssel kísérték, annyival is inkább, mert a fehértemplomi törvényszék eddig hasonló esetekben mindig ritka következetességgel alapította meg a gabonauszora vétségét, másrészt pedig e pör Dél-Magyarországon káros agitációk kiindulási pontjául szolgált.

Egy börze-bizományos letartóztatása.

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —

Budapest, március 24.

A budapesti büntető törvényszék vizsgálóbírája ma délelőt letartóztatta és vizsgálati fogságba helyezte *Hay Mór* börzei bizományost. A budapesti tőzsde választott bírósága néhány hónap előtt arra kötelezte *Halász Elemér* földbírtokost, hogy *Hay Mór* tőzsdeügynöknek 26.000 forint tőzsdei differenciát fizessen. Az ítéletet megelőző tárgyalásokon *Polónyi Géza* helyettes *Baumann* Károly, *Halász Elemér* megbízottja tanakkal és *Hay* üzleti könyveivel akarta igazolni a követelés jogtalan voltát, sőt igazolni akarta, hogy a tőzsdeügynök évek óta visszaél a földbírtokos jóhiszeműségével. A tőzsdebírósg nem engedte meg a bizonyítást s alperest elmarasztalta.

Halász Elemér ezek után büntető utra terelle az ügyet s *Polónyi Géza* terjedelmes feljelentésben ismertele *Hay* követelésének természetét.

Mintegy három év előtt *Halász Elemér* örökség révén fél millió korona tulajdonosa lett. *Hay Mór* ügynököket küldött hozzá, akik a fiatal embert tőzsde-ügyletek kérésére beszéltek rá. A fiatal ember felült a csabító ígéreteknek s a kilátásba helyezett nyereséget első sorban is kukoricán akartak valóra váltai. Öt ezer métermázs kukoricát vettél vele *Hay Mór* s lebonyolítván az üzletet, ezer forint nyereséget adott *Halász Elemér*nek. Az első nyereséget nyomon követte a veszteség. Egyszerre tizezer forinttal tartozott *Hay Mór*nak, aki már ekkor váltót követelt a tartozásról. Néhány hónap mulva már 24.000 forint tartozást mutatott ki *Hay* s ekkor már nem érte be váltókkal, hanem azon ürügy alatt, hogy *Halász* szabadon, biztosabban operálhason a tőzsdén s az esetleges differenciák is biztosabb fedezetet nyerjenek, 30.000 forint erejéig betab-lázási engedélyt kért *Halásztól*, aki kénytelen-kelletlen megadta az engedélyt.

1897. év tavaszán már nagyban dolgozott *Hay Mór* buzában, még pedig à la hausse. A buza ára ekkor 7—8 forint között variált — s *Halász Elemér* azon az uton volt, hogy veszteségeit kárpótolja magát. Ekkor azonban *Hay Mór*nak az az ötlet támadt, hogy a folyton emelkedő buzaár nem felel meg a normális viszonyoknak, a buzának esni kell s rábeszélte *Halászt*, hogy baisesse spekuláljon. A buza ára 13 forintra emelkedett s *Halász Elemér* 80.000 forinttal tartozott *Hay Mór*nak.

Az elszámolás folytán előállott követelésre újra váltókat adott. *Hay Mór* most már nem érte be egyedül *Halász Elemér* váltóival, de bátyja aláírását is követelte s a sarokba szorított ember kénytelen volt ezt is megszerezni s bátyja 16.000 forint értékű váltókat alá is írt. A 80.000 forint követelésre *Halász Elemér* 25.000 forintot ki is fizetett.

Most már váltókkal manipulált az ügynök s biztosítani akarta a váltón alapuló követelés törvényes voltát, addig biztatta tehát *Halászt*, amíg az beleegyezett, hogy az ő aláírásával ellátott váltókat *Hay* beperelje. A bíróság kibocsátotta a sommás végzést, melyben negyvenöt ezer forintot rendelt *Halásznak* kifizetni. 1899. év őszén *Halász* újra 80.000 forinttal

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII. Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, financiai találmányokat és beajstromoz védjegyeket és mustrákat. Felvilágosítás díjtalan.

tartozott Haynak s mindjobb szoritotta a fizetésre s a tőzsebiróság előtt pört is indított ellene. A fül-jelentés alpanaszolja, hogy Hay hamis árakat számított, hogy a megbízó levélben a tőzsebiróságnál magasabb árakat tüntetett ki s miután a tőzsebiróság ezeket s ezekhez hasonló büntetendő cselekményeket nem engedte bizonyítani, derítse ki a büntető bíróság a való tényállást.

A bíróság e feljelentés folytán legott elrendelte az előnyomozatot, melynek folyamán Hay nem akarta könyveit felmutatni s köllevelekkel védekezett. Az utolsó percben Grünfeld Henrik, Hay egyik alkalmazottja jelentkezett s terhelő bizonyítékokat szolgáltatott a vizsgálóknak. Elmondta, hogy Hay Mór elrejtette üzleti könyveit, hogy valahányszor Halász Elemér Hay Mórnál megjelent, négy-öt krajcárral magasabb árakat kellett jelenteni, mint a tőzsdén valóban jegyeztek, hogy a könyvekben utólagosan jegyzett be hamis tételeket, hogy arra biztatta gazdája, hogy a számla-könyvekből tépje ki Halász Elemér számláit, vágja le a lapokról a folyó számokat s ő ezt meg is kezdte s a számlalapokat kivágta s a papirkosárba dobta, végül arra biztatta gazdája, hogy ha a rendőrség kihallgatásra idézi, ne tudjon semmiről semmit.

A megejtett házkutatás alkalmával előkerültek az elrejtett könyvek. Mikor pár nap előtt Grünfeld Henrik azt is megvallotta, hogy Hay háromezer forintot ígért neki, ha vallomását visszavonja, a vizsgálóbíró elrendelte Hay elővezetését.

Igy történt, hogy Hay Mór tegnap délután egy titkos rendőr vezette be dr. Löblin vizsgálóbíró szobájába. Dr. Löblin másfél óráig vallatta a tőzsebiróságot s végül letartóztatta.

A feljelentés csalással, okirathamistással és uszorrával vádolja Hay Mór s az előzetes letartóztatást elrendelő végzés felsorolja azokat a terhelő momentumokat, amik a letartóztatást kívánatosá tették.

Hay Mór ügyvédje dr. Nagy Dezső ma délbent terjedelmes folyamodást adott be a vádtanácshoz a vizsgálóbíró végzése ellen. A folyamodást a vádtanács hétfői ülésén tárgyalja.

Hay Mór letartóztatásának híre villámgyorsan terjedt el a városban s a tőzsdén nagy szenzációt keltett.

Kétszázhuszezer koronára rug az az összeg, amit Halász Elemér Hay Mórnak az alatt az idő alatt, míg vele összekötöttesben állott, kifizetett s ugy értesülünk, hogy Polónyi Géza a tőzsebiróság ellen kártérítési pört indít amaz összeg iránt, aminek megfizetésére a bíróság ítélete kötelezte Halász Elemért.

Nyiltér.

Legjobb eredménnyel kezeltetnek idült

(krónikus) betegségek dr. Palócz fizikai és diétetikai (természetes) gyógyítómódokra berendezett intézetében, Budapest, Kerepesi-ut 10. sz. Prospektus ingyen. Díjazás mérsékelt.

Csuzos, idegzászás, küszvényes bántalmakban

szenvedők ne halasztsák gyógyításukat nyárra, mert a Szt.-Lukácsfürdőben a Téli Kúra a legnagyobb tökélyvel van berendezve és élénk látogatottságnak örvend. Prospektus díjmentesen küld a Szt.-Lukácsfürdő részvénytársaság Budapestben.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asthma, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, de-, vér- és borbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai vakaság és elmezavar ellen. Evente száz meg száz teljes gyógyulás még a legsúlyosabb és legrégebb bajoknál. A gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvostudor
rendel. naponta intézetében V. Váci-körút 18. Házon kívül is kezel: meghívásra vidékre is megy.

Kleinoscheg-Elysée

a Szeged Fezögő

A n. é. utazó-közönséghez!

Lapunkban legközelebb megjelenik Magyarország azon ajánlható vidéki szállodáinak, vendéglőinek és kávéházainak (a legkisebb közönségtől is) pontos címjegyzéke, ahol kitűnően étkezhetik, kényelmesen lakhatik, jutányos árakban mellett.

A címjegyzék megjelenési idejét e lapban előzetesen közléstesszük, mely azután minden egyes számunkban meg fog jelenni. Lapunk minden jobb szállodában, vendéglőben, korezmában és kávéházban olvasható.

A Magyar Vendéglős- és Kávés-lpar'

Kiadóvatala

Budapest, VIII., József-körút 30-32. szám.

A

budapesti áru- és értéktőzsde tisztelt választóihoz!

A budapesti tőzsde tagjai tiltakozva az ellen, hogy egy mandátum nélküli **ügynevezett** állandó tőzsdetanácsos-jelölt bizottság 1500 tőzsdetag részére 40 tőzsdetanácsost kandidál a f. hó 23-ikán hirtlapok és meghívók útján egybehívott és a gabonacsarnok helyiségében megtartott nyilvános értekezleten kebelünköl szabad választás útján kiküldték az alulírott végrehajtó bizottságot a tőzsdetanácsosok jelölésére és a választás vezetésére. E bizottság f. hó 24-én megtartott teljes ülésén

Blau Arnold

és

Steiner Fózsef

urakat

jelölte az üresedésben lévő két tőzsdetanácsosi állásra.

Tekintve a tőzsdetanácsos rendkívül fontos hivatását felkérjük a tőzsde tisztelt választóit méltóztassanak mindnyájunk érdekében jelöltjeinket szavazatukkal győzelemre segíteni.

Kelt Budapest, 1900. március 24-én.

A végrehajtó bizottság.

Áldor Frigyes Herzfeld Frigyes
b. alelnök. b. elnök.

Fejér Jenő

b. jegyző.

Adler Ármin	Lukács Ferenc
Adler Sándor bankár	Mahler Gusztáv
Augenföld Ödön	Mákler Károly
Balla Vilmos	Mitzky M. E.
Bátor Dezső	Mocsányi Ödön
Berényi József	Nagel Emil
Bing Gyula	Perl Soma
Breitner Imre	Poltner Sándor
Deutsch Ödön	Reich Jenő
Elek Imre	Roth Miksa
Engel Pál	Schlesinger Izidor
Freund Rudolf	Schöpkes Albert
Friedmann Károly	Steiner Mihály
Gelb Jakab	Vérő Henrik
Gomperz Emil	Vajda Lajos
Heidberg Vilmos	Weidinger Miksa
Hirsch Nándor	Wellisch Lajos
Katzau Richárd	Weiller Zsigmond
Krausz Simon	Weiss Tivadar
László Ferenc	Winkler József.
Löwy Miksa	

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÁVIRATOK.

Bécs, március 24. A Wiener Allg. Zeitung jelentti: A német-osztrák-magyar kiszolgáló-társaság szerződést nem változtattak meg, hanem csak pótegyezmény jött létre Németország és Ausztria között, amely valamennyi új kiszolgáló-társaság szerződés modern rendelkezéseinek megfelelőleg kimondja, hogy a kiszolgáltattott személyeket csak azokért a büntetéseikért

szabad megbüntetni, amelyek a kiszolgálás iránt való megkeresésben okul felhozattak.

Bécs, március 24. A lapok közlése szerint, Richter János udvari karmesteri állásáról is lemondott és Angliába szándékozik költözni.

Madrid, március 24. A szenátus elfogadta az államadósság konverziójára vonatkozó törvényjavaslatot.

Cettinje, március 24. Ideérkezett jelentések szerint Gusiye község lakosai bezárták a bazárt, tiltakozásul a bíróságok eljárása ellen és petíciót intéztek a szultánhoz, amelyben garanciákat kérnek a személy- és vagyonbiztonságra és a rendes igazságszolgáltatásra nézve.

Berlin, március 24. Szógyény-Marich László osztrák-magyar nagykövet mai ebédjén jelen volt Hohenlohe herceg birodalmi kancellár egyik leányával és Thielmann miniszter a feleségével.

Berlin, március 24. A Berliner Neueste Nachrichten közli: Egy itteni lapnak jelentik Pétervárról, hogy ott Radolin herceg nagykövet bekövetkezendő visszahívásáról beszélnek. Erről itteni jól értesült helyen semmit sem tudnak.

A reichsrath elnoplása.

Bécs, március 24. A miniszterelnök értesítette a Reichsrath két házának elnökségét, hogy a Reichsrathot e hónap 25-ikétől kezdve ő felvége megbízásából elnoplja.

Párbajozó kultuszminiszter.

Athén, március 24. Egy heves jelenet következében, mely a képviselőházban történt, Estazias kultuszminiszter és Kritzas kapitány valószínűleg párbajt vívna. Hir szerint a miniszter be fogja adni lemondását.

Az olasz obstrukció.

Róma, március 24. A képviselőház mai ülésén Pantano tegnapi halasztási indítványát névszerinti szavazással 283 szavazattal 71 ellenében elvetettek, mire az elnök megnyitották jelent ki az általános vitát. A karzatok zsufolva vannak.

Pantano megokolja indítványát, amely alkotmányozó gyűlés egybehívását követeli.

Az elnök kijelenti, hogy Pantano napirendje új indítvány és ezért nem engedheti meg neki, hogy megokolja.

Élénk vitakozás fejlődik az elnök és a szélsőbal között.

Az elnök kérdésére a Ház helyesli az elnök eljárását, ami nagy zajt kelt. A szélsőbal azt kiáltja: Éljen az alkotmányozó gyűlés! A többi képviselők mind egyértelműleg éltetik a királyt és a monarchiát.

Az elnök felfüggeszti az ülést.

Az ülés újból való megnyitása után az elnök Venturi képviselőnek adja meg a szót. A szélsőbal hevesen tiltakozik és követeli, hogy Pantano folytathassa napirendjének megokolását. Ismét nagy zajongás támad és az elnök a nagy mozgás és lármá közepette berekeszti az ülést.

A peres Delagoa.

London, március 24. A berni választott bíróság jövő hétfőn fog dönteni a delagoai vasút kérdésében, amely miatt Anglia és Portugália között tiz esztendő óta folyik a pörkedés. Itt azt hiszik, hogy a választott bíróság Portugáliát a vasut lefoglalása miatt kétféle millió forint kártérítésre fogja ítélni a hogy Portugália, amely nagy pénzzavarral küzd, hajlandó lesz eladni a Delagoa-öböl Angliának, amelyhez elővételi joga van. Washingtonból jelentik, hogy egy Vanningsen nevű boer barát a washingtoni portugál követ útján hat millió dollárt ajánlott föl a portugál kormánynak, hogy esetleges elmarasztalása esetén Angliát kifizethesse. A követ jelentést tett Lisszabonba, de kételkednek abban, hogy a portugál kormány az ajánlatot elfogadja.

Bányamunkások sztrájkja.

Falkenau, március 24. A munkások ma csaknem teljes számmal dolgoznak.

Rokitzan, március 24. A rokitzani járásban csak harminckét bányamunkás sztrájkol a Starck-ócg vezérvanói bányájában.

Közgazdasági táviratok.

Berlin, március 24. (Gabonapiac.) Az óriási argentinai buzakivitelnek nem volt hatása a tőzsdére. A hideg idő tartózkodókká tette az eladókat. Buza és rozs 1/2-3/4 márkával drágább. Az ár tulajdonosai még nagyobb árakat követeltek. Zab bázgyadt.

Bern, március 24. A svájci központi vasutnak addig, míg át nem megy a szövetség birtokába, kocsik szaporítására és építkezésekre 16 millió frankra lesz szüksége. Ez okból az igazgatótanács felhatalmazta az igazgatóságot, hogy az említett összeg erejéig 4%-os kölcsönt vegyen fel, amely legkisebb 1910-ig lesz visszafizetendő és az adósság részéről

1908. május 1-étől fogva felmondható lesz. Egyelőre csak hat-nyolc millió frankot vennének föl, a többi később.

New York, március 24. (Értéktörzsde.) Váltó Londonra 4,82 1/2. Váltó Párisra 5,19 3/8. Váltó Berlinre 26.—. Ezüst 60.—.

New York, március 24. (Terménytörzsde.) (Zárlat)
Gyapot: New Yorkban helyben 9,14 1/2 (9,14 1/2). Áprilisra 9,41 (9,36). Jönkura 9,36 (9,33). New-Orleansban helyben 9,96 (9,96). — *Pétrolium* Stand white New Yorkban 9,90 (9,90). Stand white Philadelphianban 9,85 (9,85). Refined in Cases 11,10 (11,10). Credit Balances at Oil City 16,8 (16,8). — *Zsír:* Western steam 6,55 (6,55). Robe és Brothers 6,75 (6,75). — *Tengeri irányzata* állandó. Márciusra —. — (—, —) Májusra 43 1/4 (43.—). Júliusra 43 1/2 (43 1/4). — *Buza irányzata* tartott. Piros Őszi helyben 79.— (78 7/8). Szeptemberre 72 1/2 (72 1/2). Márciusra —. — (—, —) Májusra 72 1/2 (72 3/8). Júliusra 72 1/2 (72 3/8). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3 1/2 (3 1/2). — *Kávész:* fair Rio 7. sz. 8 1/4 (8 1/4). Áprilisra 6,50 (6,60). Júliusra 6,55 (6,60). — *Liszt:* Spring Wheat clears 2,75 (2,75) — *Cukor:* 3,10 1/2 (3,10 1/2). — *Őr:* 30,75 (30,75). — *Réz:* 16,75 (16,75). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, március 24. (Terménytörzsde.) (Zárlat.)
Buza irányzata tartott. Márciusra 65 1/2 (65 1/2). Májusra 65 3/8 (65 1/2). — *Tengeri irányzata* tartott. Májusra 37 3/4 (37 3/8). — *Zsír:* Márciusra 6,05 (6,20). Májusra 6,20 (6,25). — *Szalonna* short clear 6,50 (6,50). — *Sertészsír:* Februárra —. — (—, —) Májusra 11,62 (11,70). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Faráság. Nagyság igen nagy felelősséggel járó dolgra kér engemet, — hogy egy nyilván eléggé komoly szerelmes ügyben döntsek két férfi közt. A dolog annál nehezebb, mert az egyik, ki helyzetének fogva a gyöngébb s költői rokonszorra méltó, — az én állítása szerint előre „aláveti magát” az én ítéletnek. Szükségem tartom ismételni és hangsúlyozni az alkalomból, hogy sohasem éreztem magamban jogot arra, hogy ebben a rovatban embertársaim felett ítélkezsem s lelki életükbe ilyen módon beavatkozzam. Pusztán levélbeli információ nem adhat jogot erre senkinek, — mégha az az információ olyan bűnös módon világos és szíves nyelven is van megírva, mint az én levelében. Gratulálok önnek ezért a levelért, de, engedelmevel, ezáltal is csak lehető tárgyalásos véleményem mondom az esetről.

Van önnek egy rokona, egy „már nem egészen fiatal” leány, „azok közül való, kik anyagi viszonyainak fogva a férjhezmenés lehetőségét az ellátás szempontjából kénytelenek szem előtt tartani.” Van ennek a leánynak már serdülő kora óta egy „igaz, hü, önfeláldozó” barátja, — egy olyan ideális barát, kinek kedvéért a leány hosszú éveken át a világ mindentel megzabolását nyugodt kedélyvel tűrte el. A fiatal ember minden szabad idejét, szórakozását megosztotta vele, „természetesen mindig a társadalmilag előírt illendőség korlátai közt.” A leány apátlan, anyátlan, szegény árva, kinek, rideglelkű rokonnok közt élve, ez a barátja volt „mindene.” Szeretik egymást, amint ez ily esetekben alig lehet másként; a több mint tíz éven át való megszokás, a közösen átélt örömeik, átszenvedett fájdalmak s főleg a leány háláérzete oly közel hozták őket egymáshoz, hogy a válas gondolata mindaddig képtelenségnek tűnt fel előttük. S még se lehetnek soha egymáséi, sohasem egyesülhetnek, mert a fiatal ember anyagi viszonyai, nem különben a leányéi, kizárják a házasság lehetőségét „egyszer és mindenkorra”. Ha csak a leány valami különös szerencsés véletlenre számítva nem akarja még isten tudja meddig várni... De hát ez a leány szegény és árva és „rá van utalva a férjhezmenésére.” — Most van is kérése: „nem ugynevezett fényes parthé, de azért elfogadható.” *Maga a barát is beidáta, hogy a leány jól teszi, ha elfogadja.* Nos és itt kezdődik az olyanynyra modern, aprólékos bonyodalom.

A kérés teljesen ismeri a barátnak a leányhoz való viszonyát. Ugy látszik, nem féltékeny a multra, csak azt az egyet óhajtja, hogy attól a percétől fogva, midőn ajánlata elfogadható, „ez a baráti viszony ne folytatódjék tovább a régi mederben. Nem kívánja a beszűntetését, csak némi tekintetben szeretné korlátozni.” A barát azonban nem hagyja magát: azt az álláspontot foglalja el, hogy amíg a formális eljegyzés meg nem történt, ami több oknál fogva csak bizonyos idő múlva lehetséges, — addig „az ő régi, idősebb jogai érvényben maradjanak.” Példának okáért, a barát hetenkint többször, vasárnap pedig min-

dig ellátogat a leányhoz s alkalmissal házon kívül is tölti vele a délutánt: igen, de a kérés foglalkozásánál fogva csak vasárnap szabad! Már most kié legyen a vasárnap?! Szegény leány szinte kétségbe van esve: egyfelől a régi hű barát, kit nem akar megbántani, másfelől pedig a kérés, kinek feltételeit bizonyos tekintetben kénytelen méltányolni, mert különben elriasztja. *Mind a kettővel együtt töltse a vasárnapot? Hisz a két férfi máris „farkaszmetet néz egymással”, ha véletlenül találkoznak. . . . A dolog megítélésénél, mondja nagyság, „a fősúly arra helyezendő, hogy az eljegyzés még tényleg nem történt meg, azonban maga a barát sem kélkedik a kérés komoly szándékaiban” . . .*

Hát, kérem, igazi modern regény ez: annak a tulcivilizált, akaratbeteg embernek a regénye, kiben jámbor háziállattá szelídült már a szenvedély fenévadja. Négyszáz évvel ezelőtt másként végeztek volna egymással ezek a szerelmesek, — nem *hivatkoztak volna jogokra*, hanem mindeniknek annyi joga lett volna, amennyit kivett magának... A látvány melankólikus, mert a társadalmi békák közepette azért mégis örökké ott él és lüktet az örök szerelem. Ha meg is van szelídítve, nem kevésbé szerelem a szerelem, csak hogy a mai világban sokkal többet és hosszabbban szenvednek tőle az emberek, mint valaha. Ha valami igaz, úgy feltétlen áll az a modern korra, hogy az érzelmi világban kevesebbedt a boldogságra való képesség és nagyra nőtt a szenvedés... Nos itt van például ez a bárom alak. A nagy szenvedély szempontjából bűnös mind a három. Bűnös a leány, ki nemcsak szerelmes bele, de *szereit* azt a „barátot”, kivel tíz év óta ugyszólván összeforrt az élete, — ez a leány a sajnos körülmények hatása alatt ugyszólván eladja magát annak a nem is fényes, csak „elfogadható” parthiának! Bűnös a barát, aki szerelmes, és mégis nyugodt szemmel nézi, sőt még rábeszéli a leányt, hogy csak menjen férjhez hozzá. És végül bűnös a vőlegény, aki az egész regény tudatában képes egy olyan leányt elvenni, aki nem hogy őt nem szereti, de pozitíva mást szeret!... De hát ezek romantikus szempontok, nem szabad innen néznünk az esetet. Vegyük a dolgot úgy, ahogy van: szürkén, modernül.

A vőlegény, ugyáztzik, meglehetősen elmosdott alak, ki érdeklődésünket, csak mint a szerelmeseket gátló „erő” érdemli ki. A szerelmesek, — azok azt hiszem eleget szenvednek. Szenved a nő, de nálánál azt hiszem sokkal többet a „barát”. A leányban benne van az Éva örök-passzivitása s épp mivel a nőnek e passzivitásánál fogva sokkal könnyebb a szerelemben büntet elkövetni: bocsássunk meg neki... A „barát” a legrokonszenvesebb alak közöttük. Ez a szegény szerelmes tehetetlenségében mentene, a mit tud, — annyit mentene szerelméből, amennyit csak lehet a „kivégzés előtt”... Hisz isten és ember előtt neki volna arra a leányra joga, — s most egyszerre jön egy merő idegen ember, egyszerűen elveszi tőle azt, a kivel tíz év óta összeforrt az élete! Miért? Azért, mert pár forinttal több van a zsebében! Ha mint író, beleélem magam a helyzetébe, kegyetlen érzés lehet az! Annak az embernek az utolsó lázadása az, ki már megkötötten áll a bitófa alatt... Szeretné még megmenteni a tíz év óta szentesített utolsó vasárnapokat... Van-e joga hozzá?

Nos hát erre csak egy felelet van s az eléggé szomorú: *nincs*. Nincs, — attól a pillanattól fogva, hogy megenyegede a leánynak az eljegyzést s a leány képes volt arra, hogy más ember menyasszónvává legyen. Hogy ez az eljegyzés alakilag megtörtént-e vagy sem, az semmit sem határoz. Az a leány nem az övé többé, sőt határozatlan másé. Ha már olyan gyöngye tudott lenni, hogy lemondott, — legyen benne legalább annyi férfiaság, hogy mondion le egészen és egyszerre! Legyen benne a szenvedélyből legalább annyi büszkeség, hogy... ne szedje fel a vőlegény szerelméből lebulott morzsákat. Tudom, nehéz ez, de ilyen esetekben jobb a szakítás magy és végleges múltot egyszerre végrehajtani. Vagy-vagy, — semmi keresni való a többet azokon a vasárnapokon. Ha már a vőlegény is olyan gyöngye, hogy nem tiltja meg neki, tiltsa meg neki a saját önérzete. És csak a *válas* által fogja megtudni, hogy mekkora a szerelme. Ha nem bírja ki, — esküvőig még elég ideje van arra, hogy visszaöjöhön s egyszer végre férfiasan a szemébe nézve vetélytársának, egy pillanatra olyan hőssé váljék, mint a multak klasszikus szerel. esei.

Hivatalnok. 1. Szabálytalanul járt el már akkor, mikor a provokáló levélre nem nevezte meg a segédeit. A második hiba az volt, hogy önhatalmilag előadta az ügy lovagias elintézését. Ezt csak a segédek s azok is csak *közös* egyetértéssel határozhattak volna el. Elfenlő segédei tehát helyesen jártak el, amikor ezt az önhatalmu intézkedést az

elégítéledás megtagadásának deklarálták s az ügyet a saját felük részéről befejezettek jelentették ki. A harmadik és legsúlyosabb hiba pedig az volt, hogy Budapestre való visszaférkezése után sem adott élet-jelt magáról. Ez már kétségtelen bizonyítéka az elégtételadás kötelezettsége elől való kitérésnek. 2. Az ügyet tehát nemcsak hogy lehet, de minden valószínűség szerint elnézetennek is minősítené egy becsületbíró, ha valamikor megkérdéznék miatta. 3. Jóvátenni a dolgot most már csak úgy lehet, hogy az ellenfél és az eljárt segédek jóakarólag a kezére látezanak a felvett jegyzőkönyvet megsemmisítik s az ügynek uirta felvételébe beleegyeznek. Más utómódon ezt az ügyet rendezni nem lehet. (cv.)

Ilonka és Gizike. A kérdézet darabban előforduló összes énekszámok külön kiadásban jelentek meg Nádor és Bárd zeneműkereskedésében (IV., Károly-körút 8.) Ott, esetleg a *Budapesti Napló* kiadóhivatala után is megrendelhetik.

F. J. Szövőkölök vannak: Pozsonyban és Nagy-Disznóban. Ha értesítőt kér az intézet igazgatóságától, szívesen megküldik.

M. J. Püspök-Ladányi. Minden pénteken délután négy órakor fogad. Az audienciát megelőzőleg jelentkezni kell a miniszter titkárnál.

Sorsjegyek.

H. M. Trieszt. Ha a sorsjegy számtal megírja, szívesen utána nézünk s az eredményről értesítjük. **Esztike.** A városi villamos vasuti részvények osztálka még nincs megállapítva, a jelzálog-bankban részvény értéke 464 korona, sorsjegyei nem nyertek.

Politikailk sorsjegyek (1912—67, 6298—27), K. B. mernők, Sch. J. Tókeleves, 19681. számú előzetés, L. V., K. Okucane, K. A. Liptó-Szent-Miklós, T. J. Perbenyik, K. A. L. Verőc, Főnkész, Vándor, W. B. Karosó, P. Pozsony, sorsjegyeik nem nyertek.

Napirend.

Napló. Vasárnap, március 25. — Római katolikus: G. 4. Lal. Gy. o. B. A. — Protestáns: G. 4. Gyüm. ott. — Görög-orosz: (március 12.) A. Nagy bñjt 3. v. — Zsidó: Veadar 24. — A nap két óra 38 percek. — Nyusziak 6 óra 2 percek. — A hold két éjjel 2 óra 10 percek. — Nyusziak délelőtt 11 óra 29 percek.

A miniszterek nem toguának.
Kossuth Lajos emléke. Az egyetemi ifjúság ünnepe d. e. 10 órakor a kerepesi-uti temetőben. Gyülekezés 16 óra 30 percek. — **A polgárság ünnepe** délután 3 órakor a kerepesi-uti temetőben. Gyülekezés d. u. 16 óra 30 percek. — **A múzeum-kert mögött.**

Az Otthon örök és hírlapírók-körének közgyűlése d. e. 11 órakor.

A népnevelők budapesti egyesületének rk. közgyűlése d. e. 9 órakor a felső-erdősi iskolában.

A katolikus ifjak körének közgyűlése este 6 órakor Baross-utca 42. sz. a.

A magyar orsz. mérhészeti egyesület évi közgyűlése d. e. 10 órakor a Köztelék dísztermében.

A budapesti asztalos sebekék önképző és segítő-egyletének közgyűlése d. e. 10 órakor Baross-u. 100. sz. a.

A fővelényegylet közgyűlése d. e. 4 órakor (Bajza-utca 27. sz.)

A Rakosi Szidi-féle színésziskola növendékeinek matinéja d. u. 4 órakor.

A Garay János társaság felolvasó ülése d. e. 11 órakor a Markó-utcai főreáliskola dísztermében.

A budapesti óras ipartestület betegsegítő pénztárának közgyűlése d. u. 3 órakor (Uj-utca 4. sz. I. em.)

A budapesti polgári lóversenyegylet közgyűlése d. u. 4 órakor a budai céllövő házban.

A terézvárosi társaság közgyűlése d. u. 7 órakor.

A gyermekbarát egyesület jélekményeü előadása d. u. 3 órakor a Somossy-múlatóban.

A vagyonatlanok részere alakult jogvédő-egyesület közgyűlése d. e. 11 órakor a büntető törvényeszk III. számú termében.

Nemzeti Múzeum: Képtára, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó bazárja nyitva délelőtt 9—1-ig.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12-ig.

Természettudai gyűjtemények muzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Országos Képtár az Akadémiában nyitva délelőtt 9—1-ig.

Nemess-kidállítás a városligeti Múcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától d. u. 5 óráig. Belépődíj 2 korona.

Széki-kidállítás a Nemzeti Szalonban, nyitva egész nap. Belépő díj 50 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut. 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tulakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut. 22. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása a Keleti pályaudvar és kereskedelmörtörténeti gyűjtemény. továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetéség árusításokat is eszközöl) a városligeti iparsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somossy Múlató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies-Caprice. VI., Révay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállodája.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás kávéiparterm.

Petanovits Metropol szállodája. Naponta hangverseny (lásd hirdetést.) Ujjonnan berendezett fényes étterem.

Futzer-pince Deák-tér naponta a pince-éttermekben Dobronyi Géza 1-ső rangú zenekarának hangversenye.

MÓKA BÁCSI MESÉI.

A rozmaringszál.

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is tul volt, volt egyszer egy király, azt egy hiták, hogy zöld király. Ez a zöld király szeretett volna megházasodni. Keresett magának feleséget mindenfelé, de sehol se talált kedvére valót.

— No, gondolta magában, még egy próbát teszek; elmegyek még egy vidékre s ha ott se kapok kedvemre valót, leteszek a házasságról.

Avval fölkapott a lovára s elindult. Ment, mendegélt jó sokáig, utójára ért egy kis házat. Bemegy, hát egy öreg-öreg ember van benne. Odaköszön neki:

— Jó napot adjon Isten, öregapám!

— Adjon Isten neked is, zöld király! Hát te hol jársz erre, ahol még a madár se jár?

Hát elmondta a zöld király, hogy mi járaban van.

— No fiam, zöld király, én vagyok az öregapád az öregapja. Tudtam, hogy egyszer erre kerülsz, majd valahogyan segíték a bajodon.

Ott volt az asztalon egy eszerében egy szép rozmaringszál, azt az öregember szépen kivette belőle és azt mondta:

Rozmaringom, szállj, szállj!
Itt van a zöld király.
Szállj előtte, szállj.
Addig meg se állj.
Míg a világ legszebb lánya
Előtted nem áll!

Mikor ez megvolt, azt mondta a királynak: — Most már csak menj előre, menj mindig ez után a rozmaringszál után s csak akkor állj meg, mikor majd megint érsz egy olyan kis házat, mint ez itt.

Jól van, megköszönte a zöld király az öregember jószágát és tovább ment. Ment, mendegélt jó sokáig, a rozmaring előtte szálldogált, s utójára csakugyan ért egy kis házat. Bemegy, hát itt is egy igen-igen öreg ember van benne. Odaköszön neki:

— Jó napot adjon Isten, öregapám!

— Adjon Isten neked is, zöld király! Hát te hol jársz erre, ahol még a madár se jár?

Hát ennek is elmondta a zöld király, hogy mi járaban van.

— No fiam, zöld király, én vagyok az öregapád öregapjának az apja. Tudtam, hogy egyszer erre kerülsz, hát majd egy kicsit én is segíték a bajodon. Nézd, itt van egy kis kalitka, ezt akaszd a lovad nyakába s csak akkor nyisd ki, ha olyan sötétségbe kerülsz, hogy még a kezedet se látod. Nemsokára érsz majd még egy kis házat, abba is téj be.

Megköszönte a király az öregember szíveségét és ment tovább. Ment, mendegélt, a rozmaring előtte szálldogált s utójára csakugyan

ért még egy kis házat. Bement, hát itt is egy igen-igen öreg ember bóbiskolt. Odaköszön neki:

— Jó napot adjon Isten, öregapám!

— Adjon Isten neked is, zöld király! Hát te hol jársz erre, ahol még a madár se jár?

Itt is elmondta a király, hogy mi járaban van.

— No fiam, zöld király, én vagyok az öregapád öregapjának az öregapja. Tudtam, hogy egyszer erre kerülsz, hát majd én is segíték egy kicsit a bajodon, mint a fiam meg az unokám. Nesze, itt egy zacskó, ezt tedd el. Majd akkor vedd elő, ha elhagyad az aranyhidat. Ott aztán szaporán forgasd meg a fejed fölött, mert különben véged van.

Megköszönte a zöld király a zacskót és tovább akart menni. De az öregember azt mondta:

— Hát azt tudod-e, mi lesz a rozmaringgal, akit az unokám adott?

Dehogyan tudta a zöld király, hát az öregember mondta meg neki:

— Az után addig menj, míg csak meg nem áll. Ami előtt megáll, akár ember, akár állat, akár fa, akár virág, azt eszköld meg, mert különben most is hiába indultál utnak.

Jól van, tovább ment a zöld király. Ment, mendegélt három nap meg három éjjel erdőn, mezőn, hegyen, völgyön keresztül, uttalan utakon s a rozmaring mindig előtte szálldogált. Utójára odaért a fekete folyóhoz. A fekete folyón ezüst hid volt és keresztül lovagolt rajta.

Alig ért a tulsó partra, egyszerre elsötétedett. Előtte a világ és olyan sötét lett, de olyan sötét, hogy a sötétségben még a gombostű is megállt volna, ha belébökték volna.

Eszibe jutott a zöld királynak, mit mondott a második öregember, odatapogatótt a lova nyakához s kinyitotta a kis kalitkát. Hát amint kinyitotta, mi röpült ki belőle? Egy gyönyörű kis madár. Arany volt a lába, arany volt a szárnya, gyémánt volt a feje s amint fölröppent, abban a szempillantásban megvilágosodott a nagy sötétség, bátran nyargalhatott benne.

Nyargalt, nyargalt jó sokáig, utójára kiért a sötétség országából s megint ott ragyogott a nap az égen. A kis madár is elűnt, benne lett a kalitkában, csak a rozmaringszál szálldogált előtte.

Ment utána, mendegélt, addig ment, míg odaért az aranyhidhoz. Az aranyhidon is szépen keresztülnyargalt, de alig hogy tul volt rajta, mindenfelől lángok csaptak ki a földből, láng volt előtte, mögötte, föllette, alatta.

Hej, hogy megjött a zöld király! No most mindjárt megszűnt a nagy tűzlingban lovastul, mindenestül!

Ezer volt a szerencséje, hogy eszibe jutott a kis zacskó, akit a harmadik öregembertől kapott. Hamar elővette, szaporán megforgatta a feje fölött, egyszerre sőtvalt a nagy tűzling és baj nélkül keresztülmehetett rajta.

Mikor kiért a tűztengerből, egy gyönyörű

rétre ért, az tele volt szebbnél-szebb virágokkal s mikor a szőlő megfujta őket, mind úgy szólt, úgy csilingelt, mintha ezer meg ezer apró kis harangot huzzak volna meg.

A rét végén aranyos, gyémántos kastély volt, s a rozmaringszál arra felé szálldogált.

— Jaj, gondolta magában a zöld király, bárosak ebben a gyönyörű kastélyban találnám meg a menyasszonyomat!

Avval bent is lett a kastélyban. S mikor bent lett és leszállt a lováról, azt se tudta, hová nézzen. Minden szegély-végről gyönyörűbbnél gyönyörűbb lányok jöttek elejbe, olyan szép volt mind, hogy még álmában se látott szebbet és akarmelyiket szívesen választotta volna feleségének.

Mondták is ám egyenkint:

— Ne menj tovább, válaszz engemet! Ne menj tovább, válaszz engemet!

A zöld király már azt se tudta, mit csináljon. Mindegyiknél meg akart állni, mindegyiknél el akarfa kiáltani: te léssz a feleségem: de szerencsére eszibe jutott, mit mondott a legöregebb ember, akinél utójára volt, hogy csak azt válaszsza, aki előtt a rozmaringszál megáll.

A rozmaring pedig nem állt meg egyiknél se, hanem szállt előre, végig szálldogált a kastély minden szobájában, utójára lekerült az udvarra, onnan is még tovább, le a kertbe, a zöld király pedig egyre a nyomában.

A kertben is végig szállt a rozmaring egy fától, egy bokortól, egyik virágtól a másikhoz, egyszerre csak megállt egy gyönyörű lilium előtt.

— Jaj, azt mondja a zöld király, csak nem virág lesz a feleségem!

És várta, várta, hogy a rozmaring csak szálljon tovább.

De bizony nem szállt, hanem szépen ott maradt.

Már vissza akart fordulni, mikor eszibe jutott, mit mondott az az öreg ember.

— Isten neki, gondolta magában, a virág úgy is kedves, miért ne eskölném meg? Én bizony megescökölöm.

S avval meg is eskölte a liliumot.

Abban a szempillantásban tele volt a kert a legszebb muzsikaszóval s a szép muzsikaszó mind onnan jött abból a liliumból, akit megescökölt.

— Csókoldj meg még egyszer! szólt ki valaki a liliumból.

S a király még egyszer megescökölte.

Abban a szempillantásban az egész kert olyan fényes lett mint a nap s a sok fényesség mind onnan szállt ki a liliumból.

A király azt se tudta, hová legyen a nagy csodálkozástól, de amint javában csodálkozott, hallja ám, hogy valaki megint mondja:

— Csókoldj meg még egyszer!

S a király harmadszor is megescökölte a liliumot.

Abban a szempillantásban olyan gyönyörű

REGÉNY.

EGYETLEN EGY ASSZONY

Irtá: MOLNÁR FERENC

(20)

És ha minden rámege: az élete, a becsülete — vagy ennél kevesebb: az állása, a jövője. És ha meg kell élni valakit, akkor is. És kell, hogy egyszer az övé lehessen, kell, hogy egyszer végre magához szorithassa, úgy, hogy beléroppanjanak mindkettőjük csontjai, hogy véresre csökölje a száját, és úgy ölelje meg, hogy rongyokra szakadjon szép sudár hátán a ruhája selyme.

Ment előre, fölfelé, s az a gondolat izgatta, hogy ezt elérni nem is olyan nehéz. Bajtzárt könnyű lesz kiütni a nyeregből, mert az bizonyára csak valami nagyvilági liaisonra gondol, amugy párisi módra. Egy ilyen korrekt, elegáns világfi nem is lehet igazán, vadul szerelmes, mint ő, a melegvérű szociálista. Majd eszébe jutott a párbaj. Aki így a kezébe tudta adni a pisztolyt és úgy kiállt a golyónak, mint Bajtzárt, az mégis sokat áldozna a sikerért.

Főlnézett a porból s megjött. Messze, az ut tulsó végén egy asszonyi alak jött vele szemben. Egy szempillantás alatt ráismert. Eva volt. Hosszu, angolos szürke kabátban jött és látni lehetett rajta, hogy nagyon siet. Richter érezte, hogy egyre mélyebben pirul az arca. Hogy közelebb értek egymáshoz, a mérnök mélyen megemelte a kalapját.

— Kezeit escökölöm!

Eva meg se állt, csak úgy egy pillanatra nyujtotta oda neki a kezét. Richter elkapta és megescökölte.

— Csacsi! — mondta az asszony s ekkor felöltött neki a mérnök másik felkötött karja. Megállott.

Mi baja a karjának?

Richterben egyszerre nagyon nagy indulatok kergették egymást. Egy pillanatig habozott: az igazat mondja-e meg, vagy hazudik, mint az imént, Toganovnak. Aztán hirtelen igen komolyra vált az arca s szinte elkeseredett hangon, határozottan mondta:

— Belöltöttek. Maga miatt.

Az asszony nagyot nézett. Nagyra nyitott szemének fényváltozásán meg lehetett figyelni, hogy melyik pillanatban szaladt fel lelkéből az a gondolat: „nini, már ölik egymást!” Ez csak egy kisebb villanás volt, dacból, hiúságból és megdöbbenésből összetéve. Richter mélyen nézte a szemét s erre a villanásra oly érzés vett rajta erőt, mintha meggyuladt volna valami a lelkében. Most már reszkető hangon mondta:

— Mehetett volna a fejembe is. És a szivembe is.

Egy igen kis pillanatra ő volt az ur. A félmártir szembenállott azzal, akiért szenvedett. De ez a pillanat még pillanatnak is rövid volt. Az asszony rögtön fölülkerekedett és fölemlte kissé a fejét. Richter megjúbázkodott. Gyötörte az a tudat, hogy ezzel se tudott imponálni az asszonynak. Eva igen nyugodtan kérdezte:

— És ki volt a másik gyerek?

— Bajtzárt.

— Mi baja történt?

— Semmi.

Farkasszemet néztek. Aztán Eva elkapta róla a tekintetét, s megindult, tovább folytatva útját, miközben ezt mondta:

— Sietek. Szégyeljük magukat.

A mártírt otthagyták a faképnél. A mártírra rásütött a nap s a mártír oly nagyon szégyellete magát, hogy le szeretne volna tépni magáról eslesült karját, amely nem tudta neki megszerezni a komoly vértanuságot. Aztán ő is megfordult és ment, sietett haza, talán nem is tudta volna megmondani, hogy mit érez e pillanatban.

Az asszony pedig ment lefelé, sietve. Már most megérezte ő is, hogy központja lett a falu

életének. Öntudatosan, daccal gondolta ezt el s örült neki. Egészen véletlenül történt, — így gondolta — hogy a Pestről kivert asszony egy királytalan országot talált. Valami gaz véletlen dobta ide valaminek: talán királynak, talán istennek ebbe a madár se járta fészekbe. Nem is volt semmiféle ambíciója; koldusnak jött ide s uralkodóvá választották. Szalmaszékre akart ülni, s az bitoros aranytrónná változott alatta. Ököibe szorította kis kezét s érezte, hogy itt van, a markában van mindenki. Tőle függ minden. Mint amikor szálka furódik az eleven testbe — egy igénytelen, szerény szálka, amely mitsem akar, s amely mégis gyuladást okoz, lázat, gyujt, fájdalmasan nagyra dagasztja a testet. Ő nem tehet róla.

Csenkéékhez ment ő is, mint a doktor, Hivaták őt is, mint a doktort. Talán éppen ugyanaz a eselédány volt mind a kettőjüknél. És jól tudta, hogy a szegény beteg kisasszony miért hivatja. Épp az elebb ment itt az ok, ez a gyalázatos, litélhagyott fráter, ez a másba szerelmes völegény, ez a párbajozó bolond. Kell az ördögnek a szegény Jolán félbolond völegénye — gondolta magában.

Csenke bácsi már a kapuban várta. Erősen meglátott rajta, hogy az utóbbi időben sokat virrasztott. Sápadt volt s nagy karikák tolakodtak a szeme köré.

— Édes jó nagyságos asszony! — kiáltott feléje, amikor meglátta — jöjjön, jöjjön!

Karonfogta, úgy vezette föl a falépesőn, az emeletre.

— Ilyen nagy bajt küldött ránk az isten! — mondta majdnem sirva. — Ki hitte volna, ki hitte volna! Egy ilyen gazember...

És ömlött a szó a szomorú, bőbeszédű jó öreg emberből. Nagyon kijött a sodrából. Minden megváltozott a házában, s ez nagyon egyszerre jött. Megzavarta az ő husz évi nyugalomban ringó lelkét ennyi rossz változás, ennyi baj.

(Folytatása következik.)

egy lány lett a lilomból, hogy párja se égen, se földön nem volt.

Nyakába borult a zöld királynak és azt mondta:

— Te az enyém, én a tied, ásó-kapa se válaszson el bennünket egymástól. Én vagyok a tündérrályné, akit lilom képében választottál. Most elvihetsz magaddal, de az én országomnak is te lettél a királya.

Aztán megvált a nagy lakodalom, éltek, haltak s ha meg nem haltak, most is ének.

KÜLÖNFÉLÉK.

Nappal — éjjel.

Nines nappalom...

Az éjszakát epedve várom:
Boldogát tesz talán az álom,
Tán visszaad ez téged nékem,
Tán úgy leszen, mint egykor, — régen.

Nines éjjelem...

A nappalt félve, várva-várom:
Mít nem hozott a hűtlen álom,
Nappal talán réd találok,
Tán megielem a boldogságot.

Fáy Nándor.

Az első magyar pipa.

A kolozsvári *Ujságban* Falk Richard egy tárcában elmondja egy régi levél alapján, hogyan került Magyarországra az első pipa. A levelet bizonyos Gerei Mátyas református rektor küldötte „kedvelt Ötsöm Jánoshoz” és abban tanácsot ad „Ötsöm kívánása szerint a lélekvétele nehéz voltáról” és azt mája ellen azt ajánlja, hogy „vesse el pépaszerszámaikat”. Aztán elmondja, hogyan került az első pipa hozzánk. Ugyanis Afgán basa követe, Mufta bég tisztelgett Bethlen Gábor erdélyi fejedelemnél és átadta neki ura levelét, amely így hangzott:

Vitéz barátom!

Kedves ajánlódokért köszönetemet küldöm kedvelt hívem, Mufta bég által és egy új, még még nem esmért dolgot küldök neked, amit majd megmagyaráz a fiam, a bég.

Reményelem, e levelem egészségben fog találni, amit kívánok is neked, hogy hiva légy sokáig az én felséges uramnak, a muzulmánok esaszárjának és barátja a te barátodnak Afgán ben Hadzsza basának, Allah virágóza fel életed kerjé!.

Üdvözlő barátod Afgán ben Hadzsza, Fejérvár basája.

Bethlen szépen megküszönte a bégnek szíves fáradozását, aztán vendégeskedés következett a nagy ebédlöben, ahol szépséges neje, Brandenburgi Katalin is jelen volt Erdély kúraitól k rnyezve. A fejedelem bemutatta a bégot s volt nagy vigasság dal, felköszöntö.

Féltékeny körül lehetett az idő, mikor Bethlen Gábor jelt adott, hogy felhozhatják az ajándékot. Mindnyájan feszült várakozással néztek a nagy tölgyes ajtóra, amit egy hajdu nemeskára felnyitott. Két török hozta a szővöbe burkolt dolgot, a harmadik meg egy kis zsákban hozott valami különös szagot.

Letették a hosszú asztal közepére. Mufta lasként bontogatni kezdte a szövetet, végre egy szagadégnyszerű valami állott a csodálkozó előtt. Az agyadégnyszerű szűk nyílású volt, alul egy kis lyukkal, melybe a bég egy hosszuszáru átfurt szálát tett bele.

— Nemes fejedelem, ez, amit magad előtt látsz, egy új dolog. Ugy hívják, hogy: pipa.

Mindnyájan nézegették a drágakövekkel és festményekkel díszített edényt, de nem értették, hogy mire való is az?

— Szép, szép! — mondá Bethlen Gábor — do hát aztán minek jó ez?

— Mindjárt megmondom! — szólott a bég és a kis zsákot bontogatni kezdte. Különféle nagyságu törőt, illatos növényleveleket vett elő és a pipába tömte.

— Lássátok: amit ide esümszözlök, azt úgy hívják, hogy: dohány, folytatta a magyarázást a bég.

Az urak és az asszonyok csak néztek a szokatlan szerszámtól, Mufta bég munkálkodását, de csak nem tudták: minek a pipa s a dohány? Mikor az edény tele volt dohánnyal, Mufta bég méceset kért.

— Nézzetek ide: ha már jó keményen meg van töltve a pipa, akkor ezen a száron szívni kell, vajjon jól szelel-e? Ha igen, akkor most úgy csináljatok, mint én. Elővesztek egy darab pergamentet vagy fadarabkát, meggyújtjátok és a dohány felé tartva, szíjjátok a szárat.

A bámulat általános lett s értelmetlenül néztek a pompásan pófkéelő bégot. Csakhamar köhögésre ingerlő füst töltötte meg a termet s kezdve a fejedelemtől minden ember hol prüszszentelt, hol köhögött. Kalmán diák, a hivatalos „minden jót és egészséget” kívánó, sem tudott szóhoz jutni a nagy prüszszögéstől.

— Közönséges füstölő ez! — mondá Bethlen Gábor — katolikus papoknak való!

— Dehogy, fejedelem, nagy élvezet ez! — válaszolt a bég. — Csináljátok utánam.

A fejedelem megtörölte könyves szemeit és a pipához állott, de alig szivott néhányat, otthagya. Megpróbálták a többi urak is, sőt a fejedelem is szippantani akart, Bethlen Gábornak sikerült őt e lépéstől visszatartani. Nem nagyon izlett a pipa, alig egy negyedóra múlva mindnyájan nagyon rosszul érezték magukat.

Az urak hamarosan kigombolták a mentét, a dolmányt; az asszonyok meg a fűzőktől akarták megszabadítani magukat. Az étkező terem furcsa laiványt nyújtott. Ki erre, ki amarra dűlt, nyöszörögtek és a szolgánép alig győzte a sok vizet. De mind hiában: egy kis idő múlva mindenkit levert a lábáról a füst és a pipa, csak a törökök voltak józanak.

Amint ezt a huszarak megtudták, a kapus vezénylete alatt felrohantak a terembe és megármadták, csunyan elverték a török hadfiakat, Mufta béggel együtt. Csak nagy bajjal tudtak kimenekülni Kolozsvárról.

— En sem tudom, hogy miért küldte éppen énnekem — mondta újból Henriksen Ole. — Azt mondja, hogy meg akarta velem mutatni, hogy dolgozik, hogy nem hanyél. Különbén is vissza akar jönni a városba; nem bírja tovább Thorahusban.

Milde fűtyöl.

— Aha, most értem. Utiköltséget kér, nemde? — kérdezte.

— Az bizonyos. Bizonyos, hogy már nincs elég pénze, nem is kívánhatja az ember, hogy legyen neki — felelt Ole és zsebre tette a kéziratot. — Egyébiránt az a véleményem, hogy csodálatos koiteményt írt. Mondjatok akármit.

— Igen, igen! kedves barátom, tégy nekem egy kis szíveséget s ne beszélj a költsészetről — szakítja félbe Milde. De aztán észrevette, hogy egy kissé udvariatlan volt a szózatésai éppen most, mikor ágota is jelen volt, hozzátette:

— Csak azt gondoltam, hogy... nemde unalmas, ha az ember egyebet sem hall, mint egyre a költsészet dícsőítését, aztán megint a költsészet? Beszélhetne az ember olykor a heringhalászátról, vagy a vasuti politikáról... Hisz igaz, Tidemand, te egy egész halom rozst vásároltál?

Tidemand felpillantott s mosolygott. Hogy igen, megpróbálkozott valamivel, nem tagadja. Most csak attól függ minden, hogy miképpen állanak a dolgok a cárnál, hogy vajjon jó lesz az aratás, persze ez esetben nincsenek valami pompás kilátásai. Ha Oroszországban még esnek az eső, úgy...

— Esik, — mondta a hírlapíró, — sok helyen elég eső esett. Legalább az angol újságok szerint... Már eladott belőle, a rozsból?

Hogy elad, ha megadják az árát. Hiszen azért vette, hogy eladja.

Milde Paulsberg mellé ült s vele suttogott. Öjen prózai koiteménye mégis nyugtalanította; látta, hogy ennek az embernek vannak egy-nemely tehetségei, ennek az embernek, aki szintén pályázik, Hogy mit szölsz hozzá Paulsberg?

Bethlen Gábor aztán megparancsolta, hogy előbe ne hozzák a pipát többé, hanem a hajdu vigyék a régiségek közé. Hanem itt-ott mégis rákaptak a pipázásra, így a délvídeken. Amikor ez tudomásra jutott, szigorú rendeletet adott ki, hogy senki se „keménykedjék”, mivel az, ki rajta kaptatik, kalodára, sőt áristomra ítélteik.

— Tudós professzor Hatvani könyve. A debreceni főiskola könyvtára, mint a *Debreceni Ujság* írja, megszerezte most azt a régi latin könyvet, amelyből valaha Hatvani István, az ördögös híri professzor tanította a fizikát a debreceni kollégiumban. A hatalmas, bőrbé kötött könyv 743 lapján a hollandi nyomásu betűk ma is olyan könnyen olvashatók, mintha mostanában nyomták volna. Ezt a művet Van Mussehebroek Péter Leydában adta ki 1748-ban. Hatvani István a könyv első lapjára sajátkezűleg magyarul a következő sorokat jegyezte: „Vettem Hágában Luchenius fia cégtől a megjelenés évében március hónapban egy körmöci aranyért.” Tudvalevőleg Hatvani volt az első magyar fizikatanár. Nemcsak elméletileg tanított, hanem előadás közben kísérletezett is. Tudvalevő az is, hogy e kísérletezések miatt terjedt el az ördögös híre és szentül hitték felőle többek között azt is, hogy a török szultán ebédét Konstantinápolyból Debrecenbe tudta varázsolni, a csunya asszonyi fejeket pedig szép fejekkel tudta elcseregetni. A régi debreceniek borzadva néztek a tudós professzor után, amikor a titokzatos vastag könyvvel a hóna alatt a kollégium felé igyekezett.

— Guerin fegyverei árverésen. A Fort-Chabrol lefoglalt tárgyainak elárverezése megtörtént. Az árverési terem tele volt Guerin lelkes bámuloival, akik dühösen árverezték egymásra a sok llim-lomot és legértéktelebb tárgyakat óriási összegekkel fizették meg. Így például egy szabályát, amely testvérek között is megért vagy öt frankot, 108 frankért vették meg. Igaz, hogy ezzel a fegyverrel hadonázott naponként Guerin erődítvényének ablakából. A nemzetiszínű zászlók, amelyek csak papirgyártásra voltak valamiképp használhatóak, 30—40 frankért kelték el. Egy kötélletra, amelyen állítólag több antisemita kiszökött a várból, 63 frankért, egy ölmös bot 135 frankért, egy kis zsák kávé 10 frankért kelt el.

— Marcel Habert perköltséget. A minap mutatták be Marcel Habert úresen hagyott lakásában a Haute-Cour perköltségeitől szóló számlát. A számla végösszege nem kevesebb, mint 27251.85 frankra rug. Több havi vizsgálati fogság, öt évi száműzetés, huszonegyezer frank perköltség, ennyibe került egy kis összeesküvés.

ÚJ FÖLD

Írta: KNUT HAMSUN

41)

— Hallja-e kedves Milde, miért nem szereti maga azt az Öjont? mondta Hanka asszony. Régi emlékek. Hát mi van ezen, amit nem lehet megérteni? Én azt hiszem, hogy nagyon kedves és nagyon hangulatos dolog ez; én átéreztem az egészét és nem szeretném, ha valaki szétrombolná a hangulataimat. Azután Ágota felé fordult és azt kérdezte:

— Ugy-e hogy szép volt?

— Kedves Hanka asszony! — kiáltott Milde.

— Hát csakugyan azt hiszi ön, hogy én nem szeretem Öjont? Hiszen szívőből kívánom, hogy elnyerje az ösztöndíjat! De ezt az átkozott új irányt nem tudom megérteni. Régi emlékek? No jó, hát régi emlékek, de hol a pointje a dolognak? Annyi szent, hogy Jehova sohasem volt még nála; arra mérget iszom. Ezt úgy fundálták meg nála. Aztán meg azt sem értem, hogy miért választotta éppen az igazságot, mikor éppen úgy választhatta volna a szerelmet is, meg a szépséget is. En mind a hármát választottam volna. A pointje?

— Nem, hogy az éppen a sajátóság, hogy ne is legyen pointje. — felelt Henriksen Ole. — Öjont maga is azt írja a levelében, hogy a hangjával kell hatni a dolognak.

— Ja úgy... Nem, ez az ember mindig egyforma marad, akárhova teszük is. Még a hegyi levegőn is olyan marad, mint itt s ha szabaddá igy kifejeztem magamat, a kecsketej, az erdei levegő és a parasztlányok sem tesznek rá valami mélyebb hatást... Hanem azt még mindig nem tudom megérteni, hogy miért küldte ezt a kéziratot éppen te neked. Ha azonban sértésnek veszed ezt a kérdést, akkor...

— Nagyon jól tudod, hogy ilyen kérdésekben nem szívesen nyilatkozom — felelt Paulsberg. Különbén elárulhatok annyit, hogy tettem lépéseket az ő érdekében s felhívtam rá az illetékes körök figyelmét.

— Természetes, természetes, nem is ezért... Igen, holnap bezárják a kiállítást; sietni kell, be kell fejezni a képedet. Ráérsz holnap?

Paulsberg bólintott. Aztán az asztalon keresztül hajolva kocintott a hírlapíróval s megszakitotta a beszélgetést.

Irgens jó kedve is szerte foszlott, mert senki sem beszélt az ő könyvéről. Mi lett volna pedig fontosabb e pillanatban, mint a könyv? Az Öjont boldonságait eléggé ismerték már; Irgens a válát vonogatta. Paulsberg egy szóval sem mondta, hogy meg van elégedve a könyvvel; talán azt gondolja, hogy majd külön kérdőköszkődik valaki; ahhoz nagyon is büszke volt Irgens; elvégre is Paulsberg véleménye nélkül is megél az ember. Irgens felállt.

— Ön menni akar Irgens? kérdezte Hanka asszony.

Irgens hozzálépett, jó éjt kívánt neki is, Ágotának is, elmentében a többiek felé is bólintott, s elhagyta a vendéglőt.

Alig tett egy-két lépést, mikor a nevént szölitotta valaki. Hanka asszony futott utána; a vendéglőben hagyta a felöltőjét és kalapját, s azért sietett, hogy jó éjszakát kívánjon. Láttam volt ez kedves dolog tőle? Nevetett és nagyon boldognak látszott.

— Szinte nem is láttalak azóta, hogy a könyved megjelent. Oh, minden szavad gyönyör volt nekem! — mondta és összecepta a kezét. Aztán belenyúlt a zsebébe, s Irgens észre sem vette, hogy egy levélborítékot eszutatott bele. Oh Hanka mindig kedves volt, szeretetre méltó, s csak javát akarta Irgensnek.

— Csakugyan. Azok a versek, azok a versek! — mondta újra meg újra.

(Folytatása következik.)

— **A dohány érzékenysége.** Az, hogy a dohány csak napos földeken terem, arra a következtetésre vezetett, hogy Kubában és más híres dohánytermelő vidékeken azért terem, mert ott a nap a legkedvezőbbben hat. Az újabb vizsgálatok szerint úgy látszik azonban, hogy a talaj minőségének is sokkal nagyobb jelentősége volna a dohányra nézve, mint azelőtt hitték. Megtrágyázták a talajt, amelyen a dohány termelt, klórtartalmú anyagokkal, s amikor az ott termelt dohányt kémiaiilag megvizsgálták, nagy mennyiségű klórt találtak benne, tulajdonán klórmész és klórnatrám, vagy konyhasó alakjában és nem látszik, mintha ezzel a dohány jóssága nagyobb lett volna! Minél több klór volt a földben, annál több klór jutott a dohányba is. Szóval a dohány nagyon érzékeny növény, amelynek összetételét, tehát a füstölését az izét is a természet nagy mértékben befolyásolja a talaj útján.

— **A tizenkilencedik.** Egy kis osztrák vasuti állomásra a napokban egy fiatal asszonyka érkezett alig kétéves gyermekével. A vasutról leszállva, a közeli koresmába ment, ahol letette gyermekét s kérte a pinécérőt, hogy néhány percig vigyázzon rá, amíg ő visszajön. A pinécérő mitsem sejtve válikozott az őrzésre; az asszonyka azonban viszarohant az állomásra s az éppen induló vonatra fűszallt. Mikor már a koresmában nem győzték várni, keresték mindenfelé s ekkor kiszűt, hogy az asszony megszökött. A gyermek rubájában talált papírszelet azonban mindent megmagyarázott. Így szólt az irás:

Nektek ajándékozom a gyermeket; szegény vagyok, nem tarthatom; neveljétek föl. A gyermek neve *L. Hedvig Johanna*.

A koresmárosné, aki tizennyolc élő gyermek anyja, erre így szólt:

— Ha tizennyolcát fel tudtam nevelni, majd elbirom valahogy a tizenkilencediket is.

És a kis ártatlant be is fogadta nem éppen kisszámú családjába.

— **A gyöngé nem Eldorádója.** Az orosz *Besju-kovszina* kormányzóságot lehetne így nevezni. Háromszor annyi volt az asszony, mint a férfi. Minden nyilvános hivatal asszonyok kezében van. Egy-egy városkának 12.000 lakosa is van, akiket a polgármesternő igazgat. Mellette működik a női tanács. De még a rendőrség, posta, igazságügy, sőt még a pénzügyek is gyöngéd női vállakon nyugsznak. Legkülönösebb azonban, hogy a tűzoltással is a nők foglalkoznak s a téren kiváló sikereket értek már el.

KÖZGAZDASÁG.

Sáborsky ur Canossája.

Budapest, március 22.

Van abban bőven komikum, ami *Sáborsky* igazgatóval és a marhavásárpenztár egyéb vezérférfiival esett meg. Ezek az urak ugyanis a marhavásárpenztárnak Szerbiából való kitiltása után több önérettel mint jogosultsággal egy meglehetősen fennhangon tartott nyilatkozatot tettek közzé. Ez volt az a por, amelyet a közönség szemébe kellett szórni. A nyilatkozat mögött pedig, több családfantasiággal mint előrelátással elindultak az urak Belgrádba, Canossába. Vittek magukkal őszinte megbánást is mint Henrik császár annak idején. A két Canossa között azonban elmullott egynéhány esztendő. *Sáborsky* ur, oldalán a kiváló csatlósokkal eredmény nélkül tért vissza. A szerb kereskedelmi miniszter nem alkudozott velük, nem vonta vissza kitiltó rendeletét, mert nem is fogadta őket.

Ha akarnók, hát a vásárpenztár igazgatásának a képét rajzolhatjuk meg az igazgatóságunk ebből a fent vázolt eljárásából. Mert ezek az urak azt hiszik, hogy mindenütt olyan könnyelműen törődnek velük mint a fővárosnál és hogy a szabálytalanságok nagy özöne felett éppen úgy szemet hunynak majd Belgrádban mint az abderai tanácsban. Most ime ők maguk is konstatálhatták, hogy talán még sem egészen korrekt volt a vásárpenztár működése, ha *Sáborsky* urnak és csatlósainak a szerb miniszter még ajtó sem nyit. Ők azt hitték, hogy az az ajtó van annyira nyitott mint amennyire csukott a fővárosi tanács szeme. Az lehet, hogy a tanács szemé: *Sáborsky* ur hunyja be, amikor neki tetszik, de a szerb miniszter akkor nyit ajtót, ha ő maga akarja. És most oka volt, hogy ne akarja.

A főváros tegnap panaszos beadványt kapott, amely után végre talán nyilatkozni fog a bícs tanács is. Nem szívesen teszi, tudunk. Mert az érdek-

nek sok apró szála fűzi a vásárpenztárhoz. És azért is, mert a vásárpenztár mai formájában teljesen elhibázott, fölösleges, sőt káros intézmény.

A magánbizományosok jogos panaszaikat tartalmazza a beadvány. Jogtalan brutalitás és ellenkezik a kereskedői tisztességgel, hogy a vásárpenztár bizományi üzletet folytat. Konkurrál tehát a magánbizományosokkal, akikkel szemben megvan az előnye, hogy a magánbizományosok aközvetítetladsokra vonatkozó kötelegyeket az eladó nevével együtt be kötelesek szolgáltatni a vásárpenztárnak, amely tehát ilyenformán üzleti titkokat tud meg. Természetes, hogy mint konkurráló cég, felhasználja ezt az alkalmat arra, hogy a saját nyereségét szaporítsa. Ez ellen nem is lehet kifogása senkinek, de hogy a magánbizományosok kötelesek az adatokat beszolgáltatni, az nemcsak a tanács korlátolt gondolkodásmódját, hanem a vásárpenztár üzleti szomermetlenségét is jellemzi. Itt az ideje a tisztességtelen verseny ellen való törvénynek.

A hajtó és bélyegzési jog beszüntetését is kéri a magánbizonyosok. Mert képzelhető hogy a konkurrens vállalat hajtói hogy kezelik a marhákat. A magánbizományosok le is mondanak arról a jogukról, hogy a vásárpenztár hajtóit használják. Keserves és csunya tapasztalataik vannak ezen a téren. De töröljék el a hajtó-díj kötelező fizetését is. Azután meg a vásárpenztár bajtőinak a hanyag eljárása miatt gyakorta van angyali káruk, amelyeknek a megértését természetesen hiába kérik a vásárpenztártól. És a hajtó minden munkáját külön kell megfizetni.

A sok díj és illeték mellé legutóbb a *kirakási* illeték is járult. Ez is jogtalan, mint az illetékek java része. Mert ez az illeték már egyszer benne van az egész napra fizetett hajtásdíjban. Az első nap után pedig csak a takarmányozás a hajtók munkája és ezért is fizetnek díjat. Ez pedig szintén jó magas. A bizományosok helytelenek és ésszerűtlennek mondják a szerződésnek azt a pontját, amely megköveteli, hogy a vásárpenztár még a bizományába nem tartozó állatokat is, megérkezésük után átvegye és azokra az elszállításig felügyeljen. Ezt okvetlenül törölje el. Követeli továbbá, hogy a marhaleveleket, amelyek közokiratok, a vásárpenztár, amely ezt a kötelezést kényelmi szempontokból nem teljesíti, újra készítsen be vegye. Végül arra kéri a főváros tanácsát, hogy a szerződést, amely eddig is már elég karnak volt az okozója, ne újítsák meg.

Ime néhány panasz a sok közül. Helybenhagyják és megerősítik a mi felszólásunkat. És utra megköveteljük, hogy ezt a gazdasági szempontból káros intézményt a szerződés lejáratával töröljék el. Így nem lehet gazdasági politikát ésszerűen folytatni. Ez a forma a fővárosé, rávall egészen. De reméljük, hogy a magánbizományosok panasza megváltoztatja ezt a mindenképpen okatlan helyzetet.

Sáborsky ur visszajött Canossából. Reméljük, hogy csatlósával mieelőbb ismét tavozni fog onnan, ahol most van. Végre. Hogy hova, azzal ők törődjenek. Talán másutt jó helyen lesznek.

Belgrád, március 24.

Budapestről ideérkezett távirat jeleníti, hogy ott a vásárpenztár ügyében kiküldött vizsgáló bizottság munkálkodását befejezte. A vizsgálat relatív eredményre vezetett, mert a bizottságnak csupán a vásárpenztár könyvei állottak rendelkezésre. A könyvekből pedig a vásárpenztár üzlelmei konstatálhatók nem voltak. A szerb kormány, amely készséggel mozdította volna elő a békés kibontakozást, az elője terjesztett újabb és súlyos adatok alapján, a vásárpenztár küldöttivel a tárgyalást megszakította és sajnálattal közli, hogy a vásárpenztár kitiltására vonatkozó rendeletét fenntartja s annak végrehajtásán szigorúan örökdi.

Hetiszemle.

Budapest, március 24.

Gabonaüzlet. (Goldmann és Engel cég jelentése a *Budapesti Napló* számára.) Az időjárás a hét elején még borús és esős volt, mi mellett a hőmérőskéklet alacsony maradt. Később az idő ugyan enyhébb lón és az égbolgot is kiderült, az éjjelek azonban továbbra is hűvösek voltak. A hét végével ismét bőségesebb csapadék állott be bavazás alakjában, mely csak annyiban volt talán hátrányos, hogy a tavaszi munkálatok folytatását rövid időre megakasztja. Az őszi vetések felől nem érkezik — szerencsére — panasz. A vizállás alig változott.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg csendes hangulatot és mérsékelt forgalmat jelentenek. A kontinentális tőzsdéken az irányzat inkább tartott,

míg a tengerentúli piacok nyugodtak. A fogyasztás egyébként majd mindenütt tartózkodó. Amerikában realizációk nyomozástól hatottak és az árak habár mérsékeltek, de allandó eszkökkenését eredményezték, jóllehet az időjárás nem volt kielégítő és a latható buzakészlet is a Bradstreets jelentése szerint a múlt héthez viszonyítva 1.528.000 bush. kisebb. Az árak 1/4 c. eszkökentek. Angliában áralmivel jobb volt a fogyasztási kereslet, magasabb árak azonban csak rehezzen voltak elérhetőek. A francia piacok hangulatára továbbra is az időjárás befolyása mérvadó. Az irányzat tartósnan kedvező maradt, az elért árelőny azonban csak jelentéktelen. A többi kontinentális piacokon a forgalom csak gyenge maradt és az árak nagyjából változatlanok.

Nálunk a kereslet kenyérmagvak iránt csak mérsékelt volt, mi mellett az árak mérsékeltlen eszkökentek. Takarmánycikknek ennek ellenében tartottak maradtak.

Az üzlet részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza kellemes irányzatban indult. A malmok je keresletet tanusítottak és habár a kínálat is elég bő maradt, teljes árak voltak elérhetőek. A határidősias ellanyhulásával azonban a malmok kereslete is meg szűnt, az irányzat csendesre fordult és árutalajdonosok mérsékelt engedményekre voltak kényszerülve habár egyes malmok később is nagyobb beszerzése ket eszközöltek. A határidősias utóbb ismét javult lett, ez azonban hatást gyakorolni alig volt képes és egy futó emelkedés után az üzlet így továbbra is csendes maradt. A múlt héthez viszonyítva merkant til buzak 7 1/2—10 fillérrel olcsóbbak és csupán finom minőségű áru — mely azonban csak szörványosok kerül a piacra — maradt ártartó. Az e heti összfor galmat 150,000 métermázsára tesztjük, a hetihozatal 98,000 métermázsára ruz.

Rozs kellemes irányzatot követett. A kínála mérsékelt maradt, míg a kereslet úgy az export, miu a fogyasztás részéről — mely főleg finom áru irán tanusított jó érdeklődést — elég élénkben alakult. A múlt héthez viszonyítva teljes árak voltak elérhetőek melyek minőség szerint 6.——6.40 korona között; váltakoznak helyben és helybeli paritásra. Finom urasági áru néhány fillérrel emke meg jegyzéseken fe lül is ért el. Nyíri szarmazásokban csak mérsékelt volt a forgalom és Nagy-Károly paritásában 5.60—5.65, Debreceen paritásában 5.80 koronáig fizettek (Minden 50 kg.-ként).

Arpa (takarm. és hánt. célokra) gyengén vol forgalomban. A vételeen gyarosok részben hízalót vettek részt és kedvező hangulat mellett szilardat tartott árakat fizettek. Minőség szerint 5.50—5.80 koronáig jegyzünk helyben. Jó közminőségű sör arpa kisebb mennyiségben budapesti paritásra 6.——6.50 koronáig adatolt el. (Minden 50 kg.-ként.)

Zab úgy vasuti- mint határáruban elég bőven van a piacon, míg a kereslet allandóan csak gyenge maradt. Finom minőségű áru azonban csak keves kerül a piacra. Csendes irányzatban az árak alig változtak és szín és tisztaság szerint merkantil 5.——5.20, finom minőségűekért 5.60 kor.-ig jegyzünk 50 kg.-ként helyben átvéve.

Tengeri prompt áruban állomásokon átvéve csak gyengén van kínálat és elszállítás célokra jó keres letre talált. Helyáruban a hozatal bővebb volt, és azonban részben előre eladott, részben eladatlan szerb aruból állott, melyet elvámoltan május tengeri kötések ellenében „sman” szeszgyarosok vettek át. Az árak a múlt héthez viszonyítva 5—10 fillérrel magasabbnak és helybeli paritásra 5.30, Kőbányan 5.45 kor.-ig fizettek. A hét végével az irányzat ném illeg csendesebbre fordult. (Minden 50 kg.-ként.)

Olajmagvak: Káposztarepében effektív áru e héten nem volt forgalomban és 13.— koronáig terjedő árjegyzésünk csak névleges. Káposztarepce augusztusra élénkebb forgalom mellett, a repcevetés felől beérkező kedvezőtlen hírek és külföldi rohamosan emelkedő olajjegyzések folytán, szilard irányzatú volt és 12.75—13.— korona között változott. Ma 13.—13.05 koronáig jegyzünk. A mellesleikkekben jelentéktelen a forgalom; vadrepce 5.50—6.50 korona, gomborka 10.50—11.50 korona, lenmag 13.—14.— koronáig ér el helyben.

Hűvelyesek: Babban e héten csak gyenge volt az érdeklődés, az árak azonban változatlanok. Törpebab Gyöngyösön 8.75 korona, Felsőgyánán 8.75, gömbbőgyű Mohács 7.40, Zombor-Baján 7.40, Nagyváradon 6.75, Marosvásárhelyen 5.10, Barnabab Kaloocsan 7.20, tarkabab Nagy-Károlyon 4.75. Kendermag helyben 10.50—11.— koronáig jegyez. Bükkyön 6.—6.50 korona, Muharmag 6.75—7.25 koronáig jegyez helybeli paritásra, minden 50 kg.-ként.

A határidősiason most már határozottan meg látszik, hogy szállási hónap van küszöbön, mivel a fedezések az eddigieknél szabadulabbak, nagyon meg néhezítette azonban a szabadulni-kívánók helyzeit az áru-, vagy jobban mondva a schlusstuladonosok magatartása, kik különböző okokra való tekintettel — amely okok közt az időjárásnak nem megvetendő szerep jutott — magukra nevezé cseiszerüben találtak kötelegket megartani s így keves is volt a kínálat, minek következtében sok fedezni kívánó maradt kielégítetlenül. A hét vége felé a külföldi áru y mok nyomast gyakoroltak piacunkra, minek következtében áraknak, mondhatni megállás nélkül, folytonosan es tek. Később némi javulás állott be, de a par nap előtti árak nívaujag az árak nem tudtak emelkedni.

A heti üzlet részletei a következők:
Buza áprilisra 7 K. 57 f., 7 K. 61 f., 7 K. 58 f., 7 K. 45 f., 7 K. 53 f., árfolyamok után 7 K. 52—53 f. járult.
Buza októberre 7 K. 80 f., 7 K. 84 f., 7 K. 81 f.

7 K. 69 f., 7 K. 75 f., 7 K. 72 f., árfolyamok után 7 K. 72-73 f. zárul.
Rozs áprilisra 6 K. 39 f., 6 K. 41 f., 6 K. 38 f., 6 K. 30 f., 6 K. 36 f., 6 K. 34 f., árfolyamok után 6 K. 35-36 f. zárul.
Rozs októberre 6 K. 64 f., 6 K. 67 f., 6 K. 63 f., 6 K. 52 f., 6 K. 58 f. árfolyamok után 6 K. 57-58 f. zárul.
Tengeri májusra 5 K. 31 f., 5 K. 37 f., 5 K. 28 f., 5 K. 35 f., 5 K. 32 f., árfolyamok után 5 K. 31-32 f. zárul.
Répcé júliusra 9-10 fillér.
Zab áprilisra 4 K. 98 f., 4 K. 90 f., 4 K. 94 f., 4 K. 92 f., 4 K. 94 f. árfolyamok után 4.93-4.94 f. zárul.

Káposztarepce augusztusra a hideg idő következtében 11 K. 85 f. indult, azonban mindjárt 11 K. 70 fillérre esett, bécsi vételek következtében élénk forgalom mellett 13.10-13.05 fillérig, emelkedett, és 12.90-13.-filléren zárul.

Kávé. (Földi István kávénagykereskedő heti-jelentése a Budapesti Napló részére.) Az üzletmenet meglehetősen élénkséget mutatott. Német és porosz kereskedők tetek nagyobb bevásárlásokat, s miután a február hónap beérkezett és most hantolás alatt levő árak tippei sikerültek, ezekből nagyobb eladások történtek. A vidékről főleg Magyarország déli, és erdélyrezi megyéiből sok panaszt hallunk, hogy egy pár faj-kavét feltűnő olcsón ajánlanak. Figyelmeztetjük és emlékeztetjük hozzák kereskedőinknek a „Berenice” szomorú esetét, melyen a pestis-vész volt, s rakomány tulajomó része kávéból állott, melyet a deficienciális valamint a különféle helyeken való raktározás, élvezhetetlenné tett, s így árut ajánlottak a rendes áron alul 20 forintra olcsónak. Kérjük, míg ezen áru el nem kallódik szükségleteket megbízható helyen szerezzék be. Árak: Santos sup. 60 frt. Good Average 50 frt. Guatemala 100-125 forint. Tranzito Triest.

Ipar és kereskedelem.

A Budapesti Közüti Vasúttársaság ma tette közzé az 1899-ik üzletéről szóló mérlegét, amely ugy egész konstrukciójánál, mint egyes adatainál fogva a legnagyobb és legörvendetesebb feltűnést fogja kelteni. A Közüti Vasúttársaság a hálózat átalakítását minden zökkenés nélkül valószínűsít bravúrral vitte keresztül, úgy hogy ma olyan módon és olyan eszközökkel szolgálja a főváros forgalmát, hogy Budapest ebben a tekintetben irigylet metropolisza egész Európának. A mérleg már első tekintetre is két szempontot domborít ki. Első a társaság óriási anyagi ereje, amely a közüti vasút műszaki és közforgalmi tökéletességét biztosító alapokban jelentkezik. Ez alapok 33 millió koronát tesznek. Kétszeresét teszi ez összegnek a társaság pénz-és értékpapírjavogánya, amely a vállalatot magasrendű pénzügyi politika folytatására képesíti és hatalmas faktorra avatja nemcsak a helyi közlekedés ellátása terén, de általában a magyar pénzügyben is. És mindaz a nagy erő, amellyel a Közüti Vasúttársaság rendelkezik, természetesen nemcsak a társaság részvényeinek ad nagy belső tartalmat, hanem biztosítja az osztalék feltétlen stabilitását is, mert túlmenve a főváros emelkedésével arányos gyarapodásán, olyan pénzügyi tranzakciókra képesít, amelyek a részvények szakadatlan fokozódó gyümölcsözőségeit garantálják. A körültekintés, a nagystílusú munka, az invenció, a fővárosi forgalmi érdekeinek kitűnő kiszolgálása, a társaság erőinek öntudatos vezetéssel való impozáns gyarapodása és egyezőlvén mind az a pozitív siker, amely ebben a mérlegben feltűnik, bizonyítékai annak a kitűnő, minden tekintetben mintaszzerű igazgatásnak, amely a Közüti Vasúttársaság vezetőinek megszerezte nemcsak a mérvadó tényezők és a hazai közvélemény bizalmát, hanem a külföld teljes elismerését is. A mérleg adatai ezek:

Főmérleg 1899. december 31-én. Vagyon: Közüti vasúti vonalak és villamos berendezés 29,189,738-90 K. Villamos átalakítás előtti beruházás 5,043,309-96 K. Előmondatok és új tervezések 49,971-98 K. Készletek 818,001- K. Követelések 2,825,322-78 K. Pénztár, értékpapírok és társasági alapok ingatlanai u. m. Pénztár, pénzbetétek és függő kamatok 20,121,306-62 K. Értékpapírok 40,153,363-24 Korona. Ingatlanok 3,859,031-54 K. Összesen 64,133,701-40 K. A vagyonnak főösszege 101,560,045 52 K.

Teljesítés: Részvénytőke 40,477,800- K. Kötvénytőke 18,000,000- K. Ferenc József híd vasút törlesztendő tőkéje 415,769-48 K. Társasági alapok: Alapszabályszerű tartalékalap 970,132-28 K. Rendkívüli tartalékalap 63,787-32 K. Leirási tartalék 951,897-70 K. Külön tartalék 30,723,695-90 K. Nyugdíj- és segélyalapok 779,452-32 K. A társasági alapok összege 33,488,965-52 K. Tartozások 4,954,824-60 K. Nyereség 4,222,685-92 K. Összesen 101,560,045 52 Korona.

Az üzleti számszámla a következők: Bevételek. Számlált bevételek 6,476,750-94 K. Különféle bevételek: Kamatok 1,375,766-76 K. Haszonbérék 69,997-76 K. Vegyes bevételek 80,119-34 K. A budapesti helyi- és vidéki vasutak és a Budapest-Upest-Rakospalotai vasút címleteinek hozadéka 297,608- K. A Ferenc József hídalatti vasút címleteinek hozadéka 62,919-50 K. Összesen 8,363,162-30 K. hozzáadva az 1898 évi nyereségyenmaradványt 730,466-20 K., a bevételek főösszege 9,143,628-50 K. **Kiadások.** Üzemi kiadások 8,037,591-92 Korona. **A székesfőváros részesedése**

243,372-56 K. Kötvénykamatok 700,608- K. Adók és illetékek 588,390-10 K. Tőketörlesztés (részvényekért) 188,800- K. Kötvényekért 138,180- K. 326,980- K. Leirás 9,600- K. A nyugdíjalap járulék 14,400- K. Összesen 4,920,942-58 K. Nyereség 4,222,685-92 K. Főösszeg 9,143,628-50 K.

Az igazgatóság a közgyűlésnek indítványozni fogja, hogy a tiszta nyeresémből, az alapszabályszerű nyereségyenmaradvány levonása után 3,143,070- K. Osztalékra (részvényenként 30,- korona, élvezi) egyenként 20,- (korona) fordítassék és a fennmaradó 815,215-92 K. mint nyereségyenmaradvány új számlára előre vitessék.

Vezérigazgató választás. Ma délután 4 órakor **Hódossy Imre** elnökle alatt rendkívüli közgyűlést tartott az Országos Központi Takarékpénztár Részvénytársaság. A közgyűlés egyetlen tárgya a megüresedett vezérigazgatói állás betöltése volt. A megjelent részvényesek **Schmidt József** volt kereskedelmiügyi államtitkár egyhangulag vezérigazgatóvá választották.

A Magyar Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaság ma délelőtt tartotta IX. évi rendes közgyűlést gróf **Tisza István** elnöklete alatt.

Jelen volt a közgyűlésen 73 részvényes 33,137 darab részvény képviselődött 737 szavazattal. A tőrvényi alakszerűség elintézése után előterjesztett igazgatósági jelentés kiemelt, hogy az intézet az általános gazdasági helyzet s a pénzügyi viszonyainak alakulásával szemben, az ipari vállalkozás terén új alapításokkal szemben a lefolyt évben is várakozó állápontra helyezkedett, s főfigyelmét korábban létesített vállalatának fejlesztésére fordította. És bár ennek következtében a konzervatív ügyleteknél elért nyereségyen az előző évekhez viszonyítva csökkenést mutat, másrészt a folyó banküzlet terén kifejtett fokozottabb tevékenység által elért végeredmény az előző évinél meg valamivel kedvezőbb volt.

A bank kereszttulajta a Magyar Aszfalt Részvénytársaság tőkefelelőtlését s az ennél a műveletnél elért nyereségyent a mérlegben elszámolták.

Üzletbarátaival társulva kereszttulajta a zalathnai kénkovand ipar részvénytársaság által kibocsátott 6%-os elsőbbségi kötvények elhelyezését és jelenti, hogy ezen vállalat a lefolyt üzletét már emelkedett nyereséggel zárta.

A boszniai-hercegovinai szab. orsz. baak részvénytársaság a mérlegben elszámoltatott.

Mérsékelt részesedést vállalt a Wiener Bankverein részvénytársaságban, továbbá az egyesült villamosági részvénytársaság részvényeinek átvételére létesített szindikátusban s a bolgár kormány 5%-os egyesített jelzálogos aranykölcsönének szindikátusában.

Üzletbarátai társaságában résztvett a gróf Adorján-féle vasműveknek és az Unió es. k. szab. vas-és bádogyár részvényeinek, továbbá a Hernád-völgyi Vasipar Részvénytársaság oszákann összes részvényeinek a Rimamurányi Vasmű Részvénytársaság részére történő megvételére ügyletében, ugyazintén a Rimamurányi Vasmű Részvénytársaság új részvényeinek átvételében.

Közreműködött továbbá azon hiteltranzakcióban, mely a Haas és Deusch cég aktíváinak átvételére alakult „Egyesült Építő-és Ipar-Részvénytársaság”-gal létesült.

A romániai petroleum-üzlet a lefolyt évben lényegesen fellendült s az általános kedvező konjunkturát tekintve, amely a petroleum-világpiacra érvényesül, az ennek az üzletnek a jövőbeli alakulására való kilátások is a legkedvezőbbek, úgy hogy a vállalat részvényeire nyújtott lombard-előleg ellenében az intézet által szerzett opcióit, miként eddig, úgy ezentul is van oka igen értékesnek tekinteni.

Ennek a vállalatnak eddig elért jutaléknyeresémből sem korábban, sem a jelen mérlegben még semmi sem került elszámolásra.

A magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankja üzletmenete a lefolyt év kedvezőtlen viszonyai ellenére kiragadó volt. A kibocsátmányok az év zártáig körülé 662 millió koronát tevő állománya ismét haladást jelez az intézet továbbfejlesztésének utján.

A Budapest székesfőváros 4 %-os kölcsönének műveletét meg nem fejezték be, a fővárosnak nyújtott 12 millió korona előleghez részesedése aránya szerint az intézet is hozzájárult.

Átterve a folyó banküzletre, az igazgatósági jelentés kiemelt, hogy a váltószámítás évi összforgalma az előző évit tizenhat millió koronával meghaladja.

A főkek a lefolyt évben is kielégítő eredménnyel működtek.

A folyó banküzletről következő adatok tájékoztatók:
 Leszámlított váltók főösszege 98,358,000 K.
 Értékpapírokra nyújtott előlegek forgalma 82,434,000 K.
 Takarékbetét- és pénztárjegyek forgalma 46,880,000 K.
 Folyószámla forgalom 1,240,968,000 K.
 Pénztári-forgalom 616,594,000 K.
 Az elmúlt év tiszta-nyeresége, beleszámítva az 1898. évről áthozott 256,614-20 koronát: 1,812,718-42 koronára rög, s a részvénytőke 9,06%-ának felel meg.
 A közgyűlés a jelentést tudomásul vette, a felmentéseket megadta, s elhatározta, hogy 1,200,000 korona fordítassék 6%-os levő osztalékra, 63,132-50 korona jutalekokra, 200,000 korona a tartalékalap javadalmazására, 12,000 korona a banképület értékéből eszközrendező leírásra, 67,400 korona a nyugdíjalapra és 280,155-92 korona átvitelre új számlára.

A tartalékalap ez idei javadalmazással 1,900,000 koronára, vagyis a részvénytőke 9-5%-ára emelkedik.

Ezután az igazgató-tanács s az igazgatóság tagjait választották meg név szerint: gróf **Tisza István** elnök, **Bauer Mór** alelnök, **Béthy László**, dr. **Brancsik Alfonz**, lovag **Lederer Sándor**, **Ludács Béla**, báró **Rosner Ervin**, dr. **Siemens György**, **Strasser Sándor**, gróf **Szechenyi Imre**, **Wolfer Tivadár** és új tagként gróf **Károlyi Imre**.

Az igazgatóság tagjainak az eddigi igazgatósági tagok **Pósch Gyula** és **Schwarz Félix**, és új tagnak **Szécsi Pál** választották meg.

A felügyelő-bizottságba újból megválasztották **Kubinyi Géza**, **Kuranda Félix**, **Leitner Zsigmond**, idősb gróf **Ráday Gedeon** és **Ullmann Emil**.

Végül a közgyűlés elhatározta, hogy alkalmazottai nyugdíjintézményét ez évben életbetelepi, e végből az eddig alkotott és 200,000 koronát tevő nyugdíjalapot mint alapítványt a nyugdíjintézet rendelkezésére bocsátja, ugyanezt évi 15,000 korona állandó javadalmazással gyarapítja, s az igazgatóságra által az igazgató-tanács hozzájárulásával előterjesztett nyugdíjzabályzatot változtatlanul elfogadja.

A közgyűlés után megtartott igazgató-tanácsi ülésen elnöknek gróf **Tisza Istvánt**, és alelnöknek **Bauer Mórt** újból megválasztották.

Magyar Agrár és Járadekbank. Az elmúlt év mérlegének főbb adatai a következők:

Vagyon: Pénztárkészlet 607,602-92 frt. Váltótárca 3,219,589-68 frt. Előlegek értékpapírokra 2,560,792-33 frt. Értékpapírok 2,145,749-71 frt. Záloglevelek külön biztosító alapjának értékpapírai 1,500,050- frt. Magyar vasutak elsőbbségi részvényei 4,259,168- frt. Jelzálogilag biztosított kölcsönök 11,692,496-41 frt. Szélfelújítási kölcsönök 8,523,746-36 frt. Állami, közérdegyeségi, községi és szövetkezeti tartozások 1,260,791-68 frt. 4%-os szőlőkötvényeink készlete 3,359,200- K., 1,595,620- frt. 4 1/2%-os járadék-jegyek készlete 1,992,400- K., 978,766-50 frt. 4 1/2%-os zálogleveleink készlete 1,446,000- K., 710,347-50 frt. Adóskok: fedezett követelések és betétek kamatozásra hitelintézeteknél 1,981,684-86 frt. Befizetések társas üzletekbe 2,720,326-96 frt. Határlékos törlesztő részletek 47,870-66 frt. Összesen: 43,804,903-56 frt.

Teljesítés. Részvénytőke: Beszámítva a záloglevelek külön biztosító alapját képező 1,500,000- frtot, 12,000,000- frt. Tartalékalap 19,622-58 frt. Külön tartalékalap 100,000- frt. Országos mezőgazdasági hiteligylet tartalékalapja 28,654-58 frt. Országos mezőgazdasági hiteligylet hitelrészeseinek kölcsönös biztosító alapja 143,257-22 frt. Kölcsönökből visszatartott összegek 1,729,611-14 frt. Hitelzők: Kibocsátott 4%-os szőlőfelújítási kötvények 16,500,000- K., 8,250,000- frt. Kib. 4 1/2%-os járadékjegyek 17,500,000- K., ebből kisorsolva 94,800- K. Összesen 17,405,200- K. 8,702,600 frt. - Kibocsátott 4 1/2%-os záloglevelek 14,000,000 K. Ebből kisorsolva 33,000- K. Összesen 13,962,000- K. 6,981,000 frt. Kisorsolt 4 1/2%-os járadékjegyek 11,832 frt. - Bevallandó kamatszámok 11,574 frt. - Átmeneti könyvelések 388,182-38 frt. - Nyereség egyenleg 770,206-17 forint. Összesen 43,804,903-56 frt.

Nyereség-és veszteség számla. Tartozik: Költség-számla 208,618-10 frt. adószámla 56,475-93 frt. Nyereség egyenleg 770,206-17 frt. Összeg 1,035,300-30 frt. - Követel: Nyereség áthozatal az 1898. évről 145,243-74 frt. kamatszám 793,282-07 frt. jutalekok és különféle nyereségek 96,774-39 forint, Összeg 1,035,300-20 forint.

Az Első Magyar Általános Biztosító-Társaság igazgatósága a választmányi folyó hó 24-én megtartott ülésén terjesztette elő az 1899-ik évről vonatkozó mérlegét és az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata alapján elhatározta, hogy a társaság április 5-én megtartandó közgyűlése ele azzal az indítványval fog járulni, hogy minden egész részvény után 150 korona osztalék fizetessék ki. A társaság elemi biztosítási díjtartaléka minden megterhelés nélkül 4,070,000 K. Az életbiztosítási állomány 253,652,080,34 K.-ra rög, melyet szemben a tartalék 69,737,646-14 K. A társaság alapjai jelenleg 55,815,122-19 K.-ra rögnek és a következő értékekben vannak elhelyezve: Betétek takarékpénztáraknál és bankoknál 2,748,812-72 korona. Különféle záloglevelek 40,833,449-10 korona. Az állam által biztosított vasúti- és egyéb kölcsönkötvények 19,218,239-44 korona. Budapest székesfővárosi kölcsönkötvények 5,227,718- korona. Olasz járadék és egyéb értékpapírok 2,748,812-72 korona. Tarcában levő váltók 488,452-74 korona. Jelzálogkölcsönök 1,093,048-24 korona. Kölcsönök életbiztosítási kötvényekre 7,459,737- korona. Társasági hazak 1,420,000- korona.

A Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzálogbankja mint részvénytársaság igazgatósága e hó 24-ikén tartott ülésén állapította meg az 1899. év mérlegét. Az elmúlt év tiszta nyeresége az előző évről áthozott 5155 frt 66 krrel együtt 178,269 frt 70 kr. Forgalmában volt az intézet kibocsátmányából záloglevél 28,210,160 frt, községi kötelező 4,947,950 frt. A jutalék-számla összege szemben az előző évi 170,185 forint 31 krajcarral 176,742 frt 65 krajcar. Az igazgatóság azt a javaslatot terjeszt az április 28-ikán tartandó közgyűlés elé, hogy az alapszabályszerű jutalekok levonása után 150,000 frt fizetessék ki a részvényeseknek 5% osztalék gyanánt, 10,000 frt a tartalékalapoz és 7500 frt a tisztviselők nyugdíjalapjához esatoltassák, végül 5302 frt 60 kr új számlára vitessék át.

Sertésvész Szegeden. Szegedről jelentik, hogy a városi orvos előterjesztésére a hatóság Szeged területére tegnap elrendelte a sertésjáratot. Ezt a rendelkezést az tette szükségessé, hogy a szegedrokiusifeketesélen 29 sertésen újból kiütött a sertésvész.

Tavaszi luxus lóvásár. A díjazással egybekötött luxus lókiállítás és vásár április 1-én nyílik meg a Tattersallban. Az előbbi vásárokhöz hasonlítva, rendkívül nagy a vásár iránt való érdeklődés. A díjakra pályázó lovak létszáma már eddig is meghaladja a félezret. A külföldi részéről szintén érkeznek tudakozódó és katalógust kérő levelek. A díjak odaítélése csak a vásár második napján, délelőtt fog megtörténni. Ugyanezen nap délutánján külön előhajtják a díjazott lovakat.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestben 36.50 korona pénzben, 37.— korona áruban. Bécsben a nyersszesz ára 39.60 korona pénzben, 40.— korona áruban.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székess-fővárosi sertés-konsumvásár aranyéves 1900. évi márc. 23-án. Készlet 166 darab. Erkezett 659 darab. Összesen 825 darab. Eladott 258 darab. Maradt 167 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 100—104 koronáig, 220—280 kgr. súlyban 100—104 koronáig, 320—380 kgr. súlyban 100—104 k.-ig. Öreg nehéz páronként 400—500 kilos 88—94 koronáig. Malaok 74—80 korona 100 kilónként. A vásár hangulata élénk volt.

A budapesti gabonatózsdé.

Budapest, március 24.

A kínálat és kereslet ma mérsékelt volt. Forgalmába került nyugodt hangulat mellett 21.000 métermázsza buza változatlan áron. Rozsban nem volt forgalom, az irányzat nyugodtabb.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 79.5 k. 7 K. 95 f. sárga keverékes, 100 mm. 79.5 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 8 K. — f., 100 mm. 79 k. 7 K. 90 f. sárga keverékes, 1500 mm. 79.4 k. 8 K. 10 f., 1060 mm. 78 k. 8 K. 10 f., 800 mm. 77 k. 8 K. 10 f., 300 mm. 79 k. 8 K. — f., 800 mm. 78 k. 8 K. 08 1/2 f., 400 mm. 78.5 k. 7 K. 92 1/2 f., 100 mm. 78 k. 7 K. 92 1/2 f., 600 mm. 77 k. 7 K. 80 f.

Felsőmagyarországi: 300 mm. 79.5 k. 8 K. — f. Dunavidéki: 2100 mm. 74 k. 7 K. 80 f. Béga-Szt.-Györgyi: 3540 mm. 75.5 k. 7 K. 62 1/2 f.

Bánáti: 2200 mm. 74.5 k. 7 K. 74 1/2 f. Pestmegyei: 100 mm. 80 k. 7 K. 95 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 85 f., 500 mm. 79 k. 7 K. 77 1/2 f., 200 mm. 79 k. 7 K. 75 f., 100 mm. 79 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 78.5 k. 7 K. 65 f. sárga, 100 mm. 77 k. 100 mm. 75 k. 7 K. 60 f., 100 mm. 76.8 k. 7 K. 65 f., 100 mm. 76.5 k. 7 K. 55 f.

Hartai: 930 mm. 76 k. 7 K. 85 f. Fehérmegyei: 100 mm. 77 k. 7 K. 70 f. Szt.-Tamási: 4200 mm. 72.4 k. 7 K. 57 1/2 f.

Bácskai: 700 mm. 77 k. 7 K. 80 f. Mind 8 hónapra.

A készru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsdé szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza, Kisbuzák, and Egyéb gabonafajták, listing various grades and prices in koronák and forintok.

Table with columns for Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, and Repece, listing various grades and prices in koronák and forintok.

A határidőfüzet folyamán a következő kötések történtek:

Table listing trade transactions for Buza áprilisra, Rozs áprilisra, and Repece augusztusra with prices in koronák and forintok.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table listing closing prices for Buza (1900), Rozs (1900), and Repece (1900) in forintok and koronák.

Table listing exchange rates for various currencies and locations like Buza áprilisra, Rozs áprilisra, and Tengeri májusra.

A budapesti értéktőzsdé.

A mai előtőzsdén osztrák hitelrészvények kivételével az összes nemzetközi értékeket, ugyiszintén a helyi piac értékét prolongálták. A prolongáció, tekintettel a piacnak pénzösségére, gyors, sima és jutányos elintézését nyert. Államvasutak erős realizálások befolyása alatt csaknem 6 koronával hanyatlottak, míg a két hitelrészvény tartott volt, sőt magyar hitel 1—2 koronával javult. A zárlat esendes volt.

A helyi piac előtőzsdénen tartott volt. Közúti és Rimamurányi 1—2 koronával, Salgó 8—10 koronával emelkedett, a többi érték el volt hanyagolva.

A déli tőzsdén tartott külföldi jegyzések érkeztek, ámde nálunk a forgalom, tekintettel arra, hogy a hét végén állunk, igen szerény volt. A nagyközönség tartózkodik az üzletől, a coulisse pedig igen rezervált álláspontot foglal el.

A helyi piacon Salgóban volt némi üzlet kezdetben javult árakkal, végül realizálódó nyomott előtérbe s a zárlat gyengébb volt. Közúti 1—2 koronával javultak.

A valutapiac tartósan merev, főleg látra szóló aranyváltók iránt mutatkozik kereslet.

Az előtőzsdé: nyugodt.

Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 752.—753.—. Osztrák magyar államvasut 641.50—646.60. Rimamurányi 621.—623.—. Közúti vasut 659.—. Salgótarjáni köszénbánya r.-t. 635.—640.—.

A déli tőzsdé: esendes.

Magyar hitelrészvény 751.—751.60. Osztrák hitelrészvény 752.—753.80. Osztrák-magyar államvasut 660.—661.—. Jelzálogbank 460.20—463.50. Déli vasut 120.—. Közúti vasut 660.—661.—.

Forgalomba került: Salgótarjáni részvény 640.—684.— korona árfolyammal.

Ültőzsdé. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 753.80. Magyar hitelrészvény 751.—. Leszámitoló bank 500.—. Rimamurányi vasmű 621.—. Osztrák-magyar államvasut 643.80. Közúti vasut 661.—. Városi villamos vasut 340.—korona.

A budapesti terménytőzsdé.

A terményüzletben a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzetek: Heremag: lucerna magyar 38.—48.—korona, vörös aprószemű 50.—62.—korona, vörös erdélyi — korona, vörös búsági — korona, középszemű 64.—70.—korona, nagyszemű 72.—75.—korona. Disznózsír: budapesti 54.—55.—korona, vidéki — korona. Táblaszalonna: légszenyített vidéki — korona, városi 4 darabos 46.—47.—korona, 3 darabos 48.—49.—korona, füstölt 51.—52.—korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 16.50—17.—korona, 120 darabos — korona, 100 darabos 21.50—22.—korona, 85 darabos 28.—28.25 korona azonnali szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.50—14.75 korona, 100 darabos 21.—21.50 korona, 85 darabos 27.—27.0 korona. Szilva: szlávóniai 18.—18.50 korona, szerbiai 16.—16.50 korona azonnali való szállításra.

A bécsi gabonatózsdé.

Bécs, március 24. (A Budapesti Napló telefonjelentése.) Az itteni határidőüzletben a multi heti szilárd irányzat lánghávy változott az e heti forgalomban. Eddig jegyztetett: Buza tavaszra 7.69—7.70, május—júniusra 7.70, őszre 7.90. Rozs tavaszra 6.71, május—júniusra 6.73, őszre 6.90. Zab tavaszra 5.27, május—júniusra 5.35, őszre 5.63. Tengeri május—júniusra 5.61, július—augusztusra 5.70—5.71. Repece augusztus—szeptemberre 13.35—13.45. Buzában és rozsban e héten nem volt felmondás, csak éppen 3000 hektoliter zabot mondtak fel. A lánghávy irányzat befolyása következtében a készáruban is eladásra hajlott az irányzat s különösen buzában voltak egyes tranzakciók, amelyben az ár öt fillérral csökkent. Eladásra került 79 kgr. tiszai buza 7.50 koronán Mezőtúrról, 58.5 kgr. 7.30 koronán Gyomárról, 77 kgr. 7.10 koronán, 76.5 kgr. 7.5 koronán, 76 kgr. 7 koronán Balassa-Gyarmatról, 76 kgr. 7.5 koronán Léváról, 76.5 kgr. 7.15 koronán Verebelyről, 78 kgr. 7.55 koronán Érsek-Ujvárról, 7.12 1/2 koronán Ipolyásról, 7.60 koronán Tomotáról, 79 kgr. 7.85 koronán Kiséről, 7.80 koronán Nagy-Szombatáról és 7.80 koronán Gyöngyöseről.

Rozs irányzata tartott volt, különösen elsőrendű áru szilárd. 74 kgr.-ért fizettek 6.50 koronánként Warthburgból, 73—74 kgr. 6.45 K. Érsek-Ujvárról.

6.50 K. Turdosetzből, 6.40 K. Surányból, 6.35 K. Komjáthról, 6.15 K. Tapolesányról, 6—6.5 K. Balassa-Gyarmatról, 6 K. Léváról.

Arpa üzletelen volt, de annál a körülménynél fogva, hogy a külföldről kereslet jelentkezett s kivitelre lehetett számítani, a teljes árat megtartotta.

Zab és tengeri árfolyamai tartottak voltak; új tengeri 5.70—5.80 K., magyar zab minőség szerint 5.35—6.20 K.

Lisztben nem volt üzlet; a malmok nem voltak hajlandók az árakból engedni, de különben ez sem készítette volna a fogyasztást vásárlásokra.

Korpában az irányzat szilárdan tartott volt.

A bécsi értéktőzsdé.

A mai előtőzsdé ismét üzletelen. Az ellátás változatlan tételek mellett ment végbe.

Déli tőzsdé árfolyama tartott, később élénkült.

Zárlat szilárd. Berlii magándiskontó 5 százalékos.

Bécs, március 24. (Művelet értékek zárata.) 4% aranyjárdék 97.20. Tiszai és szecsei kölcsön sorsjegye 141.20. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.20. Magyar keleti vasuti állami kötvény 99.—. Magyar leszámitoló és pénzügyi bank 124.—. Rimamurányi vasműrészvény 309.25. Magyar koronaárjárdék 93.60. 4% os Magyar földtörvény kötvény 93.10. Magyar hitelbank részvény 187.25. Magyar nyveremény kölcsön sorsjegye 164.25. Kassa-oderbergi vasuti részvény —. Magyar kereskedelmi bank 173.—.

Bécs, március 24. (Osztrák értékek zárata.) 4% papírjárdék 99.25. 4% os osztrák aranyjárdék 98.30. 1860-iki sorsjegye 139.—. Osztrák hitelrészvény 396.50. Angel-osztrák bank 124.75. Bécsi bankjegyzőlet 135.50. Osztrák-magyar bank 127.25. Déli vasut 25.70. Dunacsohajós részvény 72.75. Dohányrészvény 161.75. Császári és királyi arany 11.41. Német bankváltók 118.63. 4% os ezüst járdék 99.10. Osztrák koronaárjárdék 99.50. 1864-iki sorsjegye 200.50. Osztrák hitelintézet részvény 235.50. Unionbank 155.—. Osztrák Länderbank 117.50. Osztrák-magyar államvasut 133.80. Elbavölgyi vasut 122.—. Alpesi bányarészvény 262.—. 20 frankos arany 192.88. Londoni váltóár 242.95. Bécsi Tramvay 135.75. Az irányzat esendes.

Bécs, március 24. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni mandátumforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 235.50. Magyar hitelrészvény 187.50. Angel-Osztrák bank 124.75. Union bank 135.75. Länderbank 155.50. bankjegyzőlet 117.50. osztrák-magyar államvasut részvény 133.80. északnyugati vasut részvény 25.70. elbavölgyi vasut 122.50. dunacsohajós részvény 119.50. alpesi bányarészvény 151.50. májusi járdék 262.—. osztrák koronaárjárdék 310.50. magyar arany 99.25. magyar koronaárjárdék 93.60. német birodalmi márká készpénz 121.60. utiméra 118.68. törökországi 118.63. rimamurányi vasmű — déli vasut — dohányrészvény —. Napoleon d'or 192.88. Lombard —.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, március 24. (Tőzsdéi tudósítás.) Megnyitást a bányarésztételek, illetőleg a középértékek tovább emelkedtek részben utiméra való fedezésekre és véleményes vásárlásokra, amely utóbbiaknak oka az volt, hogy áprilistól kezdve életbelépnék a multi évben erre a határidőre köthető üzletekre néve megállapított magasabb árak. Az utimópénzek 6% os való leszállása is kedvezőbb hangulatot teremtett. Általában véve az üzlet a többi értékpapírban jelentéktelen volt. Járdékok szilárdak. Berlii járdékok jól tartották magukat. Magánleszámitolási kamatláb 5%.

Berlin, március 24. (Zárata.) 4% os papírjárdék 98.10. 4% osztrák aranyjárdék 99.25. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronaárjárdék 92.75. Osztrák-magyar államvasut 136.30. Kassa-oderbergi vasut 86.50. Bécsi váltóár 84.05. Magyar vasuti beruházási kölcsön 100.75. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.25. Általános villamosüzlet Edison 257.50. Geisenkircheni 215.50. Laurakohé 278.50. 4% os ezüstjárdék 98.—. 4% magyar aranyjárdék 96.75. Osztrák hitelrészvény 235.10. Déli vasut 28.40. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegye 218.15. 4% új orosz kölcsön 99.10. Török dohányrészvény 152.50. Olasz járdék 94.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 161.—. Harpeni 235.—. Az irányzat szilárd.

Berlin, március 24. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) Esti forgalom. Négyeszázötös magyar aranyjárdék 96.75. Magyar koronaárjárdék 92.75. Osztrák hitelrészvény 235.10. Osztrák-magyar államvasut 136.40. Déli vasut 28.40. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegye készpénz —. Buschtiehradi 302.—. Orosz bankjegye 218.—. (Ultimo.) Lombard —.

Hamburg, március 24. (Zárata.) 4% os ezüstjárdék 97.80. 1900. sorsjegye 138.—. Déli vasut 28.25. 4% osztrák aranyjárdék 99.30. Osztrák hitelrészvény 234.90. Osztrák-magyar államvasut 136.25. Olasz járdék 94.60. 4% magyar aranyjárdék 96.10. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, március 24. (Zárata.) 4% os papírjárdék 98.—. 4% osztrák aranyjárdék 99.20. Magyar koronaárjárdék 92.75. Osztrák-magyar bank 126.80. Déli vasut 28.40. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.68. Bécsi bankjegyzőlet 136.—. Villamos részvény —. 3% os magyar aranykölcsön —. 4% os ezüstjárdék 98.—. 4% magyar aranyjárdék 96.80. Osztrák hitelrészvény 234.90. Osztrák-magyar államvasut 139.30. Északnyugati vasut 117.—. Bécsi váltóár 84.10. Párisi váltóár 812.33. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 262.—. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Március 24. A sertésüzlet irányzata kissé kellemesebb. A) Hísvett sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (párónkint 400 kilogramm felüli súlyban) 94—96 fillérig. Óreg közep (párónkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. Fialat nehéz (párónkint 320 kilogramm felüli súlyban) 100—102 fillérig. Fialat közep (párónkint 251—320 kilogramm terjedő súlyban) 100—102 fillérig. Fialat könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) 99—100 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) — krajcárig. Közep (párónkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. Könnyű (párónkint 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. III. Romániai: Nehéz (párónkint 420 kilogramm felüli súlyban) fillérig. Közep (párónkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl), Nehéz (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) fillérig. Könnyű (párónkint 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai: Nehéz (párónkint 260 kilogramm felüli súlyban) 99—100 fillérig. Közep (párónkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban) 98—99 fillérig. Könnyű (párónkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 97—99 fillérig.

Sertésállomány szám 1900. márc. hó 22. napján volt kiegészítve 30231 darab, 1900. március hó 23. napján felhajtott 490 darab, 1900. évi március 23. napján elszállított 454 darab, 1900. március hó 24. napjára maradt készletben 30287 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

Március 24.

Kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Balás Döme főhelyettesi törvényszéki bírót a temesvári ítélőtáblához előző titkárrá; a budapesti ítélőtábla előző Lettkó Gyula ideiglenes minőségű díjtalan joggyakorlót a budapesti ítélőtábla kerületére ideiglenes minőségű díjas joggyakorlónakká nevezte ki.

Athelyesek. Az igazságügyminiszter Papp Antal kúli járásbírói tevékenységét betöltésére kiegészítő segédtelevényvezetőt a hatvani járásbíróshoz; Ferenczy Gyula budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéki és Biczó Dezső debreceni ítélőtáblai írnokokat kölcsönösen áthelyezte.

Pályázatok. A makói (Szeged) járásbírósnál írnoki

Állásra négy hét alatt; — a munkások (Beregszász) járásbírósnál televényvezetői átalakító-díjnoki állásra két hét alatt; — a szolnoki pénzügyigazgatóság számvevőszékénél számvakornoki állásra két hét alatt; — postamesteri állásra Iharosberényben (Somogyvármegye) három hét alatt; — a budapesti-lypómezei Állami elme-gyógyintézetnél másodrendű hivataloszállásra négy hét alatt; — a németbognani (Lugos) járásbírósnál állásra négy hét alatt; — a magyittai (Nagyvárad) járásbírósnál hivataloszállásra négy hét alatt; — a pécskai (Arad) járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; — a postamesteri állásra Zsírán (Sopronm.) három hét alatt; — az ó-gyallai (Komáromm.) járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt; — a máramaroszigeti államépítészeti hivatal kerületében a petrovai utmesteri állásra hat hét alatt; — az upesteri járásbírósnál aljegyzői állásra két hét alatt; — a sárbogárdi (Székesfejervár) járásbírósnál albirói állásra két hét alatt; — a szombathelyi törvényszéknél aljegyzői állásra két hét alatt; — a tordai sóbánya-hivatalnál hivataloszállásra április 30-ig lehet a folyamodásokat benyújtani.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár, cs. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. Kerepes-ut 36) Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. (Károly-körut sark) Zeneakadémia. Megjelent! MÁGYAR-TILINKO-ISKOLA, melynek segítségével a tilinkó tökéletességgel és alaposan meg lehet tanulni játszani, — minden további magyarázat nélkül. Egyszersmind 65 legzebb magyar s más kedvelt darab. Ára 1 ftt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Vezérgazgató: Benke Gyula, VI. ker., Andrássy-ut 5.

Első Leánykiházasítási Agyalt Budapestben, VI. ker., Teréz-körút 40—42. szám. Alapították 1863. évben. Kifizetett násztalálék 1892. december hó 31-ig 1,600,000 ftt. Legelőnyösebb feltételek kiházasítási biztosításokra 300 fttől 10,000 fttig.

Időjelzés.

A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. Budapest, március 24.

A magas légnyomás kiterjedezett egész északi Európára, míg a depresszió az Alpekek táján helyét körülbelül megtartotta.

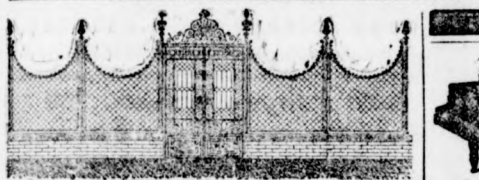
Északi és keleti Európa kivételével az idő tulnyomóan borús és csapadékos. A hőmérséklet pedig európa-szerint alacsonyabb a normálnál.

Hazánkban a havazás, illetve az esőzés kiterjedt az egész országban és helyenkint ma reggel is tart. A hőmérséklet napl ingadozása csekély.

Küldje: Tulnyomóan felhős és csapadékosra hajló idő várható, fagypont körüli hőmérséklettel.

Vizállás.

Table with columns for location, date, and water level (m. m.). Includes locations like Tisza, Sajó, Körös, and various measurement points.

Hieker Gyula

szita-, sodronyfonat- és ágybetét-gyára Budapest, Nagydiofa-u. 20.

Kerítések, erdők, kertek, tyuk-udvarok, vadaskertek stb. bekerítése, sodronyfonat vagy tüskekerítéssel.

Árjegyzék és költségtetés díjmentesen.

TIESEL-féle

sérvkötők

Egy oldal 3 ftt 50 kr., mindkét oldal 5 ftt. Elismertek dr. Weiss úrnál, a bécsi általános kórház volt I. oszt. asodorvosnál Bécsben.

TIESEL KÁROLY, szabadalmazott találmány és gyártó. BECS, VII., Schottenfeldgasse Nr. 23.

Részletes leírás és árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zongora-terem és kölesönz-Intézet. A. Thierfelder, Wien, 7/3. Burggasse 71/c. Legnagyobb zongora, pianino- és harmonium-raktár. Képzés és részletfizetés mellett való előadás. Olcsó kölcsönzési díjak. Képes árjegyzék ingyen.

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást okozó szerződések, 20 éves kórtörtéti és magán-gyakorlati tapasztalataimnál fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem-orvosudor gyógyít férfinak és nőknél foglalkozni szar nélkül mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket

ugymint húgyvesztést, hólyag és vizelet bajokat, buja-kóros sebeket, syphilist, önfertőzést eredő idegbajokat, a legmagasabb börtönbetegségeket és szépségbajokat, továbbá

Nemi gyengeségi állapotokat

meglepett biztos eredményre gyorsan a legújabb módon. Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepes-ut 14. sz. I. e. Rendelés: délelőtt 10—1-ig, délután 3—8-ig. Külföldi várótermek. Külföldi be- és kijárat. Mérsékelt díjazás. Levélre rögtön válasz.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

DR. KAJDACS, v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelőintézet Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

A legelhanyagoltabb húgyvesztéseket, buja-kóros sebeket, syphilist, az önfertőzést okozó

Elyengült férfierőt

az orvosi világ által legújabbban olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikert

Electro-Massage vagy Psychrophor

Által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befoc-kendezés nélkül, a legmagasabb börtönbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében be-állott ideg és onok utókövetkezményeképp létre-jött hátegerinebajokat gyógyít a legújabb gyógy-mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőeknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külföldi várótermek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; eset-leg gyógyszerokról is gondoskodva lesz.

Klórmentes Ártalmatlansággért jótállás! Egy új, hasonlíthatatlanul jó mosószert

gyolcs- és pamutfehérneműhöz

SCHICHT-féle fehérítő-szappan poralakban.

Előnyök: Legnagyobb kiadóság, könnyű munka, a ruha legnagyobb kímélete, vakító fehér, teljesen szagmentes ruha és olcsó ár.

Kapható minden e szakba vágó kiskereskedésben 5, 10, 20 kros és 1 fttos csomagokba

Tessék figyelni a védjegyre. Budapesti képviselő: DEGBELLER KÁROLY ur, Akadémia-utca 9.

Egy háziasszony sem fogja megbánni az egyszeri kísérletet.

Megjegyzés. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók alulról felfelé olvassandók.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 percig, a perceket jelző számok aláluzásával van kitüntetve.

× = feltételes megállás. Budapest, 1900. március hóban.

Üzletvezetősg. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Magyar kir. Államv. 8420. szám. Budapest jobbparti üzletvezetősg.

Hirdetmény.

A hegyesfeketehegy-palánkai h. 6. vasuton Gajdobra és Palánka állomások közt, a 9. sz. örházalétesített

Alsó Gajdobra

feltételes megállhely f. hó 25-én, személy- és podgyász-forgalomra megnyitattik. Ezen megállhely, személyszállítás szempontból, egy a szomszédos, mint a távolsági forgalomban, Gajdobra állomással egyesítettett.

A vonatok közlekedése a következő menetrend szerint történik:

Table with columns for station (Állomások) and train numbers (4912, 4916, 4914). Includes destinations like Hegyesfeketehegy, Gajdobra, Alsó Gajdobra, Szőlőskert, Palánka.

Megjegyzés. Az állomások neve mellett balról álló időadatok felülről lefelé, a jobbról állók alulról felfelé olvassandók.

Az éjjeli idő esti 600 órától reggeli 500 percig, a perceket jelző számok aláluzásával van kitüntetve.

× = feltételes megállás. Budapest, 1900. március hóban.

Üzletvezetősg. (Utánnyomás nem díjazatik.)

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Vasárnap, 1900. március hó 25-én.

Harmadszor:

A csempészek.

Dalmú 2 felvonásban. Szövegét írta Carlo Luigi Villa. Ford. Radó Antal. Zenéjét szerz. Bahnert J. Személyek:

Simon	Takáts	Kisbíró	Hegedűs
Livia	Vasquezné	Bepo	Beck
Carlo	Arányi	Halász	Szabó
Annina	Dióssy		

U t á n a:

A piros cipő.

Tánclegenda 4 képből, Regol H.-től. Koreográfiáját Hassreiter J., zenéjét Mader Raoul szerzte.

Kézdető 7 óraker.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. március hó 25-én.

Délután 2 1/2 óraker mérs. helyárakkal.

Az aranyember.

Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal 7 képből. Írta Jókai Mór.

Személyek:

Timár Mihály	Pálfi	Tiszt	Körösmezsei
Trikály	Egressy	Brazovics	Gabányi
Timea	Maróthy	Zsófia a neje	Vizvári
Terézia	Györgyné	Athália	Szacsavayné
Noémi	Nagy Ib.	Kadisa	Horváth
Krisztján	Náday	Fabula	Abonyi

Este:

Harmadszor:

Asszonyok.

Színmű 3 felvonásban. Írta Thury Zoltán.

Személyek:

Gócs Ferenc	Szacsavay	Dr. Gödri	Horváth
Karolin	Helvey	Beeski	Minályi
Anna	P. Márkus	Samu	Körösmezsei
Er. Thora	Bercsényi	Vilmos	Abonyi
Tóth Pál	Egressy	Kósa János	Hetőnyi

Kézdető 7 1/2 óraker.

VÁR-SZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. március hó 25-én.

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ.

Vasárnap, 1900. március hó 25-én.

Délután 3 óraker, mérsékelt helyárakkal.

Mozgó fényképek.

Bohózat 3 felvonásban. Írta Blumenthal Oskár és Kadelburg Gusztáv. Magyarosította Heltai Jenő.

Személyek:

Kapor Kálmán	Tapolczai	Kaszár Vilma	Kalmár
Mariska, a felesége	Delli	Menszky Boris	Góth
Göncz Bálint	Balassa	Ladányi	Szerényi
Rózsa, Göncz felesége	Wikó L.	Gombos	Szöke
		Julis	Munkácsi

Este:

Pajkos férjek.

Bohózat 3 felvonásban. Írta Georges Feydeau. Fordította Mihály József.

Személyek:

Vatelin	Hegedűs	Pinchard	Balassa
Lucienne	Lánczy	Pinchardné	Nikó L.
Pontagnac	Fenyvesi	Hendörbirtos	Gyöngyi
Clothilde	Kalmár		Nánási
Soldignac	Gál	Victor	Almási
Meggy	Haraszthy	Gérome	Szerényi
Redillon	Góth	Jean	Szöke
Armandine	Pécsi	Clara	Berzselei
Hotel igazg.	Bárdi	Egy ur	Gyöző

Kézdető 7 1/2 óraker.

Putzer György

ujjonnan átalakított pincóteremben Deák-ter. ma és mindennap Dobronyi Géza elsőrangú zenekara Balogh Lajos kisbégős szelista közreműködése mellett hangversenyez. Borai kizárólag csakis Putzer Antal pécsi és baranyai bortermelőtől való!

PETANOVITS Metropole-szállója.

Ma Ifj. Oláh Józsi kedvelt zenekara játszik. Színház után teljesen friss vacsora. A gyönyörű téli kerten kívül a mulatságok, lakodalmak, bankettek megtartására igen alkalmas díszes főterem és elegáns külénezház állnak a vendégek rendelkezésére.

„Union-Szálloda“

Utazók és turistáknak kedvezmények. Vendéglő, nagy étterem, kitűnő konyha, mindig friss sör. — Telefon, villanyos világítás. Angol butorzat. Fürdőszobák. Kerékpározóterem 450 mtr. — Olvasóterem.

!! Magyar tollal írjon minden magyar ember!!

SCHULER JÓZSEF Első magyar acélírótoll és tollszár gyárának kitűnő gyártmányai

melyeket hazánkban már mindenütt használnak, felülmúlhatatlanok és jószágunknál fogva angol és más gyártmányokkal teljesen versenyképesek.

Különösen ajánlhatók: Dániel Ernőné 564 szám, 530 szám, 532 szám, 408 szám, 450 szám, 155 szám, 265 szám, 1896 szám.

Minden papírkereskedésben kapható.

Hotel

„Oesterreichischer Hof“

az István-ter közelében, BÉCS I. Fleischmarkt 2. sz.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel jelenteni, hogy fenti szállodát vétel után megszereztem s ez évi márc. 10-től a „Hotel König von Ungarn“ című, Bécsben a Schulerstrassen levő legjobb hírű szállodánál egyetemben tovább vezetem.

Támaszkodva a „Hotel König von Ungarn“ szállodában évek során kifejtetti tevékenységemre, legfőbb törekvésem oda irányland, hogy ezen régi ház jó hírnevét az újnak hivatásával együtt fenntartsam és hogy látogatóimnak meglegedését mindkét szállodam részére állandóan biztosítsam.

Kitűnő tisztelettel

Hess Ferdinánd, szállodás.

Utánzások miatt nagyon ügyeljünk a SCHAFFER RÓZA névre.

Csakis ezen védjeggyel valódi.

Szépség gazdagság!

Szépség hatalom!

Ezt a legdrágább kincsét megszerezhetni eddig csakis a

Mme Rosa Schaffer

szerb kir. udvari és kamarai szállító, Bécs, I., Kohlmarkt 6. által feltalált és használt szépségápoló eszközök által sikerült.

Törvényesen védve.

Poudre ravissante cs. kir. kir. szab. Minden hölgynek, ki egyszer próbálta, nélkülözhetetlen: a bőrt vakító fehérré varázsolja és pompás zománca alatt a bőrkülfelület, anyajegyek és himlőhelyek is eltűnnek. — A táncokat és redőket kímélve, a káros szépségápoló eszközök által károsított bőrt visszahozza és az arenek úde, rózsás fiatal színt kölcsönöz. Ez az egyetlen puder, melynek használata után mosakodni lehet a nélkül, hogy szeszadós hatása a bőrről eltűnne. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. és 1 frt 50 kr.

Crème ravissante évtizedekkel fiatalít, a bőrt ruganyosan és simán tartja, estünkint minden hölgynek használnia kellene. Egy tégely 1 frt 50 kr.

Eau ravissante megőrzi a bőrpuhóságot, erősíti és a legkitűnőbb, biztos hatású tolett-víz. Egy üveg ára 2 forint 50 kr.

A Ravissante crême, puder és víz az 1897. évi párisi és londoni nemzetközi kiállításán nagy aranyéremmel lett kitüntetve. Minden hölgynek, aki redőket, márványfelérek homlokot akar, legjobban ajánlható a cs. kir. szab. **homlokúró** darabonkint 1 frt 50 kr-ért és a „**Savon-Ravissante**“ kiváló szépségápoló darabonkint 30 kr-ért, darabonkint 30 kr-ért. — **Schaffer** Róza asszony **viszavarázsolja** az ó „**KINOIR**“ jával minden megöszült hajnak ifjúsági színt, a legpompásabb szőket, a legragyogóbb gesztenyebarnát, a barnosörvű feketét. A „**KINOIR**“ egyszeri használata elegendő, hogy a szin örökre szöke, barna vagy fekete maradjon. Semmiféle mosás sem képes az életr szinnyalapot eltávolítani és a fejbőr tiszta fehér marad. Egy doboz ára használata utasítással együtt 1 frt 50 kr. és 5 frt. Valamennyi készítményem esodlatos hatásért teljes kezeséget vállalok. Számtalan elismerő- és közönség-irat betekinthető a legmagasabb körökben és csak diszkreció miatt nem közzétehetők.

Központi raktár: ROSA SCHAFFER, Bécs, I., Kohlmarkt 6. szám.

GÖZEKÉKET, GÖZHENGEREKET

GÖZUTIMOZDONYOKAT

minden czélszerű nagyságban és a legújutayosabb árak mellett építenek

JOHN FOWLER & Co.

Budapest-Kelenföldön

a vasutállomással szemben.

Selyem fehérneműek

csak saját, legkiválóbb gyártmány, legköltségesebb, legelőzőségesebb és legelőzőségesebb alsóruha (nemz. nagy része) kifogástalan conforokú mérték szerint.

J. MÜLLER, Eger, (Csehország.)

első selyem fehérnemű-gyár.

Minták stb. ingyen. Legelőzőségesebb elismerések. Orvosilag ajánlott. Probing 7.-korona.

Somossy Mulató

(Nagymező-utca).

Albrecht Ferenc, igazgató.

Ma 2 nagy előadás.

Ma délután 3 óraker

nagy jöteknonycélu előadás a „Gyermekbarát“ éhező iskolás gyermekeket gyámoltató egyesület javára. Fényes műsor.

Lichtenstein Dora

k. a. énekművésznő és

ZILAHY GYULA

ur, a nemzeti színház kiváló tagjának szíves közreműködése mellett.

A tőlükert kávéházban délután 3-tól játszik Munczy Lajos zenekara.

Este pénztáryítás 7-ker. Kézdető 8-ker.

A bibliai operett-társulat vendégjátéka Wolfsthal Ch. és Weinberg M. igazgatása alatt. Pontban 9 óraker.

Sámson és Delila.

Nagy keleti opera Philéptől. Zenéjét szerzte Baruch-Schor főkantór.

Ugymint fellépte a kitűnő műröknek fényes mutatóványaiban.

Jegyek elővételben kaphatók Weiss A. nagytözsde Károly-körút 26. és a nappali pénztárnál. A mulató villanyos világítása saját gépei által eszközöltetik; a gépek Wüste és Rupprecht gyáryárokok által készitettek.

Legjobb ültetési idő!

Fák és cserjék kerttelepeknék

nagyon jutányosan eladók Hajtsár-út 20.

SEYDERHELM ERNŐ,

cs. és kir. udv. műkerész VI. kerület, Csengery-utca 65.

A Budapesti Központi Tejesarnok Szövetkezet

tejtő ezentul új elárasu palackokban hozza forgalomba, hogy a tapasztalt vizsgálók (hamisítás és más szennyezőanyagok) utól való utóbi megőztetésre a palackoknak, megőztetésesenek.

Közvetlen házhozszállítás közpönyztetés és elővétel mellett.

Leszállított árak. A teljes tej literje az eddigi 30 fillér helyett ezentul 25 fillér, 50 literre szóló jegyvetelőre váltása esetén 24 fillér. Ezen jegyvetelőt a szövetkezet pénztáryánál kaphatók.

VII. Rottenbiller-utca 31. sz. A palackok parafalemez betéttel ellátott stanciol kupakkal vannak ellátva.

Minden kupak fölülétén a cég- és a kibocsátás napja van kitnyomva.

Más kiállítású vagy sérült kupakkal elárasu palack nem eredeti töltésű s visszautasítandó.

Tejszin, vaj és túró is vitetik közvetlen házhoz kisebb adagokban.

GOLIÁT MALÁTA SÖR

Kiváló üdítő ital és gyógycélokra szolgál.

Ajánlják:

Dr. Korányi és Dr. Kétyl

egyetemi tanár urak.

Idegbajokban, vészegényeségnél, emésztési zavaroknál, gyengeségeknél stb. kitűnő alkalmas használtatik. Árak vidékre kőbányai vasut állomásra szállítva 1 láda 30 nagy palack — — — — — 17 K. 50 f. 1 „ 30 kis palack — — — — — 18 K.

a fogyasztási adót is beelőrtve.

A láda és üres palackok 4 hónapban belüli bérmentes visszazadéknál stb. kitűnő alkalmas használtatik.

Budapesten kapható minden fűszer- és csemegekereskedésben és poharanként a „Quisiana Automata Buffet“-ben is.

Dupla maláta sör és világos márciusi sör ládánként 1 koronával olcsóbb.

Ezen sörök eredeti minőségben hónapokig állanak meg. MEGRENDELÉSI HELY: Királyszőrfőző Budapest Kőbánya.

Az Árvay J. és társa császári és királyi udvari szállítók (Alapítottak 1849.) áruosztálya az egyedüli cég a Monarchiában, hol előnyös előbbi árukötések folytán tavaszi divatárukban, fekete és színes lyoni selymekben, angol kelmékben, selyem, vászon- és batizst kelmékben nincs áremelkedés.

Tavaszi újdonságok!!

Dacára a naponként fokozódó áremelkedésnek, előlegesen tett nagyobb mérvű bevásárlásaink folytán azon helyzetben vagyunk, hogy alant felsorolt cikkeinket még a régi árban árusíthatjuk és pedig:

Valódi prágai glacé-bőrkezttyük, (4 gomb hosszú, egész puha minőség, próbálható 85 kr.

Női ruhaszövetek, dupla-széles, minden színben, méterje 28 kr.

Női ruhaszövetek, 120 cm. széles, legszebb kocás kivitelben, méterje 42 kr.

Kangarn-kelmék, egyszínű, 120 cm. széles, a legdivatosabb színekben, méterje 95 kr.

Kosztüm-kelmék, 120 és 140 cm. széles, legdivatosabb színekben.

Fekete divatkelmékben és gyászszövetekben állandó nagy raktár, különféle árakban.

Fekete selyem, gyönyörű mintákban 85 krtól feljebb.

Legdivatosabb mintájú bluz-selymek 95 krtól feljebb.

Pamut rumburgi vászon, bőrerős, 1 vég 30 rőf 4 frt 30 kr. és 5 frt 50 kr.

Írlandi vászon, vékony szálú, ágyneműkre alkalmas, 1 vég 37 rőf 7 frt.

Valódi rumburgi-vászon, legjobb minőség, 1 vég 54 rőf 18 frt 50 kr., 21 frt 50 kr. és 28 frt 50 kr.

Lepedő-vászon, tiszta cérna, 152 cm. széles, 1 vég 14 méter 6 frt 75 kr.

Kész lepedő, szepességi cérnávászonból, 200 cm. hosszú, 150 cm. széles, varrás nélkül, drbjá 95 kr.

Sifonok, saját manipuláció, megbízható minőség, mángorlatlan, egész finom szálú, háromféle védjegy, egyedül csak nálunk kapható, u. m.: 1 vég 15 méter, kékjegy 3 frt 85 kr.

1 vég 15 méter, vörösjegy, ágyneműkre is alkalmas 4 frt 65 kr.

1 vég 16 méter, R aranyjegy, legfinomabb fehérneműkre alkalmas 5 frt 25 kr.

Dupla damaszt ebédíő-készlet, 6 személyre, egész nehéz, mintázott 2 frt 90 kr.

Kávés-készlet, színes, 6 személyre, rojtlat 1 frt 35 kr.

Ugyanaz nehéz damaszt ajour-szegélylyel 3 frt 20 kr.

Dupla damaszt törülköző, 12 darab 3 frt 50 kr.

Honi ipar. Nagy raktár valódi szepességi vásznak és damaszt asztalneműkben, árak gyári árjegyzék szerint.

Férfi alsónadrág, erős copperből, 6 db 4 frt 95 kr.

Francia szabás, szegélyezett övvel, legjobb minőség, 6 darab 6 frt 50 kr.

Női és férfi zsebkendők, vászon és batizst, ajour szegélylyel, gyönyörű mintákban, tucatja 1 frt 50 krtól feljebb.

Női és férfi esernyők valódi angol fogóval, legdivatosabb nyers selyemből, darabja 2 frt.

Női selyem-bluzok, dus választék egyszínű és mintázott tafotta-selyemből, legszebb és legdivatosabb fagon, darabja 7 frt 50 kr.

Női cloth alsósoknyák, egyszínű és a legdivatosabb színekben, sima és csipke-fodorral, darabja 3 frt 50 krtól feljebb.

Női térdharisnyák, valódi fil d'Écosse, legszebb csikos mintákban, párja 50 kr.

Női harisnyák, fegyházkötés, egész vékony, legdivatosabb, fekete és bórszínben, párja 30 kr.

Férfi harisnyák, legkedveltebb fegyházkötés, nyers színben párja 25 kr.

Ugyanaz fekete és bórszínben párja 28 kr.

Atlasz kasmir letűzött paplanok, 170 cm. hosszú, 110 cm. széles, darabja 3 frt 25 kr.

180 cm. hosszú, 120 cm. széles, dbja 3 frt 95 kr.

Selyem atlasz letűzött paplanok, finom vattával bélelve, 180 cm. hosszú, 120 cm. széles darabja 7 frt.

Az összes paplanokhoz megfelelő áthuzatok készen varrva, kitűnő minőség, dbja 1 frt 75 kr.

Matracok, színes csikos csinavat, tengeri füvel töltve, 1. részben, 2 frt 20 kr.

Ugyanaz 3 részben, megfelelő nagyság 4 frt 95 kr.

Csipke-függönyökben állandó óriási nagy raktár a legújabb és legszebb mintákban 2 frt 50 krtól feljebb.

(A volt Hirsch Testv.-féle üzlethelyiség) FISCHER D. ÉS TÁRSAI Budapest, IV., váci-utca 26. szám. Eddig 3. szám.

Pontos és megbízható kiszolgálás. — Vidéki megrendelések lelkiismeretesen (utánvétellel) eszközöltetnek. — Meg nem felelő árak készséggel visszavételnek.

Honi ipar! Kezttyü az ó-budai állami kezttyütelepről, legjobb minőség, párja 1 frt 35 kr.

TITKOS BETEGSÉGEKET

meggyógyításokat és sebeket, az énfertőzést utó-
bajait, az elgyengült férfierő, magánbetegségeket, a bujakór
utóhatásait, nőknél a fegyérőzést, a méhnyak-
gyógyításokat, valamint minden női betegséget, me-
llesleg a magánbetegségeit, a fegyérőzést és a hólyag-
betegségeket gyógyítja új gyógyászati szerrel, biztos sikerrel,
gyorsan és alaposan.

Dr. Garai Antal

Orvos, sebész, szemész és szülész-tanor,
volt császári kir. oszt. főorvos

RENDELÉK: naponta 6. és 10 óráig, este délután 4 óráig,
csüt. 7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltat-
lak és gyógyászataimról is gondoskodva leszek.

Nőknél külön váróterem.

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: DR. GARAI ANTAL
költségtérítendő **NEPZERŐ UTUTATÓ** (más
1-2 kiadásban megjelent) némi betegségek és azok
szeszű gyógyításához című könyv, volt ára 2 frt 50
kr., most csak 60 kr. A könyv jól becsomagolva lesz
küldve, 1 frt baktólás mellett barmennyig vagy 20 kr.
nyúlhat mellé.

A könyv tartalma: — I. Az énfertőzés leírása. — II. A nem
illet ébredése. — III. Az énfertőzéstől és az új élet megőrzé-
sége. — IV. Húgyvesztés (ciszitisz) és húgyvesztés leírása.
— V. A bujakór (alphia). — VI. Fegyérőzést. — VII. El-
gyengült férfierő. — VIII. Női magánbetegsége. — IX. A fegy-
érőzést meggyógyításának leírása. — X. Prostatitis.

Neustein Fülöp
Neurotonikus
hashajtó labdacskai

(NEUSTEIN-FÜLÖP ERZSÉBET labdacskai)

A pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben fel-
jebb becsülendők; mentek minden ártalmas anyagot, az állat-
szervek károsító legjobb eredményt használtatván, gyengéd
használatot, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a mellől oly
ártalmatlan, mint a pilulák a

ÉR SZÉKSZORULÁS

A legtöbb betegség forrása ellen. Cukrosos kúrájuk végül
nincs gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 15 kr., egy
tekercs, mely 8 doboz, tehát 120 pilulát tartalmaz,
csak 1 forint 6. 6000

Óvás! Utánzóoktól különösen óvakodjunk
Kétféle határozottan Neustein Fülöp
használt labdacskait. Valódi csak ha minden do-
boz törvényileg bejegyzett védjeggyel a piros-
fekete nyomatásban "Ésant Fülöp" és "Neustein
Fülöp gyógyszer" aláírással van ellátva. A
szerekeletünk törvényszékileg védett csomag-
jaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP
"Szent-Lipóthor" elnevezett gyógyszerára
WIEN, I., PLANKENGASSE 6
Raktár: BUDAPESTEN:
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerára, Király-utca 12. szám.

Most jelent meg

Szellem,

Erő,

Anyag

Szellemválasz
Büchnernek
Kraft und Stoff
című könyvére.

Irta
Adelma,
fordította
Tévölgyi Titusz.
Ára 3 korona.

Megrendelhető a
"Budapesti Napló"
kiadóhivatalában
B U D A P E S T,
József-körút 18. sz.

Specialista
sérvkötőkben!

Keleti-Fülöp cs. és kir. szak-sérv-
kötője a legújabb szerkezete-
tel, elismerve a legkötő-
sérvek ezen genében. Nem
csuszlik, nem okoz kellemet-
len nyomást a megfelle,
a legmagasabb követelmé-
nyeknek!

Egyedül 6 forint.
Kötődarab 12
Meg nem felelő kicseréltek.
Képes árjegyzéket diakrúzió-
val küld a gyar.

KELETI J.,
BUDAPEST,
IV. ker., Koronaherceg-utca 17.

PÁRISI NAGYÁRUKHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztárunk egy fénykép-bonnt szolgálta ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt árak együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják, vagy 10 frt értékű áru egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGÚ HÚ FÉNYKÉPET

csupán a kifeszítésért és a díszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEJYZÉK a közkedvelt egy és kétkoronás áruosztályunkról, valamint az összes árucikkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

A világ legjobb fényháza

A kiállóbéljelt szép fényben és tartósan akarja gondozni, vásárolja csak **Fernolendé-fényházát** világos lábbelnek csak

Fernolendé természetes borkrémjét.

Minőségű kapható. 4-6 k. 22k. gr. alap. 1932. Bécsben. Gyári raktár:

Bécs I. Schnlerstrasse 21. szám. A sok értékelten utánzat miatt tessék pontosan címre ügyelni **St. Fernolendé.**

HAJFESTÓ-FESŐ (Hoffers szabad.) előkészület nélkül az őz vagy vörös haját valódi szőke, barna vagy fekete fesszi. Teljesen ártalmatlan! Évek óta használható! Sok ezer darab használatban. Darabja 9 kor. franko, Ausztria és Magyarország, valamint a Balkánorszáok egyedüli forrása: **VERTES és TÁRSA** Luçonon.147.

FIUME
Mégis csak legjobb a **KÁVÉ**
FRATELLI DEISINGER-től
Fiuméből vagy Triesztből közvetlen a tengeri hajóról.

5 kg. Mysore	9.56 frt
5 " Ceylon	8.33 "
5 " Neilscherry, erős	7.84 "
5 " Portorice gyöngy	7.50 "

TEA
1/4 kg. tea kínai dobozban a kávéhoz esomagozható.

Az összes árak származásának valódiságáért keszenygel vállalunk. Egy postaszak összeállítható 3 fajta kávéból is.

ARLAP INGYEN.
TRIEST

Ujdonság!
MAKAI EMIL:
Tudós professzor Hatvani.

Verses vigjáték 3 felvonásban, előjátékkal.
Ára 1 korona.
Kapható a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, **József-körút 18.**

Föltünést
kel mindenütt felülmúlhatlan, valódi svájci fekete-acél-óránk,

Remont. sav. (fődel rugóval) legfinomabb, precíz művel, másodpernyi pontosággal és 3 évi jóállással. Izen óra, mely gyönyörű, szőld kivitelű, aranyozott szállal, valódi (dobó) arany, korona és karika, új alku mutató, számlalan címszerűen kiképzett, elegáns és előkelő kivitelű és a valódiság bizonyítására a jóálló bolygóról van ellátva, különösen nálkülözhetően mint használható óra fölműveseknek, katonáknak, hivatalnokoknak stb. Mindenki, ki bár aranyórával is bír, föltözzel azt és a mi fehérete jóállalló óránkant megfellelő valódi dobó-arany betűkkel (olyan mint a rajz) 7.50, fekete acél női óra, nyitott 7.50. Elhöz való elegáns ur- vagy női double aranyán 1.50-3 frt drbkent.

Szokásúis utazóórával. Nemzetköz. visszavétel. Loválpórtó 10. Levelezéslap 6 k. Commandit-Gesellschaft. Etahllissement d'horlogerie, Basel. F. Genf (Svájc). A legmagasabb arisztokrácia szállított.

Nagyban bevásárlásnál előnyös feltételek. Jól berendezett in-tézet mindenemléki komplikaált órák-munkák részére.

Figyelemre méltó.

Jó alkalom értékes és új könyvek megszerzésére.

Könyvbarátok tanácsadójának legújabb száma éppen most jelent meg. Tartalmaz az irodalom és tudomány minden szakából, mélyen leszállított áru irodalmi becsü új műveket kívánatra ingyen s bérmentve megküldi minden érdeklődőnek az alanti cég.

Vass József könyvkereskedésében Budapest

VI., Erzsébet-körút 38. szám.

Kimerítő könyvárjegyzék leszállított áru művekről ingyen és bérmentve megküldetik.

Adorján Sándor. Gólyafészkek. Képekkel. Kötve. (4.-) K. 1.-
A fejedelméno unokája. Regény. (2.-) K. -50
D'Annunzio Gabriele. Giovanni Episcopo. Regény, képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Athenaeum kézi Lexikona (Szerkeszt: Acsády Ignác dr.) A tudományok encyclopediája, különös tekintettel Magyarországra. 2 kötet. Díszes kötésben. (32.-) K. 8.-
Az narkotikák tíkál. (2.-) K. -50.
Barrilli Giulio. Dodero kapitány. (2.-) K. -50.
Bocaccio Dekameron. (2.-) K. -50.
- Ugyanaz. Kötve. (3.-) K. -75.
Bodrogi Lajos. Nem szabad szeretni. Regény. (2.-) K. -50.
Bonaparte Napoleon Lajos. Titkos emlékiratai. 5 kötet. (28.80) K. 6.70
Bradon M. E. A milliomos büntérsa. Bűnügyi regény. (2.-) K. -50.
Breyer Soma. Századvégi történetek. (2.-) K. -50
Buday Sándorné. A fekete Madonna. Regény. (2.-) K.50.
- A nőiüerteek. Regény. (2.-) K. -50.
Carmen Sylva. Peles meséi. (2.-) K. -50.
- Házasság szerelem nélkül. Regény képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
- Zoe regénye. (2.-) K. -50.
Crawford Marion. Mi a szerelem. Regény. (2.-) K. -50.
Dedek Crescens Lajos. Kolostorból kolostorba. Utirazok rem-képekkel. (4.-) K. 1.-
Csapó Gizella. Beata. Regény. (2.-) K. -50.
Daduet Alphon. Jack. Egy boldogtalan története. Regény. (2.-) K. -50.
- Királyok a száműzésben. Regény. (2.-) K. -50.
Doyle Conan. Egy esodaember kalandjai. Rog. (2.-) K. -50.
Dunas Sándor. Kaméllás hölgy (2.-) K. -50.
Erdélyi Gyula. Kovász nélkül. Regény. (2.-) K. -50.
Ezeregy éjszaka. (Arab regék.) Fordította: Vörösmarty M. stb. képekkel. 4 kötet. (12.-) K. 3.-
- Ugyanaz diszkötésben. (16.-) K. 4.-
Ferdinándy Géza. A királyi hatalom és méltóság. (6.-) K. 150.
Gaal Karolina. Az eskü. Regény. (2.-) K. -50.
- A szerelem örvénye. (2.-) K. -50.
Gábányi Árpád. Sámuel király. Történelmi szinmű. (3.-) K. -75.
- Burkus kutyaregény. (2.-) K. -50.
- Arcsime. Képekkel. Fényes diszkötés. (3.-) K. -78.
Gala-Naptár. 1899. Humorisztikus. (2.-) K. -50.
Gardonyi Géza. Báró lelke. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
- „Lámpás.” Regény. (2.-) K. -50.

Goethe F. A lélekkonkság. Regény. Diszkötésben. (7.20) K. 1.80.
Greville H. Chenerol. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -70.
Hamvas Pál. Sakjáték könyve. (2.-) K. -50.
Hamvas Zoltán. Sportszilánkok. (4.-) K. 1.-
Heitai Jenő. Hét sorány esztendő. Kalandos történetek (2.-) K. -50.
Hét. Szerkeszti Kiss József. 1897. évi teljes évfolyam. 2 kötet. Diszkötésben. (28.-) K. 7.-
- 1898. évi teljes évfolyam. 2 kötet. Diszkötésben. (28.-) K. 7.-
Hoffmann Ottó. Séták a világrben. (2.-) K. -50.
Hollós László. Szabadkőművéség története. (2.-) K. -50.
Horváth Miklós. Métélyhíntők. Regény. (2.-) K. -50.
Hugo Viktor. A nyomorultak. Rog. 12 kötet. (24.-) K. 6.-
- Ugyanaz. Diszkötésben. (32.-) K. 8.-
- Egy haláltérlet utolsó napjai. (1.20) K. -30.
Jamin után Kont. Kisérleti természettan könyve. C. kötet. (10.-) K. 2.50.
Jansen Mese a szerelemről. Regény. (2.-) K. -50.
Jókai Mór. Három királyné. (2.-) K. -50.
Jókuthy János. Apa és fia. Regény. (2.-) K. -50.
Kont Gyula. Természetan elomel. (5.-) K. 1.25.
Kabus E. A veresek. Ujdonság. (3.-) K. -75.
- Fehér éjszakák. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Kada Elek. Darázs mérge. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Kerékygártó Árpád. A műveltség fejlődése Magyarországon 1890-ig. Diszkötésben (8.-) K. 3.-
Köbor Tamás. Muzsika és parfüm. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Könyvkilálítási emlék. Corvin codex és egyéb régi művek címlapmátsalataival. (6.-) K. 1.50.
Kovács Laura. Az alpesi vampir. Regény. (2.-) K. -50.
Kovácsy Béla. Takarmányozás. (7.20) K. 1.80.
Kunoss Ignác. A kurugró ázsiai rabló hősnök regénye. Képekkel, fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Kvassayné Kun Melanie. A sors kegyencei. Regény 3 kötet. (4.-) K. 1.-
Lang Lajos. A közzgazdaság elmélete. (4.-) K. 1.-
Lauka Gusztáv. Anyki küzdelem után. (2.-) K. -50.
Lenke-Velszi Bárd. A mulató Budapest. A legjobb magyar írók társái. (3.-) K. -76.
- Ugyanaz kötve. (4.-) K. 1.-
Magyar-nemet levelező. (2.-) K. -50.

Magyar Szalon. Képes havi folyóirat. 1893. április-szept. Teljes kötet. Diszkötésben. (12.-) K. 3.-
Malonyay Deszö. A gyáva. Regény, képekkel. Fényes diszkötésben. (3.-) K. -75.
Maupassant Guy. Olajfa mező. (2.-) K. -50.
Mokány Beczi viselt dolgai. (4.-) K. -1.
- Puff neki. Mokány B. humoros naptára. (2.-) K. -50.
- Rekontra. (2.-) K. -50.
- Jambó. (2.-) K. -50.
- Hozom. (1.-) K. -50.
- Nix Dájes. (2.-) K. -50.
- Bessor. (2.-) K. -50.
Montepin Xavér. Harc a milliókért. Regény. (4.-) K. 1.-
- Párisi vérdrama. (3.-) K. 1.50.
Nagyváthy K. Krisztina. Regény. 2 kötet. (4.-) K. 1.-
Nobedy John. Postrestante. Amerikai regény. (2.-) K. -50
Nu? Köser adomák és rituális viccek gyűjteménye. (2.-) K. -50.
Oh azok az asszonyok. Adomák gyűjteménye (2.-) K. -50.
Ótynyelvi szótár. A magyar, német, angol, francia és olasz nyelv szótára. Szerkeszti: Somogyi Ede, 2 kötet. Diszkötésben. (30.-) K. 7.50.
Othon. Képes szépirodalmi folyóirat. Diszkötésben. (3 különbözö kötet) kapható (8.-) K. 2.-
Pallas nagy francia szótára. Magyar-francia és francia-magyar nagy szótár. Szerkeszti: Pokorny Ede. 5 kötet. Diszkötésben. (40.-) K. 10.-
Pérez Don José. Az alya fia. Regény. (3.-) K. -75.
Prém József. Rozsdás címerek. Regény. 2 kötet. (4.-) K. 1.-
Preovst Marcell. A felszúzek. Regény. (3.-) K. -76.
Retau O. Az önnégováás. (2.-) K. -50.
Romer S. Tavasz és nyárutó. Regény. (2.-) K. -50.
Sacher Masoch. Madonna. Regény. (2.-) K. -50.
Sajó Aladár. Eredes Boriska. Regény. (2.-) -50.
Schiller után Béreyi Pál. Könyvtól tankönyve, magánhasználatra. Diszkötésben. (12.-) K. 3.-
Scossa Dzsö. Amor-Venusz. Regény. Képekkel. Fényes diszkötésben (3.-) K. -75.
Sebetio Raymund. Oktatás a kardvívásban, 30 ábrával. (3.-) K. -75.
Shakespeare. Othello. (2.-) K. -50.
- Hamlet dán királyfi. (2.-) K. -50.
- Lear király. (2.-) K. -50.
- Makrancos hölgy. (2.-) K. -50.
- Velencei kalimár. (2.-) K. -50.
Somjai J. Hamlet asszonyoság. Regény. (2.-) K. -50.
Somogyi Ferenc. Világtörténet, középkor. (2.-) K. - 53.
- Ujkor (2.-) K. -50.

Az árak korona és fillérben értendők.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Cimbalmok,
részletre is, olesók és jó hangnak, 5 évi jótállás.
Árjegyzék ingyen.
Varga Pál,
Röck Szilárd-utca 3.

Hangszereket
ahhoz való alkatesze-
ket és hurokat gyári
és szállít legjobb mi-
nőségben
Tomschik Ferenc
kir. udv. szállító
Bécs, VII., West-
bahnstrasse 54.

Magy. kir. államasutak.
Hirdetmény.
Ezennel közhírré tesz-
sük hogy f. 6. július hó
1-től számítandólag, kü-
lönféle rakuslyai bíró
több kazánkosít adunk
bérbe 1-3 évig terjedő
időtartamra.

Tájékoztató céljából, a
szerződési feltételek lé-
nyegesebb pontjai közül
a következőket közöljük:
1. A kazánkosít hasz-
nálatáért az évi bér ton-
nánként 30 kor. szóval
harminc koronában van
megállapítva, mely bér
kiszámlázásánál évenként
előre fizetendő.

2. Minden egyes kazán-
kosítanak a magy. kir. ál-
lamvasutakon vagy az
általuk üzembe vett helyi-
erdekű vasutak vonalain,
töltőállapotban, évenként
legalább 20.0. szóval:
Kettőezer kilométert kell
teljesíteni, illetve befutni.
3. A kilométer teljesít-
mény, valamint egyéb
szerződési feltételek be-
tartásának biztosítása cél-
jából, minden egyes ka-
zánkosít után, az első
évre járó bérösszegegel
egyidejűleg, 200 kor. szó-
val: Kettőszáz korona
teendő le óvadék gyanánt,
kiszámlázásánál évenként
biztosítóokra alkalmas
értékpapirokban.

Felhívjuk tehát mind-
azokat, a kik kazánkosít-
kat bérbe venni szándé-
koznak, hogy az erre vo-
natkozó és 1 koronás bé-
lyeggel ellátott ajánlatukat
az alulírt igazgatóság-
hoz beküldjék.

Az ajánlatnak a követ-
kezőket kell tartalmaznia:
a) a bérbe adandó ka-
zánkosít mennyiségét;
b) a kazánkosít ki-
használását, illetve annak
megjelölését, hogy a ko-
sít mily szállítmányok
továbbítására fognak hasz-
nálatba vétetni;

c) a bérleti időtartam
meghatározását, mire né-
ve megjegyezzük, hogy a
kazánkosít egy évnél
rövidebb, illetve 3 évnél
hosszabb időtartamra bé-
re nem adatkak;

d) azon állomás meg-
nevezését, a melyen a ka-
zánkosít tárolása kíván-
tatik; megjegyezzük azon-
ban, hogy az csakis a
magy. kir. államasutak
kezelése alatt lévő va-
lamily vonal állomása lehet.

e) Az ajánlatok zárt
borítékban, a magy. kir.
államasutak igazgatóság-
ához címezve, legkésőbb
folyó évi április hó első
napján nyújtandók be, a
következő megjelölés alatt
"Ajánlat 28162/1900."

F. III. számhoz".
Később beérkező aján-
latok figyelembe vételni
nem fognak.
Végül hangsúlyozzuk
tém, hogy a kazánkosít
bérbeadását illetőleg sza-
bad rendelkezési jogunkat
minden tekintetben fenntar-
tjuk.

Budapest, 1900. évi márci-
us havában.
A magy. kir. államasutak
igazgatósága.
(Utányomat nem díjazt.)

Feltalálók
találmányaikkal forduljanak
Kalmár J.
szabadalmi irodájához
BUDAPEST,
VII., Kerepest-ut 44. szám alatt
Ugyanitt rendelkezésükre
áll a „Blatt für Erfindun-
gen und Industrie” című
lap, mely szabadalmak
értékesítésénél kitűnő szol-
gálatot tesz.

Veszek
zálogházi cédlulát
régii arany ezüst árát
brilláns és gyémánt árát a
legmagasabb árak mellett
FRIED A.
órák és ékszerész
Kerepest-ut 2. szám.

24
forintért
1 öltöny,
1 felöltő,
összesen 24 frt.
Egyenként is kaphatók és
pedig:
1 öltöny 12 frt
1 felöltő 12 frt
Mind a legújabb
gyapjuszövetekből, jótál-
lás mellett.

Flu- és gyermeköltönyök leg-
nagyobb választékban, legol-
csóbb árakon
Wolf Jakabnál
Bpest, Kossuth Lajos-u. 22
a Kereskedelmi bank mellett.
Vidéki megrendelések
pontosan és jutányosan
eszközölteknak.

Szolid árak.
MAUTNER
• HENRIK
butorszállítási és be-
raktározási vállalat
BUDAPEST,
VIII. József-körút 21.
Száraz raktárak

CSIZ
ezidőszert a legerősebb
Jód-Brom-Forrás-Fürdő.
Egyszerű, száraz, meleg, gyógy-
erőművelésű melegvíz. Fürdő-
évi május 1-től szeptember
végéig. 180 kényelmesen fel-
számlázható lakozó; szanatórium,
gyógyászati; zongora, olvasó-
szék, biliárd-terem; lawna-tennis;
terasz. Kátozások, állás-
hivatásokok május 1-től június
15-éig és augusztus 15-től szept-
ember végéig gyógy- és fürdő-
dőlőket birtokló 50% kedvez-
ményben részesülnek. Hivatalos
földtörvény: Dr. Sauer János.
Kimerítő prospektusokkal szolgál
kiváratra a földtörvényes Csiz
per Rima-Szécs. Az évad alatt
posta és tárdobolyban. Csiz
Füle-Miskolc vasútvonal áll-
omása.

Az országos
magyar gyorsíró
egyesület
Báthori Dezső
középiskolai tanár ur
vezetése alatt e hónap
uj magyar és nemzet-
nyelvű gép- és gyors-
írási
tanfolyamot nyit. Jelent-
kezőket felvesz a
„YOST” írógép
részvényársaság
Erzsébet-körút 9-11.
New-York palota

Használt és új
ajtók, ablakok
méret után, teljesen fel-
valva, befalazáshoz ké-
szzen, olesón kaphatók
EISLER ÁRMIN
építő-asztalosnál
Budapest, V., Li-
pót-körút 3.

!! Magyar
találmány!!
Művészi kivitelű
Aquarell (kézi) festés
fára * fára
Fa-levelező-
lapok,
a legizlősebb
kivitelben.

Magyar
festés!
Magyar fa!
Magyar munka!
10 drb ára 2 kor.
A pénz előleges be-
küldése után
bérmentve.
Megrendelhető a kiadó-
hivatalban.

Egészen új!
Gyűjtőknek meglepetés!

Hölgyeim!
Nem csodálom, ha a t.
hölgyek a sok hirdettelt
arcórem és piperecikkek-
ből nehezen választanak.
Legyenek tovább is biza-
lommal és kísértéssel csak
egyszer meg én általam
készített cikkeket, az
eredmény biztos. Mille fleur
crème könyvelő 50 kr.,
szappan 40 kr., poudre
bármily színbe 60 kr.,
kapható Török gyorsíró.
Kitűnő kézipasztva vörös
felrepedt kezek ellen
próbátégy 35 kr. Szűrtőző
biztos eredmény, próba-
tételgy 60kr. Homlokötőim
szancziót keltenek, a re-
dőköt végképp kisimítja,
darabja 1 frt 50 kr. Haj-
vizem pártalan! 1/4 óra
alatt bármily ősz hajnak
eredeti színetét visszaadja,
sohase lehet lemosni, 2
üveg 3 frt (3 hóig ele-
gendő). Számos elismerő
levelekkel bizonyíthatom.
Utánvételt bárhova küld-
dem. Mandl Ida, Buda-
pest, Bethlen-utca 12. sz.

Fontos sérvbajosoknak. SZENCZACSIÓSTALMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly
általánosan jónak elismerve, mint a
Pollitzer által feltalált és a kir. szab-
gummisérvbajó. Ezen sérvbajó elő-
nyei a többi sérvbajók felett a követ-
kezők: 1. Nem gyakorol kellemetlen
nyomást. 2. Egy féllel, mint napjaink
bortól. 3. A pollitzer előző módosítá-
sainak a sérvbajóhoz képest, meg-
van gátolva. Célzerűsége nem egy-
bal- és külföldi orvosi tekintély ismer-
te. Használhatóságát bizonyítja továbbá
azon számos közzétett és általános
mindekor rendezésnek álmán.
(Német, orosz, francia, olasz, török-
ország, Amerika, India stb.) hozzáuk
beszerzett, s melyek a l. végünknek
mindenkor rendelkezésünkre állnak.
Célzerűsége mellett az árak mérsé-
keltek.
Egyedlára 7 és 10 frt. Kétoldalt
10 és 15 frt.
Gyermekeknek a felvétel olesóbb.
Rendelésnél a test bőrsége kerekít
centiméterekben, továbbá, hogy a sérv
jobb, bal, vagy mindkétoldaltu-
gy. Vagy ruhárd tovább valódi angol és
franciaacélrugó sérvbajókban, bakskis,
köldökötő, irrigateur, mindenemű
mehécskendő, göröcsarhánya, hát-
egyesítő, légpárná, győbtől, havi-
bajelfogók és minden e szaknába vágó
cikkeket.
Egyedlül képviselőleg valódi angol és
francia

GUMMI-különlegességekben.
Postal megbízások, rendelmenyeket pontosan és kitökart
mellett legodonosabban utánvétellel eszközöl
POLLITZER MÖR és FIA
cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerezők
Budapest, Doák Ferenc-utca 10. — Alapították 1858
ALGEBYÉZEK kiváratra zárt borítékban bérmentve küldötek.
A címre úgy cini tessék.

Titkos betegségek
gyógyítására e specialista legjobban ajánlható számos
éven át szerzett gazdag kórhat tapasztalatai alapján.
Dr. FABINYI J.
v. kórházi orvos, specialista
gyógyít legrovidebb idő alatt biztos sikerrel fertőknél
és nőknél: húgyócsolyát, hólyagbajokat, buni-
kóros sebeket, sypallist, ennek következményeit,
makkas borbajokat és az énfertőzéstől támadt
idegbetegségeket.
Meglepő az eredmény fertői gyengeségű (impo-
bitus siker folytán a honorárium utólag is fizethető.
Levelekre díjlanul válasz; kiváratra gyógyszeres-
lakas: Budapest, Erzsébet-körút 12. sz.,
(Dohány-utca sarok, I. emelet).
Bejárt a leposnál. Külön váróterem.
Rendelés időeltől 9-3-g, este 6-5-g.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb
PAP in PAP in PAP in

Magyar
festés!
Magyar fa!
Magyar munka!
10 drb ára 2 kor.
A pénz előleges be-
küldése után
bérmentve.
Megrendelhető a kiadó-
hivatalban.

GICHNER JÁNOS és TÁRSA
paplan, matrac és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny-
ágy, és asztaltörök stb. nagy vái ártékban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Arjegyzéket kiváratra ingyen és bérmentve küldöm.
Nem teléső árakat kiadóknak, vagy a pénzt visszadiadnak

VÉR-PIROS

VÉR-PIROS
fajnarancs
eredeti ídőkben vasutón szállítva 1 láda 150-180 drb legfőm-
nyos és piros narancs 4/5 frt. 1 láda 150 drb válogatott
nagy muscat-piros 4 frt 25 kr. ugyanilyen láda édes sárga
fa-jarancs 2 forint 75 kr.
Kereskedőknek, gyógyszereseknek áronrendmény.
Vérpiros fajnarancs — 1.75
Trappista sárga kátoja — 1.00
Mészai faj-narancs — 1.40
Lippó — 1.00
Lilla, orlas narancs — 1.30
Cifra szep tartós — 1.20
Marsi görög — 1.35
Közös — 1.00
Grozslai, 1 horde 60 drb 1.40
Jamaika-rum 5 kl. üveg 5.00
Idel burgonya máltai — 1.10
1 k. datolya 100 db — 0.80
1 k. muskát datolya francia 1.30
1 k. eukros gyümölcs — 1.80
1 k. Malaga-szőlő legzebb 1.40
1 k. Salou-bombon 1.20 és 1.60
1 k. szőlő-bombon crème 1.80
1 k. Francia mandula — 1.60
Füge igen finom — 1.40
Gárdiété finom vegyes déli-
gyümölcs kátoja doboz — 1.70
Cecidid fin. vasút. (földöz) — 1.40
Doboz-bombon, kátoja 1.30 és 1.60
Szelet-képz darabja — 1.25
1 doboz 16, 25, 35, 65 és 1.90
Vegyes fin. vasút. (földöz) — 1.30
1 doboz 65 kr., nagy dob. 1.20
100 darab bajor cigla — 1.10
Cavali 4 üveg doboz — 1.60
Ezer kátoja, valódi pálya — 1.90
Ezer kátoja, valódi pálya — 1.90
Impertalait legfin. 6 drb — 1.10
Sergozsola, valódi, kátoja — 1.60

Tea
Cros család tea — 1.50
Crosas kov. tea legfin. — 1.50
Zöldi keverék tea fin. — 1.30
Zöldi tea igen fin. — 1.50
Teaütemény 1 doboz — 1.10
Rum
Ezer finom család 1 üveg 1.00
1 k. Ananas-rum 3 csillagos — 1.50
Ananas-rum legfin. angol — 2.40
Fojtsai rum, angol — 2.40
Cognac, magyar finom — 1.50
Cognac, Martell Medicinal — 4.00
Kávé
Jamaika, legfinom., kátoja 1.30
Cuba-portorico — 1.40
Cuba igen finom — 1.80
Cuba-Putai legfinomab — 2.10
Az Arak ugyeszen is rendelhe-
tő. Vátoze mindent figyelem-
tesen ingyen csomagolva küld-
dök utánvétellel.
PINTÉR GYULA
cs. és kir. udvari fűszerkereskedő
Budapest, IV. ker., Kosokeméti-utca 15. sz.

Divat

Rengeteg választék

Legújabb gyapjukelmékben az ösz-
szes elképzeltető, legmodernebb kivi-
telekben:

- I. oszt. mtrje — 1.45 frttől 1.25 frtig
- II. oszt. mtrje 1.40 frttől 2.25 frtig
- III. oszt. mtrje 2.25 frttől 2.95 frtig
- IV. oszt. mtrje 3.— frttől 4.35 frtig

Divatmoskó kelmék az összes modern
kivitelében méterje 28 krtól 95 krig.

Mosó-selyem méterje 1.25 frttől 2.25
frtig.

Selyemszövetek carreau, rayé és
broché mintákban az összes ártételek-
ben és legmodernebb fajtákban.

Legújabb pasztell-színek gyapju-
és selymekelmékben.

Áruház
Lessner D.
Bécs,
VI., Mariahilferstr. 81-83.

Legjobb, legszolidabb és
legolcsóbb bevásárlási
forrás.

Vidékre mintagyűjtemények kiváratra
a legkészségesebben. A kelmefaj és ár-
tétel megközelítő közlését mint igen
kiváratos, kérjük.
Vidékre divatújságokat állandó vég-
nek díj- és bérmentve; nem vedőknek
1 korona előzetes beküldése ellenében.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárlunk szolid és izléses
URI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHÁKAT
Neumann M.-nél, Budapest, Muzeum-körut 1. sz.

Lelkiismeretes kiszolgálás, mint az egy szolid cégnél természetes.

Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.
 Ezen hírneves hájszer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be-dőrzősként alkalmazatik köszvény-nél, csuszánál, fogszaggyulladásnál és meghűlések-nél és az orvosok által bedőrzőselekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyökörtá Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű hájszer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készlet-ben van; főraktár: Török József gyógy-szerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmá-val igen óvatosak legyünk, mert több kiseb-bertekü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter utasjegyzes nélkül mint nem valódi utasja vissza.
 RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT
 cs. és kir. udvari szállítók.

Ezrek mennek Carlsbadba,
 hogy rossz gyomrukát kirepereljék és újra jól emésztzenek és erre elköttenek — néha hiába — egy vagyont, pedig ezt a célt cithon kényelemben, kevés költséggel elérik a

„PEPSIN-BOR”
 használatát által, mely az ételt megemésztést segíti és a gyomort rövid időn tökéletesen helyreállítja. Az én pepain-borom kedves ízű és hatása ki nem marad. Egy üveg ára 2 kor. 40 fillér, 6 üveg franco külföve 12 kor.
 ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerész, művegyészet-labora-toriuma Aradon. Kapható Budapesten: Török József gyógyszerész úrnál, Egger-féle Néador-gyógyszertárban valamint minden magyarországi gyógyszerertárban.

SCHIMMELPFENG W.
 TUDAKOZÓDA
 Budapest, V., Váci-körut 8. szám.
 Bécs I., Schottenring 7., Berlin W., Charlottenstrasse 23., Brüssel, Páris, London, Amsterdam stb.
Kereskedelmi hitelertesítések.
 Az Egyesült Államokban, Canadában és Ausztráliá-ban képviseli a „The Bradstreet Company.”
 Díjlegyzék bermentve.

A napnak a tüze
 a tudományos kutatás utánazás folytán 1810-1811-ben kitűnően sikerült az egész világon közzévetni

Jura-brillians-ékszer
 készítményeinkben. Jura-brilliansaink csodálatos csiszolásuk-kal, tűzükkel, fényükkel és élénk színjátékaikkal (még sötétben is) minál uri- és hölgygyűrűk, nyakkendőtűk, fülbevalók szo-lid, művészi, valódi aranyfogalomban (törv. fémjelz.) min-den egyes külön-ékszerész gondosságával elkészítettek az el-készítve, hogy a valódi drága brilliansoktól senki se tudja meg-különböztetni és kerül darabja
 csak 3 és 5 frtba, extrafinom 10 frtba.
 Minden darab eleg. tokban. Gyűrűbőség papírosszalaggal mérendő. Továbbá mellük (brocheok) és karperecek szintén csak legfin. tisztított és vizátetszősegu Jura-brillians-okkal legfinomabb double-arany fogalomban csak 2 és 4 frt díjba. Valódi aranyfogalomban mellük 6 frt, karperecek 12 frt. A mi Jura-brilliansainkat, amelyek már ismételten kitűnő elismerésekben részesültek, még a legjobb kőbő-rökben is a drág. ékszerek legjobb helyettesítője gyanánt szor-voson viselik, mivel csodálatos és szelíd stíli kivitelükkel fogva sohasem költenek kétségelt valódiságukat. Szállítás a pénz beküldése vagy utánvét mellett vámentesen. Meg nem fel. VISSZAVON A
Jura-brillians-ipar betéti-társaság
 Bazel (Svájc) Németország részére: Lörrach (Baden).
 Nagybán való megrendelések előnyos ártelek.

A budapesti
Kávemagazin
 bérmentve küld
 Cuba
 Mocca
 Jáva
 Gyöngy

kávét
 postán utánvételt
3 kiló frt 4.80.
Belák István
 BUDAPEST,
 VII., Rottenbiller-u 4.

ÉN Z T
 SORSJEGYEKRE
 ÉRTÉKPAPIROKRA
 (visszafizethető teszt-szes szerinti kisebb részletekben is) bár-mily összegben igen olcsón ad
KÖVÁRYÁRMÉN
 bank- és váltóüzlet-vezető
 IV. ker. Ferenček-telep
 Gróf Cziráky-palota

Olaszország Remekkei.

Olaszország és az olaszok műkincseinek mintegy 2000 fényképből álló gyűjteménye.
 Remek diszalbum hosszukás negyedréf formában.

A teljes mű 30 füzetből áll, ára füzetenként 1 korona 20 fillér.

Megjelenik havonként kétszer. Igazgató: LAURENCSCIC GYULA. A magyar kiadás szerkesztője: BOROSS VILMOS.

A kiadásunkban legközelebb megjelenő, páratlanul szép és gyönyörű diszalbum, mely minden részében kizárólag a leg-kiválóbb intézetekben készül, *művészi elrendezése és fényes kiállítása*, valamint nagy, *pompás és tiszta fény-képfelvételei* által elsőrangú alkotasként hódít majd az egész művelt világon.
 A műbe felöltelt képek, melyek *teljes és tiszta egészét képezik Olaszország természeti szépségeinek és gazdag műkincseinek*, az olasz vidék beható ismerete s az ottani *építészeti, festészeti és szobrászati páratlan műveinek alapos tanulmányozása* alapján választattak össze és rendezettek el.
 A füzetek két hosszukás nyolcadréf oldalán a szerkesztő jeles tollából, aki alapos ismerője Olaszország tájainak, népei és műkincseinek, *lebilincselő szöveg* szolgál szeretetreméltó cicerone gyanánt.
 E mű össze nem hasonlítható az eddigi Olaszországról megjelent selejtes vásári munkákkal és ezek elmosódott és tisztátalanul nyomott clichével; e diszalbumbal

monumentális remekművet alkotunk

az olasz klasszikus földről, olyan nagyszabásu művet, melynek *értéke minden időben maradandó lesz* s a melynek jelentőségét az Olaszországot szeretők és ismerők legszélesebb köreiben éppen ugy, mint *a művészetek-kezdők, művészek és tudósok között* a legmelegebben fogadják és elismerik.
 A képek hibátlan tisztasága és azoknak a legapróbb részletig tökéletes élessége folytán e remekmű egyuttal *nélkülözhetetlen forrásmunka a művészetek különböző ágainak tanulmányozásánál.*
 A füzetek 1 korona 20 fillérnyi ára e terjedelmes és nagybecsű művészi teljesítmény mellett páratlanul olcsó.

Előfizetések elfogadtatnak a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában (Budapest, VIII., József-körut 18.)

Előfizetési ár: 6 füzetre 7 korona 20 fillér. | 18 füzetre 21 korona 60 fillér.
 12 „ 14 „ 40 „ | 30 „ 36 „ — „

A kiadóhivatal,
 Budapest, V., Méréleg-utca 11. szám.

A munka elkészülte után bolti ára lényegesen magasabb lesz. — A második füzet kiadása után két hetenként egy-egy újabb füzet jelenik meg. — Az egész mű 1900 karácsonyra készen lesz.

